

Møteinnkalling

Kontrollutvalget Våler

Møtested: Fjernmøte, grunnet Covid 19. Teams vil bli benyttet for videokonferanse. Kontrollutvalgsmeldlemmer vil få tilsendt link via e-post. Publikum bes om å henvende seg til Daglig leder Østfold kontrollutvalgssekretariat, Anita Dahl Aannerød, så vil de få tilsendt link for å kunne overvære møtet.

Tidspunkt: 29.04.2020 kl. 09.00

Eventuelle forfall meldes til Anita Dahl Aannerød på telefon 900 867 40 eller til e-post: rona@fredrikstad.kommune.no

Varamedlemmer møter etter nærmere avtale.

21. april 2020
Tom Andre Brubak
Leder (s)

Sakliste

PS 20/11	Godkjenning av innkalling og sakliste	3
PS 20/12	Valg av en representant til å signerer protokoll	4
PS 20/13	Kontrollutvalgets uttalelse til årsregnskapet 2019 for Våler kommune	5
PS 20/14	Nummerert revisjonsbrev 1/2020 - kontrollutvalgets oppfølging	119
PS 20/15	Referater og medlinger	122
PS 20/16	Eventuelt	130

Saksnr.: 2020/2217
Dokumentnr.: 48
Løpenr.: 84646/2020
Klassering: 3018/191
Saksbehandler: Anita Dahl Aannerød

Møtebok

Behandlet av	Møtedato	Utvalgssaksnr.
Kontrollutvalget Våler	29.04.2020	20/11

Godkjenning av innkalling og saksliste

Kontrollutvalgssekretariatets innstilling

Sekretariatet anbefaler kontrollutvalget å fatte slikt vedtak:

1. (Saken legges frem uten forslag til vedtak)

Rakkestad, 19.04.2020

Indre Østfold kontrollutvalgssekretariat IKS

Saksnr.: 2020/2217
Dokumentnr.: 49
Løpenr.: 84647/2020
Klassering: 3018/191
Saksbehandler: Anita Dahl Aannerød

Møtebok

Behandlet av Kontrollutvalget Våler	Møtedato 29.04.2020	Utvalgssaksnr. 20/12
---	-------------------------------	--------------------------------

Valg av en representant til å signerer protokoll

Kontrollutvalgssekretariatets innstilling

Sekretariatet anbefaler kontrollutvalget å fatte slikt vedtak:

1. Til å signere protokollen sammen med leder er Egil Holm

Rakkestad, 19.04.2020

Indre Østfold kontrollutvalgssekretariat IKS

Vedlegg

Ingen

Andre saksdokumenter (ikke vedlagt)

Ingen

Saksopplysninger

I henhold til kontrollutvalgets rutine som ble behandlet i kontrollutvalgets møte 26.02 2020 (sak 20/3) skal det ved hvert møte settes opp en sak i hvert møte om «Valg av en representant til signering av protokoll».

Kontrollutvalget var enstemminge om Egil Holm signerer protokoll sammen med leder. Ved fravær velges det en representant til signering i begynnelsen av møte.

Vurdering

Ingen.

Saksnr.: 2020/2212
Dokumentnr.: 1
Løpenr.: 63462/2020
Klassering: 3018/186
Saksbehandler: Bjørn Gulbrandsen

Møtebok

Behandlet av Kontrollutvalget Våler	Møtedato 29.04.2020	Utvalgssaksnr. 20/13
---	-------------------------------	--------------------------------

Kontrollutvalgets uttalelse til årsregnskapet 2019 for Våler kommune

Kontrollutvalgssekretariatets innstilling

Sekretariatet anbefaler kontrollutvalget å fatte slikt vedtak:

1. Kontrollutvalget avgir uttalelse til årsregnskapet 2019 for Våler kommune som vist i vedlegg 1 til saken
2. Kontrollutvalgets uttalelse til årsregnskapet 2019 sendes kommunestyret med kopi til formannskapet

Fredrikstad, 20.04.2020

Vedlegg

1. Kontrollutvalgets uttalelse til årsregnskap 2019.
2. Revisjonsberetning for 2019 – Våler kommune, datert 16.04 2020
3. Årsregnskapet for Våler kommune for 2019.
4. Våler kommune - årsmelding 2019.

Andre saksdokumenter (ikke vedlagt)

Ingen

Saksopplysninger

I følge kommuneloven 14-2 skal kommunen for hvert kalenderår utarbeide årsregnskap og årsberetning. I henhold til forskriftens kapittel 5, om årsregnskap og årsberetning for kommuner og fylkeskommuner fastsatt av Kommunal- og regionaldepartementet 07.06 2019, skal årsregnskapet inneholde driftsregnskap, investeringsregnskap, balanseregnskap, økonomiske oversikter og noter. I årsberetning fra kommunen skal det blant annet gis opplysninger om forhold som er viktige for å bedømme foretakets stilling og resultat.

Gjeldende tidsfrister for regnskapsavleggelsen, årsrapport og revisjonsberetning er:

- kommunens årsregnskap skal være avlagt innen 15. februar etter regnskapsåret
- kommunens årsberetning utarbeides innen 31. mars
- revisors beretning skal avgis innen 15. april

I forskrift om kontrollutvalg i kommuner og fylkeskommuner fastsatt av Kommunal- og regionaldepartementet 17.06 2019, § 3 a - skal kontrollutvalget påse at kommunens årsregnskap og kommunale foretaks årsregnskap blir revidert på en betryggende måte.

Forskriftens § 3 - 2. ledd sier videre at kontrollutvalget skal uttale seg til kommunestyret om årsregnskapene og årsberetningene før formannskapet innstiller til vedtak. Uttalelsen avgis til kommunestyret og kopi av uttalelsen sendes formannskapet.

Vurdering

Årsregnskapet, årsrapport og revisjonsberetning er avlagt innen gjeldende tidsfrister.

Kommunens driftsregnskap for 2019 viser et negativt netto driftsresultat på kr. 9 419 449.- og er avsluttet med et regnskapsmessig mindreforbruk på kr. 16 534 399. Investeringsregnskapet viser et finansieringsbehov på kr. 40 362 556,-. Av dette er kr. 37 368 132,- dekket med lån. Investeringsregnskapet er avsluttet i balanse.

Kommunens regnskapsresultat i 2019 viser netto driftsresultat sett i forhold til driftsinntekter på -2,1 %. Fylkesmannens anbefalte nivå på dette nøkkeltallet er minimum + 1,75 % for å opprettholde kommunens formue.

Revisor har den 16. april avlagt revisjonsberetningen for regnskapsåret 2019 med følgende to forbehold:

1. *«Årsbudsjettet er, ifølge kommuneloven § 46 nr. 1, en bindende plan for anvendelsen av kommunens midler i budsjettåret. Årsbudsjettet skal være realistisk og fastsettes på grunnlag av de inntekter og utgifter som kommunen kan forvente i det aktuelle budsjettår.*

For investeringer i anleggsmidler i regnskapsskjema 2A er det vesentlig avvik mellom regulert budsjett og avlagt regnskap. Vi viser til rådmannens omtale av budsjettavviket i kommunens årsberetning, side 9.»

2. *«I følge KRS nr 6 – Noter og årsberetning, skal det i note opplyses om resultatene for gebyrfinansierte selvkosttjenester der kommunen fastsetter betalingen etter lov og forskrift. Note om selvkost inneholder ikke informasjon om renovasjon, som er et lovpålagt selvkostområde. Det foreligger heller ingen opplysninger om organisering av selvkost for håndtering av vannforsyning*

Kostraveilederen sier at bruk av premiefond skal bokføres på egen funksjon i regnskapet. Våler kommune bokfører ikke bruk av premiefond slik veileder krever.»

Revisjonens forbehold er tatt inn i kontrollutvalgets forslag til uttalelse.

Sekretariatet anbefaler kontrollutvalget å avgi uttalelse til årsregnskapet 2019 for Våler kommune som vist i vedlegg 1. Kontrollutvalgets uttalelse til årsregnskapet for 2019 sendes kommunestyret med kopi til formannskapet.

Kommunestyret i Våler

Deres referanse

Vår referanse

2020/2212-2-63480/2020-BJGU

Klassering

3018/186

Dato

19.04.2020

Kontrollutvalgets uttalelse til Våler kommunes årsregnskap for 2019

I henhold til forskrift for kontrollutvalg og revisjon § 3, avgir kontrollutvalget uttalelse til årsregnskapet til kommunestyret, før regnskapet endelig vedtas i kommunestyremøte. Kopi av kontrollutvalgets uttalelse skal sendes til formannskapet.

Kontrollutvalget har i møte 29. april 2020 behandlet årsregnskapet 2019 for Våler kommune og avgir følgende uttalelse til kommunestyret.

- Kontrollutvalget har behandlet årsregnskapet for 2019 for Våler kommune. Sammen med årsregnskapet forelå rådmannens årsmelding og revisjonsberetningen for 2019.
- Kommunens årsregnskap, årsmelding og revisjonsberetningen er avlagt rettidig og i samsvar med lov og forskrifter etter gjeldende tidsfrist.
- Kommunens driftsregnskap for 2019 viser et negativt netto driftsresultat på kr. 9 419 449,- og er avsluttet med et regnskapsmessig mindreforbruk på kr. 16 534 399. Investeringsregnskapet viser et finansieringsbehov på kr. 40 362 556,-. Av dette er kr. 37 368 132,- dekket med lån. Investeringsregnskapet er avsluttet i balanse.
- Kontrollutvalget merker seg følgende nøkkeltall fra regnskapet 2019:
 - kommunens regnskapsresultat viser netto driftsresultat sett i forhold til driftsinntekter på -2,1 %. Fylkesmannens anbefalte nivå på dette nøkkeltallet er minimum + 1,75 % for å opprettholde kommunens formue.
 - Kommunens netto langsiktige lånegjeld (ekskl. pensjonsforpliktelser) utgjør pr. 31.12.2019 i alt 298,3 millioner kroner, som er en økning på 47,6 millioner kroner fra forrige år. Kommunens samlede nettogjeld (sett i forhold til sum driftsinntekter), er på 51 %, tilsvarende tall for 2018 var 47,5 %.
 - Kommunens disposisjonsfond (frie fond) er per 31.12.2019 kr. 44,2 millioner kroner, som er en reduksjon på kr. 17,7 millioner kroner fra forrige år.

Revisor har den 16. april avlagt revisjonsberetningen for regnskapsåret 2019 med følgende to forbehold:

1. «Årsbudsjettet er, ifølge kommuneloven § 46 nr. 1, en bindende plan for anvendelsen av kommunens midler i budsjettåret. Årsbudsjettet skal være realistisk og fastsettes på grunnlag av de inntekter og utgifter som kommunen kan forvente i det aktuelle budsjettår.

Indre Østfold kontrollutvalgssekretariat IKS

Besøksadresse: Rådhusveien 1, 1890 Rakkestad

E-postadresse: postmottak@fredrikstad.kommune.no

Telefon: 908 55 384

Org.nr: 940039541

Postadresse: Postboks 193, 1890 Rakkestad

Webadresse: www.fredrikstad.kommune.no

Tlf. saksbeh.: 452 55 251

Bankkonto: 5122 05 77000

For investeringer i anleggsmidler i regnskapsskjema 2A er det vesentlig avvik mellom regulert budsjett og avlagt regnskap. Vi viser til rådmannens omtale av budsjettavviket i kommunens årsberetning, side 9.»

2. *«I følge KRS nr 6 – Noter og årsberetning, skal det i note opplyses om resultatene for gebyrfinansierte selvkosttjenester der kommunen fastsetter betalingen etter lov og forskrift. Note om selvkost inneholder ikke informasjon om renovasjon, som er et lovpålagt selvkostområde. Det foreligger heller ingen opplysninger om organisering av selvkost for håndtering av vannforsyning*

Kostraveilederen sier at bruk av premiefond skal bokføres på egen funksjon i regnskapet. Våler kommune bokfører ikke bruk av premiefond slik veileder krever.»

Kontrollutvalget har ingen ytterligere bemerkning til regnskapet for Våler kommune for 2019 og slutter seg til revisors beretning av 16. april 2020.

Våler 29.04 2020

Tom Andre Brubak
Leder

Til kommunestyret i Våler kommune

Kopi:
Kontrollutvalget
Formannskapet
Rådmannen

UAVHENGIG REVISORS BERETNING

Uttalelse om revisjonen av årsregnskapet

Konklusjon

Vi har revidert Våler kommunes årsregnskap som viser kr 350 683 845 til fordeling drift og et regnskapsmessig mindreforbruk på kr 16 534 300. Årsregnskapet består av balanse per 31. desember 2019, driftsregnskap, investeringsregnskap og økonomiske oversikter for regnskapsåret avsluttet per denne datoen og noter til årsregnskapet, herunder et sammendrag av viktige regnskapsprinsipper.

Etter vår mening er det medfølgende årsregnskapet avgitt i samsvar med lov og forskrifter og gir i det alt vesentlige en dekkende fremstilling av den finansielle stillingen til Våler kommune per 31. desember 2019, og av resultatet for regnskapsåret som ble avsluttet per denne datoen i samsvar med lov, forskrift og god kommunal regnskapsskikk i Norge.

Grunnlag for konklusjonen

Vi har gjennomført revisjonen i samsvar med lov, forskrift og god kommunal revisjonsskikk i Norge, herunder de internasjonale revisjonsstandardene (ISA-ene). Våre oppgaver og plikter i henhold til disse standardene er beskrevet i Revisors oppgaver og plikter ved revisjon av årsregnskapet. Vi er uavhengige av kommunen slik det kreves i lov og forskrift, og har overholdt våre øvrige etiske forpliktelser i samsvar med disse kravene. Etter vår oppfatning er innhentet revisjonsbevis tilstrekkelig og hensiktsmessig som grunnlag for vår konklusjon.

Øvrig informasjon

Kommunedirektøren er ansvarlig for øvrig informasjon. Øvrig informasjon består av informasjon i kommunens årsrapport, men inkluderer ikke årsregnskapet og revisjonsberetningen.

Vår uttalelse om revisjonen av årsregnskapet dekker ikke øvrig informasjon, og vi attesterer ikke den øvrige informasjonen.

I forbindelse med revisjonen av årsregnskapet er det vår oppgave å lese øvrig informasjon med det formål å vurdere hvorvidt det foreligger vesentlig inkonsistens mellom øvrig informasjon og årsregnskapet, kunnskap vi har opparbeidet oss under revisjonen, eller hvorvidt den tilsynelatende inneholder vesentlig feilinformasjon. Dersom vi hadde konkludert med at den øvrige informasjonen inneholder vesentlig feilinformasjon er vi pålagt å rapportere det. Vi har ingenting å rapportere i så henseende. Vi henviser for øvrig til avsnittet «Konklusjon om årsberetningen» under uttalelse om øvrige lovmessige krav.

Kommunedirektørens ansvar for årsregnskapet

Kommunedirektøren er ansvarlig for å utarbeide årsregnskapet i samsvar med lov og forskrifter, herunder for at det gir en dekkende fremstilling i samsvar med lov, forskrift og god kommunal regnskapsskikk i Norge. Kommunedirektøren er også ansvarlig for slik intern kontroll han finner

nødvendig for å kunne utarbeide et årsregnskap som ikke inneholder vesentlig feilinformasjon, verken som følge av misligheter eller utilsiktede feil.

Revisors oppgaver og plikter ved revisjonen av årsregnskapet

Vårt mål med revisjonen er å oppnå betryggende sikkerhet for at årsregnskapet som helhet ikke inneholder vesentlig feilinformasjon, verken som følge av misligheter eller utilsiktede feil, og å avgi en revisjonsberetning som inneholder vår konklusjon. Betryggende sikkerhet er en høy grad av sikkerhet, men ingen garanti for at en revisjon utført i samsvar med lov, forskrift og god kommunal revisjonsskikk i Norge, herunder ISA-ene, alltid vil avdekke vesentlig feilinformasjon som eksisterer. Feilinformasjon kan oppstå som følge av misligheter eller utilsiktede feil. Feilinformasjon blir vurdert som vesentlig dersom den enkeltvis eller samlet med rimelighet kan forventes å påvirke økonomiske beslutninger som brukerne foretar basert på årsregnskapet.

For videre beskrivelse av revisors oppgaver vises det til:

www.nkrf.no/revisjonsberetninger

Uttalelse om øvrige lovmessige krav

Konklusjon med forbehold om budsjett

Årsbudsjettet er, ifølge kommuneloven § 46 nr. 1, en bindende plan for anvendelsen av kommunens midler i budsjettåret. Årsbudsjettet skal være realistisk og fastsettes på grunnlag av de inntekter og utgifter som kommunen kan forvente i det aktuelle budsjettår.

For investeringer i anleggsmidler i regnskapsskjema 2A er det vesentlig avvik mellom regulert budsjett og avlagt regnskap. Vi viser til rådmannens omtale av budsjettavviket i kommunens årsberetning, side 9.

Basert på vår revisjon av årsregnskapet som beskrevet ovenfor, mener vi, med unntak av forholdet beskrevet i avsnittet ovenfor, at de disposisjoner som ligger til grunn for regnskapet i det alt vesentlige er i samsvar med budsjettvedtak, og at budsjettbeløpene i årsregnskapet stemmer med regulert budsjett.

Konklusjon om årsberetningen

Basert på vår revisjon av årsregnskapet som beskrevet ovenfor, mener vi at opplysningene i årsberetningen om årsregnskapet er konsistente med årsregnskapet og er i samsvar med lov og forskrifter.

Konklusjon om registrering og dokumentasjon

Basert på vår revisjon av årsregnskapet som beskrevet ovenfor, og kontrollhandlinger vi har funnet nødvendig i henhold til internasjonal standard for attestasjonsoppdrag (ISAE) 3000 «Attestasjonsoppdrag som ikke er revisjon eller forenklet revisorkontroll av historisk finansiell informasjon», mener vi at ledelsen har oppfylt sin plikt til å sørge for ordentlig og oversiktlig registrering og dokumentasjon av kommunens regnskapsopplysninger i samsvar med lov og god bokføringsskikk i Norge.

Andre forhold

I følge KRS nr 6 – Noter og årsberetning, skal det i note opplyses om resultatene for gebyrfinansierte selvkosttjenester der kommunen fastsetter betalingen etter lov og forskrift. Note om selvkost inneholder ikke informasjon om renovasjon, som er et lovpålagt selvkostområde. Det foreligger heller ingen opplysninger om organisering av selvkost for håndtering av vannforsyning

Kostraveilederen sier at bruk av premiefond skal bokføres på egen funksjon i regnskapet. Våler kommune bokfører ikke bruk av premiefond slik veileder krever.

Rakkestad, 16.04.2020

Pavel Makarov
oppdragsansvarlig revisor

Årsregnskap 2019

Våler kommune

Sist rettet 14/4-20

1 Våler kommune - 2019

14.04.2020

Bruker: LEOM

Klokken: 10:30

Program: XKOST-HC Versjon: 16

 Økonomiske oversikter

Utvalgsriterier

Selskap

1

Våler kommune

Region

0

VÅLER KOMMUNE

Regnskapsår

2019

Periode

0 - 14

Spesifikasjon pr

Ingen

Styringsparametre

☐ Ikke ta med budsjettendringer

☐ Periodisert budsjett

Kommune/fylkeskommune

Kirkelig fellesråd

Kommunale foretak

☒ Driftsregnskap

☒ Investeringsregnskap

☒ Anskaffelse og anvendelse av midler

☒ Balanse ☐ Bruk Kostnader

☒ Endring arbeidskapital

☒ Regnskapsskjema 1A - drift

☒ Regnskapsskjema 2A - investering

☒ Budsjettsskjema 1A - drift

☒ Budsjettsskjema 2A - investering

Balansesiffer

Antall

7

Starter på

2

☐ Detaljer

☐ Vis medlemskonti

Ekstra dimensjon

Ingen

Velg alle

Kjør rapport

Økonomisk oversikt - drift

1 Våler kommune - 2019

14.04.2020

	Regnskap	Reg. budsjett	Oppr.budsjett	Regnskap i fjor
Driftsinntekter				
Brukerbetalinger	15.811.004,57	14.979.000,00	14.979.000,00	15.184.428,38
Andre salgs- og leieinntekter	26.155.267,98	27.078.000,00	27.078.000,00	26.321.189,65
Overføringer med krav til motytelse	60.863.754,74	33.644.966,00	33.644.966,00	53.739.443,25
Rammetilskudd	157.057.063,00	151.200.000,00	151.200.000,00	140.694.444,00
Andre statlige overføringer	14.925.908,06	8.042.000,00	8.042.000,00	18.249.492,50
Andre overføringer	1.161.624,73	255.000,00	255.000,00	1.687.313,62
Skatt på inntekt og formue	145.443.245,24	150.300.000,00	150.300.000,00	144.787.830,69
Eiendomsskatt	18.071.819,19	17.400.000,00	17.400.000,00	17.593.781,33
Andre direkte og indirekte skatter	10.487,00	10.000,00	10.000,00	9.277,00
Sum driftsinntekter	439.500.174,51	402.908.966,00	402.908.966,00	418.267.200,42
Driftsutgifter				
Lønnsutgifter	228.000.282,01	218.899.626,00	205.536.783,00	211.786.796,11
Sosiale utgifter	58.594.215,86	70.108.714,00	61.729.557,00	55.138.372,18
Kjøp av varer og tj som inngår i tj.produksjon	56.496.770,37	49.964.106,00	44.106.106,00	52.688.160,44
Kjøp av tjenester som erstatter tj.produksjon	73.063.207,09	64.054.500,00	62.254.500,00	63.925.212,29
Overføringer	22.223.278,03	18.802.000,00	17.342.000,00	22.714.004,88
Avskrivninger	14.498.023,72	8.334.000,00	8.334.000,00	13.543.003,00
Fordelte utgifter	0,00	0,00	0,00	0,00
Sum driftsutgifter	452.875.777,08	430.162.946,00	399.302.946,00	419.795.548,90
Brutto driftsresultat	-13.375.602,57	-27.253.980,00	3.606.020,00	-1.528.348,48
Finansinntekter				
Renteinntekter og utbytte	5.288.160,51	2.800.000,00	2.800.000,00	3.120.562,29
Gevinst på finansielle instrumenter (omløpsmidler)	1.774.811,92	0,00	0,00	206.271,90
Mottatte avdrag på utlån	184.892,39	0,00	0,00	94.912,05
Sum eksterne finansinntekter	7.247.864,82	2.800.000,00	2.800.000,00	3.421.746,24
Finansutgifter				
Renteutgifter og låneomkostninger	5.698.257,10	5.695.675,00	5.695.675,00	4.502.191,11
Tap på finansielle instrumenter (omløpsmidler)	0,00	0,00	0,00	392.002,12
Avdrag på lån	11.943.730,00	13.192.999,00	13.192.999,00	11.971.030,00
Utlån	147.748,74	0,00	0,00	242.420,05
Sum eksterne finansutgifter	17.789.735,84	18.888.674,00	18.888.674,00	17.107.643,28
Resultat eksterne finanstransaksjoner	-10.541.871,02	-16.088.674,00	-16.088.674,00	-13.685.897,04
Motpost avskrivninger	14.498.023,72	8.334.000,00	8.334.000,00	13.543.003,00
Netto driftsresultat	-9.419.449,87	-35.008.654,00	-4.148.654,00	-1.671.242,52
Interne finanstransaksjoner				
Bruk av tidligere års regnsk.m. mindreforbruk	9.572.935,08	9.573.000,00	0,00	21.426.823,65
Bruk av disposisjonsfond	26.287.654,00	26.287.654,00	4.448.654,00	9.093.623,49
Bruk av bundne fond	6.660.560,00	9.021.000,00	0,00	7.069.043,99
Sum bruk av avsetninger	42.521.149,08	44.881.654,00	4.448.654,00	37.589.491,13
Overført til investeringsregnskapet	0,00	0,00	0,00	632.659,88
Dekning av tidligere års regnsk.m. merforbruk	0,00	0,00	0,00	0,00
Avsatt til disposisjonsfond	9.573.000,00	9.573.000,00	0,00	19.123.419,65
Avsatt til bundne fond	6.994.399,00	300.000,00	300.000,00	6.589.234,00
Sum avsetninger	16.567.399,00	9.873.000,00	300.000,00	26.345.313,53
Regnskapsmessig mer/mindreforbruk	16.534.300,21	0,00	0,00	9.572.935,08

Økonomisk oversikt - investering

1 Våler kommune - 2019

14.04.2020

	Regnskap	Reg. budsjett	Oppr.budsjett	Regnskap i fjor
Inntekter				
Salg av driftsmidler og fast eiendom	12.500,00	0,00	0,00	0,00
Andre salgsinntekter	0,00	0,00	0,00	0,00
Overføringer med krav til motytelse	10.460.906,00	3.691.000,00	0,00	691.350,80
Kompensasjon for merverdiavgift	8.394.710,53	13.802.000,00	4.538.000,00	7.556.898,57
Statlige overføringer	383.827,25	0,00	0,00	1.427.872,00
Andre overføringer	0,00	8.520.000,00	0,00	400.000,00
Renteinntekter og utbytte	0,00	0,00	0,00	0,00
Sum inntekter	19.251.943,78	26.013.000,00	4.538.000,00	10.076.121,37
Utgifter				
Lønnsutgifter	518.241,33	0,00	0,00	287.849,51
Sosiale utgifter	155.611,92	0,00	0,00	76.051,50
Kjøp av varer og tj som inngår i tj.produksjon	41.429.509,48	63.835.000,00	23.450.000,00	36.492.648,43
Kjøp av tjenester som erstatter tj.produksjon	26.000,00	0,00	0,00	11.105,00
Overføringer	8.608.247,67	13.802.000,00	4.538.000,00	7.770.421,57
Renteutgifter og omkostninger	281.140,00	0,00	0,00	0,00
Fordelte utgifter	0,00	0,00	0,00	0,00
Sum utgifter	51.018.750,40	77.637.000,00	27.988.000,00	44.638.076,01
Finansstransaksjoner				
Avdrag på lån	971.392,00	600.000,00	600.000,00	890.338,00
Utlån	6.485.588,00	14.000.000,00	0,00	5.358.500,00
Kjøp av aksjer og andeler	850.082,00	1.030.000,00	1.030.000,00	911.970,00
Dekning av tidligere års udekket	0,00	0,00	0,00	0,00
Avsatt til ubundne investeringsfond	0,00	0,00	0,00	0,00
Avsatt til bundne investeringsfond	288.687,67	0,00	0,00	669.489,15
Sum finansieringstransaksjoner	8.595.749,67	15.630.000,00	1.630.000,00	7.830.297,15
Finansieringsbehov	40.362.556,29	67.254.000,00	25.080.000,00	42.392.251,79
Dekket slik:				
Bruk av lån	37.368.132,22	61.359.000,00	21.300.000,00	28.336.944,47
Salg av aksjer og andeler	0,00	0,00	0,00	0,00
Mottatte avdrag på utlån	1.260.079,67	600.000,00	600.000,00	1.559.827,15
Overført fra driftsregnskapet	0,00	0,00	0,00	632.659,88
Bruk av tidligere års udisponert	0,00	0,00	0,00	0,00
Bruk av disposisjonsfond	1.008.082,00	3.145.000,00	1.030.000,00	11.862.820,29
Bruk av bundne driftsfond	0,00	0,00	0,00	0,00
Bruk av ubundne investeringsfond	726.262,40	2.150.000,00	2.150.000,00	0,00
Bruk av bundne investeringsfond	0,00	0,00	0,00	0,00
Sum finansiering	40.362.556,29	67.254.000,00	25.080.000,00	42.392.251,79
Udekket/udisponert	0,00	0,00	0,00	0,00

1 Våler kommune - 2019

14.04.2020

	Regnskap	Reg. budsjett	Oppr.budsjett	Regnskap i fjor
Anskaffelse og anvendelse av midler				
Anskaffelse av midler				
Inntekter driftsdel (kontoklasse 1)	439.500.174,51	402.908.966,00	402.908.966,00	418.267.200,42
Inntekter investeringsdel (kontoklasse 0)	19.251.943,78	26.013.000,00	4.538.000,00	10.076.121,37
Innbetalinger ved eksterne finanstransaksjoner	45.876.076,71	64.759.000,00	24.700.000,00	33.318.517,86
Sum anskaffelse av midler	504.628.195,00	493.680.966,00	432.146.966,00	461.661.839,65
Anvendelse av midler				
Utgifter driftsdel (kontoklasse 1)	438.377.753,36	421.828.946,00	390.968.946,00	406.252.545,90
Utgifter investeringsdel (kontoklasse 0)	50.737.610,40	77.637.000,00	27.988.000,00	44.638.076,01
Utbetaling ved eksterne finanstransaksjoner	26.377.937,84	34.518.674,00	20.518.674,00	24.268.451,28
Sum anvendelse av midler	515.493.301,60	533.984.620,00	439.475.620,00	475.159.073,19
Anskaffelse - anvendelse av midler	-10.865.106,60	-40.303.654,00	-7.328.654,00	-13.497.233,54
Endring i ubrukte lånemidler	23.120.867,78	0,00	0,00	-28.336.944,47
Endring i regnskapsprinsipp som påvirker AK Drift	0,00	0,00	0,00	0,00
Endring i regnskapsprinsipp som påvirker AK Invest	0,00	0,00	0,00	0,00
Endring i arbeidskapital	12.255.761,18	-40.303.654,00	-7.328.654,00	-41.834.178,01
Avsetninger og bruk av avsetninger				
Avsetninger	33.390.386,88	9.873.000,00	300.000,00	35.955.077,88
Bruk av avsetninger	44.255.493,48	50.176.654,00	7.628.654,00	49.452.311,42
Til avsetning senere år	0,00	0,00	0,00	0,00
Netto avsetninger	-10.865.106,60	-40.303.654,00	-7.328.654,00	-13.497.233,54
Int. overføringer og fordelinger				
Interne inntekter mv	14.498.023,72	8.334.000,00	8.334.000,00	14.175.662,88
Interne utgifter mv	14.498.023,72	8.334.000,00	8.334.000,00	14.175.662,88
Netto interne overføringer	0,00	0,00	0,00	0,00

Oversikt - balanse

1 Våler kommune - 2019

14.04.2020

	Regnskap 2019	Regnskap 2018
EIENDELER		
Anleggsmidler	837.853.875,25	761.869.532,38
Herav:		
Faste eiendommer og anlegg	394.590.758,98	357.640.817,51
Utstyr, maskiner og transportmidler	3.323.902,47	3.988.454,40
Utlån	22.781.144,90	17.553.645,57
Konserninterne langsiktige fordringer	0,00	0,00
Aksjer og andeler	10.449.146,90	9.824.664,90
Pensjonsmidler	406.708.922,00	372.861.950,00
Omløpsmidler	187.423.349,02	167.949.012,73
Herav:		
Kortsiktige fordringer	38.884.395,47	28.964.562,64
Konserninterne kortsiktige fordringer	0,00	0,00
Premieavvik	8.801.299,00	3.742.337,00
Aksjer og andeler	6.921.711,20	5.419.334,47
Sertifikater	0,00	0,00
Obligasjoner	0,00	0,00
Derivater	0,00	0,00
Kasse, postgiro, bankinnskudd	132.815.943,35	129.822.778,62
SUM EIENDELER	1.025.277.224,27	929.818.545,11
EGENKAPITAL OG GJELD		
Egenkapital	197.552.620,31	190.084.777,26
Herav:		
Disposisjonsfond	44.267.238,90	61.989.974,90
Bundne driftsfond	13.971.982,05	13.638.143,05
Ubundne investeringsfond	1.254.361,26	1.980.623,66
Bundne investeringsfond	5.598.267,02	5.309.579,35
Regnskapsmessig mindreforbruk	16.534.300,21	9.572.935,08
Regnskapsmessig merforbruk	0,00	0,00
Udisponert i inv.regnskap	0,00	0,00
Udekket i inv.regnskap	0,00	0,00
Kapitalkonto	113.130.524,47	94.797.574,82
Endring i regnskapsprinsipp som påvirker AK (drift)	2.795.946,40	2.795.946,40
Endring i regnskapsprinsipp som påvirker AK (inves)	0,00	0,00
Langsiktig gjeld	768.552.572,00	687.780.311,00
Herav:		
Pensjonsforpliktelser	470.221.933,00	437.023.550,00
Ihendehaverobligasjonslån	0,00	0,00
Sertifikatlån	0,00	0,00
Andre lån	298.330.639,00	250.756.761,00
Konsernintern langsiktig gjeld	0,00	0,00
Kortsiktig gjeld	59.172.031,96	51.953.456,85
Herav:		
Kassekredittlån	0,00	0,00
Annen kortsiktig gjeld	59.172.031,96	51.953.456,85
Derivater	0,00	0,00
Konsernintern kortsiktig gjeld	0,00	0,00
Premieavvik	0,00	0,00
SUM EGENKAPITAL OG GJELD	1.025.277.224,27	929.818.545,11
MEMORIAKONTI		
Memoriakonto	194.938.813,16	92.059.092,70
Herav:		
Ubrukte lånemidler	43.829.217,77	20.708.349,99
Ubrukte konserninterne lånemidler	0,00	0,00
Andre memoriakonti	151.109.595,39	71.350.742,71
Motkonto for memoriakontiene	-194.938.813,16	-92.059.092,70

Liv Ombruster

Oversikt endring arbeidskapital

1 Våler kommune - 2019

14.04.2020

	Regnskap 2019	Regnskap 2018
OMLØPSMIDLER		
Endring betalingsmidler	2.993.164,73	-47.065.943,14
Endring ihendehaverobl og sertifikater	0,00	0,00
Endring kortsiktige fordringer	9.919.832,83	2.692.520,87
Endring premieavvik	5.058.962,00	1.438.933,00
Endring aksjer og andeler	1.502.376,73	-392.002,12
ENDRING OMLØPSMIDLER (A)	19.474.336,29	-43.326.491,39
KORTSIKTIG GJELD		
Endring kortsiktig gjeld (B)	-7.218.575,11	1.492.313,38
ENDRING ARBEIDSKAPITAL (A-B)	12.255.761,18	-41.834.178,01

REGNSKAPSSKJEMA 1 A - DRIFTSREGNSKAPET

	Regnskap år 2019	Regulert budsjett år 2019	Oppr.budsj år 2019	Regnskap år 2018
1 Skatt på Inntekt og formue	-145 443 245,24	-150 300 000,00	-150 300 000,00	-144 787 830,69
2 Ordinært rammetilskudd	-157 057 063,00	-151 200 000,00	-151 200 000,00	-140 694 444,00
3 Skatt på eiendom	-18 071 819,19	-17 400 000,00	-17 400 000,00	-17 593 781,33
4 Andre direkte eller indirekte skatter	-10 487,00	-10 000,00	-10 000,00	-9 277,00
5 Andre generelle statstilskudd	-14 925 908,06	-8 042 000,00	-8 042 000,00	-18 249 492,50
6 SUM FRIE DISPONIBLE INNTEKTER	-335 508 522,49	-326 952 000,00	-326 952 000,00	-321 334 825,52
7 Renteinntekter og utbytte	-5 088 747,94	-2 800 000,00	-2 800 000,00	-3 120 562,29
8 Gevinst finansielle instrumenter	-1 774 811,92	0,00	0,00	-206 271,90
9 Renteutgifter, provisjoner og andre finansutgifter	5 698 257,10	5 695 675,00	5 695 675,00	4 502 191,11
10 Tap finansielle instrumenter	0,00	0,00	0,00	392 002,12
11 Avdrag på lån	11 943 730,00	13 192 999,00	13 192 999,00	11 971 030,00
12 NETTO FINANSINNTEKTER/-UTGIFTER	10 778 427,24	16 088 674,00	16 088 674,00	13 538 389,04
13 Til dekning av tidligere års regnskapsmessige merforbruk				
14 Til ubundne avsetninger	9 573 000,00	9 573 000,00	0,00	19 123 419,65
15 Til bundne avsetninger	6 994 399,00	300 000,00	300 000,00	6 589 234,00
16 Bruk av tidligere års regnskapsmessige mindreforbruk	-9 572 935,08	-9 573 000,00	0,00	-21 426 823,65
17 Bruk av ubundne avsetninger	-26 287 654,00	-26 287 654,00	-4 448 654,00	-9 093 623,49
18 Bruk av bundne avsetninger	-6 660 560,00	-9 021 000,00	0,00	-7 069 043,99
19 NETTO AVSETNINGER	-25 953 750,08	-35 008 654,00	-4 148 654,00	-11 876 837,48
20 Overført til investeringsregnskapet		0,00	0,00	632 659,88
21 TIL FORDELING DRIFT	-350 683 845,33	-345 871 980,00	-315 011 980,00	-319 040 614,08
22 Sum fordelt til drift (fra skjema 1B)	334 149 545,12	345 871 980,00	315 011 980,00	309 467 679,00
23 MERFORBRUK/MINDREFORBRUK =0	-16 534 300,21	0,00	0,00	-9 572 935,08

REGNSKAPSSKJEMA 1 B - DRIFTSREGNSKAPET

TIL FORDELING DRIFT (fra regnskapsskjema 1A)	Regulert budsjett år 2019		Oppr.budsj år 2019		Regnskap år 2018	
	Regnskap år 2019	Regulert budsjett år 2019	Oppr.budsj år 2019	Regnskap år 2018	Oppr.budsj år 2019	Regnskap år 2018
Rammeområde Sentraladministrasjon	-350 883 257,90	-345 871 980,00	-315 011 980,00	-319 040 614,08		
Netto driftsramme	6 536 498,59	8 408 364,00	8 093 364,00	14 203 952,62		
Rammeområdet Stab						
Netto driftsramme	5 228 423,08	5 522 816,00	5 622 816,00	9 102 421,35		
Stab HR						
Netto driftsramme	5 422 106,97	5 224 750,00	5 224 750,00			
Stab IKT						
Netto driftsramme	5 976 196,51	10 522 984,00	9 722 984,00			
Rammeområdet Oppvekst og kultur						
Netto driftsramme	163 128 933,11	166 531 729,00	148 531 729,00	142 595 567,94		
Rammeområde helse og velferd						
Netto driftsramme	116 697 798,70	113 688 521,00	113 688 521,00	112 177 958,37		
Rammeområdet Miljø og teknikk						
Netto driftsramme	27 433 793,10	22 800 816,00	22 800 816,00	25 460 973,62		
Sum inntekter og utgifter fra avstemming	3 725 795,06	13 172 000,00	1 327 000,00	5 926 805,10		
Sum bevilgninger drift, netto	334 149 545,12	345 871 980,00	315 011 980,00	309 467 679,00		
Avstemming mot skjema 1A						
Stattilskudd innbakt i rammeområder	7 618 596,06	1 627 000,00	1 627 000,00	7 347 782,50		
Til ubundne og bundne avsetn. innbakt i rammeområder	-6 994 399,00	-300 000,00	-300 000,00	-6 589 234,00		
Bruk av ubundne og bundne avsetn. innbakt i rammeområder	8 160 560,00	8 103 000,00	0,00	7 239 849,48		
Overført til investeringsregnsk. innbakt i rammeområder	0,00	0,00	0,00	-632 659,88		
Premieavvik ansvar 9300 art 190	-5 058 962,00	3 742 000,00	0,00	-1 438 933,00		
Sum inntekter og utgifter	3 725 795,06	13 172 000,00	1 327 000,00	5 926 805,10		

REGNSKAPSSKJEMA 2 A - INVESTERINGSGREGNSKAPET

	Regnskap år 2019	Regulert budsjett år 2019	Oppr.budsj år 2019	Regnskap år 2018
Investering i anleggsmidler	51 018 750,40	77 637 000,00	27 988 000,00	44 638 076,01
Utlån og forskutteringer	6 485 588,00	14 000 000,00	0,00	5 358 500,00
Kjøp av aksjer og andeler	850 082,00	1 030 000,00	1 030 000,00	911 970,00
Avdrag på lån	971 392,00	600 000,00	600 000,00	890 338,00
Dekn. av tidl.års udekket	0,00	0,00	0,00	0,00
Avsetninger	288 687,67	0,00	0,00	669 489,15
Sum investeringsutgifter	59 614 500,07	93 267 000,00	29 618 000,00	52 468 373,16
Finansiert slik:				
Bruk av lånemidler	-37 368 132,22	-61 359 000,00	-21 300 000,00	-28 336 944,47
Inntekter fra salg av anleggsmidler	0,00	0,00	0,00	0,00
Tilskudd til investeringer	-383 827,25	-8 520 000,00	0,00	-1 827 872,00
Kompensasjon for merverdiavgift	-8 394 710,53	-13 802 000,00	-4 538 000,00	-7 556 898,57
Mottatte avdrag på utlån og refusjoner	-11 720 985,67	-4 291 000,00	-600 000,00	-2 251 177,95
Andre inntekter	-12 500,00			0,00
Sum ekstern finansiering	-57 880 155,67	-87 972 000,00	-26 438 000,00	-39 972 892,99
Overføring fra driftsregnskapet	0,00	0,00	0,00	-632 659,88
Bruk av tidl. års udisponert				0,00
Bruk av avsetninger	-1 734 344,40	-5 295 000,00	-3 180 000,00	-11 862 820,29
Sum finansiering	-59 614 500,07	-93 267 000,00	-29 618 000,00	-52 468 373,16
Udekket/udisponert = 0	0,00	0,00	0,00	0,00

REGNSKAPSSKJEMA 2 B - INVESTERINGSREGNSKAPET

TIL INVESTERINGER I ANLEGGSMIDLER	Regnskap år 2019	Regulert budsjett år 2019	Oppr.budsj år 2019	Regnskap år 2018
TIL INVESTERINGER I ANLEGGSMIDLER	51 018 750,40	77 637 000,00	27 988 000,00	44 638 076,01
Fordeelt slik:				
Rammeområde HR				
1184 Servicetorg	223 254,56	198 000,00	0,00	20 800,00
Rammeområde IKT				
1201 Utsifting svitsjer	0,00	0,00	0,00	175 000,00
1207 PC-Infrastruktur	20 698,13	2 500 000,00	0,00	0,00
Rammeområde Oppvekst og kultur				
1204 Fiber Svinndal	45 325,70	1 875 000,00	0,00	1 625 000,00
Rammeområde Helse og velferd				
1203 Felles responsenter	0,00	588 000,00	0,00	0,00
Rammeområde Miljø og teknikk				
1006 Vann og avløpsrør, gs-vei FV120	18 170 995,93	26 883 000,00	3 000 000,00	230 111,00
1018 Sanseshage 2016/2017	0,00	0,00	0,00	1 754 574,86
1044 Våk skole påbygg	0,00	0,00	0,00	3 127 699,34
1045 Ny barnehage	0,00	0,00	0,00	15 951 704,47
1083 Asfalt/fortau Fledsbergvn.	677 672,06	0,00	0,00	11 817 309,12
1121 HDO sykehjemmet	1 373 472,68	0,00	0,00	923 306,95
1126 Velferdstekn. mm fiber H&S	0,00	739 000,00	0,00	144 567,95
1141 Nytt tak Svinndal skole	0,00	188 000,00	188 000,00	0,00
1166 Lussetting g/s Våktoppen	0,00	500 000,00	0,00	0,00
1169 Rehab Frida	0,00	0,00	0,00	11 250,00
1172 Rehab, ledningsnett	1 075 330,25	4 170 000,00	2 300 000,00	0,00
1180 EPC	27 143 697,41	29 125 000,00	12 500 000,00	1 767 787,83
1181 Rehab Elveplassen	0,00	0,00	0,00	229 765,33
1185 Bofellesskap demens	0,00	188 000,00	0,00	0,00
1188 Tennskap lang kommunale veier	961 468,58	625 000,00	625 000,00	0,00
1202 Nytt kjøp/frys aggregat kjøkken	0,00	0,00	0,00	507 222,70
1205 Utredning Kirkebygden skole	282 828,00	2 558 000,00	1 875 000,00	629 953,46
1206 Gymsal Svinndal skole	830 469,96	7 500 000,00	7 500 000,00	6 000,00
1500 Kjøp av utstyr, ulvemidler	0,00	0,00	0,00	376 250,00
1601 Kjøp av fast eiendom	0,00	0,00	0,00	5 126 250,00
1900 Justeringsrett mv	213 537,14	0,00	0,00	213 523,00
SUM FORDELT TIL INVESTERING	51 018 750,40	77 637 000,00	27 988 000,00	44 638 076,01

K ENDRING I ARBEIDSKAPITAL

ENDRING I ARBEIDSKAPITAL (de 2 første linjene brukes også i punkt I)

Omløpsmidler pr. 31.12	2019	kap. 2.1	Pluss	187 423 349,02	
Kortsiktig gjeld pr. 31.12	2019	kap. 2.3	Minus	-59 172 031,96	128 251 317,06
Omløpsmidler pr. 31.12	2018	kap. 2.1	Pluss	167 949 012,73	
Kortsiktig gjeld pr. 31.12	2018	kap. 2.3	Minus	-51 953 456,85	115 995 555,88
Endring arbeidskapital ifølge balanseregnskapet				A	12 255 761,18

Anskaffelse av midler:

Driftsregnskapet			Husk minus foran!	-439 500 174,51	
Investeringsregnskapet				-19 251 943,78	
Innbetalinger ved eksterne finanstransaksjoner - drift				-45 876 076,71	
Innbetalinger ved eksterne finanstransaksjoner - investering					-504 628 195,00

Anvendelse av midler:

Driftsregnskapet				438 377 753,36	
Investeringsregnskapet				50 737 610,40	
Utbetalinger ved eksterne finanstransaksjoner - drift				26 377 937,84	
Utbetalinger ved eksterne finanstransaksjoner - investering					515 493 301,60
Endring arbeidskapital ifølge bevilgningsregnskapet					10 865 106,60

som må korrigeres med endring i ubrukte lånemidler (og evt. spesielle føringer) for sammenligning med A ovenfor

Føringer direkte mot konto for endring av regnskapsprinsipp etter nærmere bestemmelse fra departementet:

Endring i regnskapsprinsipp som påvirker AK (drift) kap. 2581

					0,00
--	--	--	--	--	------

Endring i regnskapsprinsipp som påvirker AK (investering) kap. 2580

					0,00
--	--	--	--	--	------

Endring i ubrukte lånemidler: (kap. 29100)

Lånemidler pr. 31/12	2018	Fra punkt C		-20 708 349,99	
Lånemidler pr. 31/12	2019	Fra punkt C		43 829 217,77	-23 120 867,78
Endring i arbeidskapital bevilgningsregnskap etter korrigering				B	-12 255 761,18
Differanse mellom A og B					0,00

Er differansen vesentlig må feilen oppklares og korrigeres før regnskapet avsluttes

Differansen skyldes:

L AVSTEMMING SKYLDIGE FERIEPENGER

Skyldig feriepenger ifølge konto 232890XX

Bruk positivt tall

Feriepengeliste pr. 31/12 viser skyldig - alle ansatte (12%)

Feriepengeliste pr. 31/12 - over 60 (tillegg på 2,3%)

Bruk positivt tall

0,00

Eventuell differanse mellom avsatt i regnskap og feriepengeliste

0,00

Avsatte feriepenger stemmer med feriepengeliste

Forklaring til evt. differanser:

Neste års

%-sats arbeidsgiveravgift

Arbeidsgiveravgift utgjør

0,00

Bruk positivt tall

Arbeidsgiveravgift på løpne, ikke utbetalte feriepenger ifølge konto 232640XX

Differanse

0,00

Våler kommune

Retur forside

Note 2 Pensjon

Økonomiske forutsetninger	Klp	Stp
Forventet avkastning	4,50	4,00
Diskonteringsrente	4,00	4,00
Forventet årlig lønnsvekst	2,97	2,48
Forventet årlig pensjonsreg.	2,20	2,48

Spesifikasjon av samlet pensjonskostnad, pensjonsforpliktelser og estimatavvik

Pensjonskostnad (F§13-1,C)	2018	2019
Årets pensjonsopptjening, nåverdi	22.264.671	23.739.399
Rentekostnad av påløpte Pensjonsforpliktelse – forventet avkastning av midlene	16.521.257 (15.558.080)	17.818.211 (16.760.401)
Adm.kostnad inkl. adm.	1.397.467	1.341.752
Netto pensjonskostn.	23.227.902	24.797.210
Betalt premie	26.644.129	33.851.149
Årets premieavvik	3.279.875	7.712.187

Pensjonsmidler/Pensjonsforpliktelser

	2019	Arb.g.avg.
Brutto forpliktelser	462.373.261	65.194.630
Pensjonsmidler	406.708.922	57.345.958
Netto forpl. 3112	55.664.699	7.848.723

Årets pr. avvik	7.712.187	1.087.418 (arb.g.avg.)
Pr. avvik forrige år	3.279.759	462.462 (arb.g.avg.)

	2019	2018
Faktiske midler/forpl.	439.516.557	340.746.976
Estimat	462.373.261.	371.351.772
Årets estimataavvik	22.856.704	30.604.796

Note 3 – Kommunens garantiansvar

Navn	2018	2019	Utløper
Movar	16.314.901	16.230.097	2020-2053
Våk Borettslag	5.226.870	4.866.390	2033
Våler Vannverk	11.891.210	11.172.390	2026-2038
Sum	33.432.981	32.268.877	

Note 4 Fordringer og gjeld til kommunale foretak

Navn	31.12.2018	31.12.2019
Kommunens fordringer på kommunale/fylkeskommunale foretak	0	0
Kommunens gjeld til kommunale/fylkeskommunale foretak	0	0

Note 5 – Aksjer og andeler

Art: 221200010	Aksjer – andeler i Krapfoss Ind. Moss	16000
Art: 221200020	Andel i Østfold ingeniørhøys.	0
Art: 221200030	Stiftelsen Østfold forsikring	22799
Art: 221200040	Aksjer – mavo a/s	5000
Art: 221200050	Radio øst 1 aksje pålyd. 250	250
Art: 221200060	Østfold energiverk 1000 aksje	1000000
Art: 221200070	Østfoldlaboratoriet a/s, 198	0
Art: 221200080	Egenkapitalinnskudd KLP	9246219
Art: 221200090	Aksjer 2008, Visit Moss a/s	0
Art: 221200100	Aksjer 2008, Moss næringsutv.	4000
Art: 221200110	Andeler Viken skog	66725
Art: 221200120	Aksjer – andeler i a/l Bibliotek	900
Art: 221200130	Aksjer – Norske skogindustrier	2438,9
Art: 221200140	Berg fellesantennelag	0
Art: 221200150	10 andeler i Våler vannverk	17000
Art: 221200151	Våler vannverk 29 andeler a	66700
Art: 221200160	Bøndernes hus 10 andeler f-sak	1000
Art: 221200170	Fellesantennelag Vestlia 20 k	0
Art: 221200210	Inspira science senter ne 10	115
TOTALT		10.449.146,90

Aksjer som er oppført med null er avskrevet i 2019

Østfold Fylkeskommune har i 2019 overdratt aksjer i Østfold Energi til kommunene.

Våler kommune har fått overført 66 aksjer.

Oppskrivningen av aksjer vil gjøres i regnskapet for 2020

Note 6 - Avsetning og bruk av fond

Våler kommune

2019

	Beholdning 01.01.2019	Avsetninger	Bruk av fond i driftsregnskapet	Bruk av fond i inv.regnskapet	Beholdning 31.12.2019
Disposisjonsfond	61 989 975	9 573 000	26 287 654	1 008 082	44 267 239
Bundne driftsfond	13 638 143	6 994 399	6 660 560	0	13 971 982
Ubundne investeringsfond	1 980 624	0		726 262	1 254 361
Bundne investeringsfond	5 309 579	288 688		0	5 598 267
Samlede avsetninger og bruk av avsetninger	82 918 321	16 856 087	32 948 214	1 734 344	65 091 849

Note 7 Kapitalkonto

Våler kommune

2019

Økning av kapitalkonto (kreditposter):	
Aktivering fast eiendom, anlegg, utstyr, maskiner og transportmidler	50 783 413
Reversert nedskrivning eiendom,anlegg, utstyr, maskiner og transportmid	0
Kjøp av aksjer/andeler	0
Reversert nedskrivning aksjer/andeler	0
Utlån - sosiale utlån	147 749
Utlån - andre utlån	6 485 588
Avdrag på eksterne lån	12 915 122
Endring pensjonsforpliktelser (reduksjon)	
Endring pensjonsmidler SPK	12 387 627
Endring pensjonsmidler KLP	21 459 345
Endring pensjonsmidler andre selskap	
Reversert oppskrivning utenlandslån	
Aktivert egenkapitalinnskudd KLP	850 082
Reduksjon av kapitalkonto (debetposter):	
Salg av fast eiendom, anlegg, utstyr, maskiner og transportmidler	0
Avskrivning: Eiendom,anlegg, utstyr, maskiner og transportmidler	14 498 024
Nedskrivning: Eiendom,anlegg, utstyr, maskiner og transportmidler	0
Salg aksjer/andeler	0
Nedskrivning aksjer/andeler	225 600
Avdrag på utlån - sosiale utlån	89 031
Avdrag på utlån - andre utlån	1 260 080
Avskrivning på utlån - sosiale utlån	56 727
Avskrivning på utlån - andre utlån	0
Bruk av lånemidler	36 705 174
Endring pensjonsforpliktelser (økning)	33 198 383
Endring pensjonsmidler SPK	
Endring pensjonsmidler KLP	
Endring pensjonsmidler andre selskap	
Urealisert kurstap (oppskrivning) utenlandslån	
Saldo kapitalkonto 31.12.2019	113 130 524

Note 8 Interkommunalt samarbeid

Våler kommune er ikke vertskommune for interkommunalt samarbeid

I KONTROLLGRENSE AVDRAG

MINSTE TILLATTE AVDRAG (vekting)

Det henvises til brev fra KRD datert 25.09.2007

Det henvises til brev fra KRD datert 05.03.2009

vedr. beregning av minste tillatte avdrag på lån

vedr. fortolkning av Kommuneleien §50 nr. 7a - avdrag på lån

Gjenstående løpetid for kommunens samlede gjeldsbyrde kan ikke overstige den veide levetiden for kommunens anleggsmidler ved siste årsskifte (K. loven §50 nr 7)

Beregning av minste tillatte avdrag kan alternativt gjøres med vekting av hvert anleggsmiddel. Dersom kommunen bruker vektingsmodellen og beregningen nedenfor viser at kommunen ligger under eller nær minste tillatte avdrag beregnet ved bruk av forenklet metode, legges dokumentasjon av beregninger foretatt med vektingsmodellen ved denne avstemmingen.

Forenklet metode:
$$\frac{\text{Sum årets avskrivninger *)} \times \text{Lånegjeld pr. 1/1 i regnskapsåret}}{\text{Bokførte anleggsmidler kap. 224-227 pr. 1/1 i regnskapsåret **}} = \text{Kontrollgrense}$$

*) Brutto avskrivninger i balansen

**) Bokførte anleggsmidler minus ikke avskrivbare eiendeler, for eksempel tomteområder

Sum avskrivninger i året 2019 14 498 023,72 Fra punkt G 1 foran

Sum bokført verdi anleggsmidler pr. 01.01.2019 361 629 271,91 Fra punkt G 1 foran

Positivt tall (uten fortegn)

Ikke avskrivbare eiendeler, for eksempel tomteområder

Sum lånegjeld pr. 01.01.2019 250 756 761,00 Fra punkt D foran

Positivt tall (uten fortegn)

Herav lån til videreutlån/forskuttering pr. 01.01.2019 32 608 944,00

Sum lånegjeld pr. 01.01.2019 etter fratrekk 218 147 817,00 Beregningsgrunnlag minsteavdrag

Det skal ikke gjøres fradrag for ubrukte lånemidler. De eksterne lån som er tatt opp skal inngå i beregning av minsteavdrag.

Dette iflg. brev datert 25/9.2007 fra Kommunal- og regionaldepartementet til Norges Kommunerevisorforbund.

Minste tillatte avdrag i 2019 8 745 730,70

Betalte avdrag (kun ord. avdrag driftsregnskap) i 2019 11 943 730,00 Fra punkt H foran

RESULTAT: Kommunen har sannsynligvis betalt nok avdrag i året

I brev av 25.09.2007 fra Kommunal og Regionaldepartementet har departementet

uttalt hvordan man skal forstå "siste årsskifte" i Kommuneleien § 50 nr. 7. Kommunene skal ta utgangspunkt i verdiene pr. 1.1 i regnskapsåret ved beregning av minste tillatte avdrag for budsjett og regnskap, som eksempel er nevnt årsskiftet 31.12.2005 for budsjett/regnskapsåret 2006.

Departementet begrunner sitt syn med at utarbeidelsen av budsjett og regnskap bør bygge på samme forutsetninger.

Brevet fra KRD finnes bak denne linken.

Våler kommune

Retur forside

Note 10

Kontrollgrense for Husbanktilskudd med forpliktelse

Eiendom	Tilskuddsbeløp	Forpliktelse 31/12-2019	Forpliktelsen opphører
Omsorgsboliger	2.622.000,-	1.900.950,-	31/12-2039

Forpliktelsen avskrives med 65.550,- pr år

Note 11

Avløp, Feiling

Hjem

Grunnlagsdata

Rapporter

Gebyrgrunnlag og dekningsgrad:
Ekskl. subsidiering

2019	Avløp	Feiling	Totalt
Etterkalkyle selvkost			
Gebyrinntekter	11 413 742	1 303 008	12 716 750
Øvrige driftsinntekter	98 067	0	98 067
Driftsinntekter	11 511 809	1 303 008	12 814 817
Direkte driftsutgifter	8 021 799	957 934	8 979 733
Avskrivningskostnad	1 172 522	0	1 172 522
Kalkulatorisk rente (2,30 %)	572 542	0	572 542
Indirekte netto driftsutgifter	713 919	180 265	894 184
Driftskostnader	10 480 782	1 138 199	11 618 981
Resultat	1 031 027	164 899	1 195 926
Selvkostgrad (%)	100,0 %	100,0 %	100,0 %
"Bidrag" til administrasjon, renteutgifter og avdrag	2 458 983	180 265	2 639 248
Selvkostfond 01.01	0	4 865	4 865
+ Avsetning til selvkostfond	0	164 809	164 809
+ Kalkulert renteinntekt selvkostfond (2,30 %)	0	2 007	2 007
Selvkostfond 31.12 (inkl. rente)	0	171 681	171 681
Premiefond underskudd 01.01	4 616 486	0	4 616 486
+ Inndekning av fremførbart underskudd	1 031 027	0	1 031 027
- Kalkulert rentekostnad fremførbart underskudd (2,30 %)	-25 322	0	-25 322
Premiefond underskudd 31.12 (inkl. rente)	510 791	0	510 791
Gebyrinntekter	11 413 742	1 303 008	12 716 750
Gebyrgrunnlag ekskl. ev. subsidiering	10 382 715	1 138 199	11 520 914
Finansiell dekningsgrad (%)	109,9 %	114,5 %	110,4 %
Regnskapsføringsforslag balanse	AVLØP	FEILING	TOTALT
+/- 2.51xxxx Selvkostfond	0	166 816	166 816
+/- 2.92xxxx Memoriakonto selvkostfond	-1 005 705	0	-1 005 705

Regnskapsføljeforslag driftsregnskap			
	AVløp	Feiling	Totalt
1550 Avsetninger til bundne fond	0	166 816	166 816
1950 Bruk av bundne fond	0	0	0
Normalgebyr			
Normalgebyr eksklusiv mva.	6 343	512	6 855
Normalgebyr inklusiv mva.	7 928	640	8 568
Prognose, budsjett- eller økonomiplan (velg år i cellen under):			
2021			
Gebyrinntekter	10 336 303	1 161 873	11 498 176
Øvrige driftsinntekter	21 013	0	21 013
Driftsinntekter	10 357 316	1 161 873	11 519 189
Direkte driftsutgifter	6 991 985	958 328	7 950 313
Avskrivningskostnad	1 053 486	0	1 053 486
Kalkulatorisk rente (2,30 %)	816 662	0	816 662
Indirekte driftsutgifter (netto)	884 220	247 911	1 132 131
Driftskostnader	9 746 354	1 206 239	10 952 592
Resultat	610 962	-44 366	566 596
Selvskostgrad (%)	100,0 %	100,0 %	100,0 %
"Bidrag" til administrasjon, renteutgifter og avdrag	2 754 368	247 911	3 002 279
Selvskostfond 01/01	0	178 926	178 926
- Bruk av selvskostfond	0	-44 366	-44 366
+ Kalkulert renteinntekt selvskostfond (2,30 %)	0	3 605	3 605
Selvskostfond 31/12 (inkl. rente)	0	138 165	138 165
Fremførbart underskudd 01/01			
+ Inndekning av fremførbart underskudd	610 962	0	610 962
- Kalkulert rentekostnad selvskostfond (2,30 %)	-7 105	0	-7 105
Fremførbart underskudd 31/12 (inkl. rente)	-10 516	0	-10 516
Gebyrinntekter	10 336 303	1 161 873	11 498 176
Gebyrgrunnlag ekskl. ev. subsidiering	10 336 303	1 161 873	11 498 176
Finansiell dekningsgrad (%)	100,0 %	100,0 %	100,0 %
Normalgebyr			
Normalgebyr eksklusiv mva.	0	451	451
Normalgebyr inklusiv mva.	0	564	564
Endring fra 2019	-100,0 %	-11,9 %	-93,4 %
Endring fra 2020	-100,0 %	-2,6 %	-91,9 %

Note 12 Gjeldsforpliktelser

Kommunens samlede lånegjeld	31.12.2018	31.12.2019
Samlet gjeld	250.756.761	298.330.639
Kommunalbanken	226.148.100	262.418.720
KLP	4.031.125	2.879.375
Husbanken	23.261.786	33.032.544
		0

AVSTEMMING ART 530, 580, 930 OG 980 I DRIFTS- OG INVESTERINGSREGNSKAP MOT KAP. 259XX I BALANSEN

Regnskapsmessig merforbruk driftsregnskap (underskudd)

Kap. 25900	viser ifølge regnskapet totalt	pr. 1/1	2019		0,00
Art 530	Dekning av tidligere års merforbruk - bokført i		2019	Husk minus foran!	
Art 980	Årets regnskapsmessige merforbruk		2019		
Beregnet saldo	kap. 25900 pr. 31/12	2019			0,00
Kap. 25900	viser ifølge regnskapet totalt	pr. 31/12	2019	(Hentes fra forrige side)	0,00
Avstemming					0,00

Regnskapsmessig mindreforbruk i driftsregnskap (overskudd)

Kap. 25950	viser ifølge regnskapet totalt	pr. 1/1	2019	Husk minus foran!	-9 572 935,08
Art 930	Bruk av tidligere års mindreforbruk - bokført i		2019		9 572 935,08
Art 580	Årets regnskapsmessige mindreforbruk		2019	Husk minus foran!	-16 534 300,21
Beregnet saldo	kap. 25950 pr. 31/12	2019			-16 534 300,21
Kap. 25950	viser ifølge regnskapet totalt	pr. 1/1	2019	(Hentes fra forrige side)	-16 534 300,21
Avstemming					0,00

Udisponert i investeringsregnskapet

Kap. 25960	viser ifølge regnskapet totalt	pr. 1/1	2019	Husk minus foran!	
Art 930	Bruk av tidligere års udisponert - bokført i		2019		
Art 580	Årets "udisponert i investeringsregnskap"		2019	Husk minus foran!	
Beregnet saldo	kap. 25960 pr. 31/12	2019			0,00
Kap. 25960	viser ifølge regnskapet totalt	pr. 1/1	2019	(Hentes fra forrige side)	0,00
Avstemming					0,00

Udekket i investeringsregnskapet

Kap. 25970	viser ifølge regnskapet totalt	pr. 1/1	2019		
Art 530	Dekning av tidligere års udekket - bokført i		2019	Husk minus foran!	
Art 980	Årets "udekket i investeringsregnskap"		2019		
Beregnet saldo	kap. 25970 pr. 31/12	2019			0,00
Kap. 25970	viser ifølge regnskapet totalt	pr. 31/12	2019	(Hentes fra forrige side)	0,00
Avstemming					0,00

Plass til kommentarer:

Våler kommune

Retur

Note 14: Endring av regnskapsprinsipp

Ingen kjente forhold

Note 15

Våler kommune er medlem av Norsk kommunalt forsikringssamarbeid

Våler kommunes andel av samarbeidets konto er mottatt og inntektsført i 2019 med

Kr 369.381,36

Note 16 Årsverk og ytelser

Antall årsverk i faste stillinger i Våler kommune

2012: 285

2013: 292

2014: 297

2015: 312

2016: 336

2017: 362

2018: 370

2019: 386

Ytelser til:

IØKR : 790.524

IØKUS: 153.200

Rådmann: Årslønn 1.290.000

Ordfører: Årsgodtgjørelse 889.197

Note 17 Langsiktig lånegjeld

Kommunens samlede lånegjeld Fordelt på	Regnskap 2018	Regnskap 2019	Gjenværende løpetid
Kommunalbanken	250.756.761	262.418.720	4-40 år
KLP	4.031.125	2.879.375	3 år
Husbanken	22.544.036	33.032.544	5-30 år

Kommunalbanken:	Fast rente	2,29-2,48%	Lån	47.443.350
Kommunalbanken:	Flytende rente	2,3-2,4%	Lån	214.975.370

Husbanken:	Flytende rente	1,96-1,99%	Lån	33.032.544
------------	----------------	------------	-----	------------

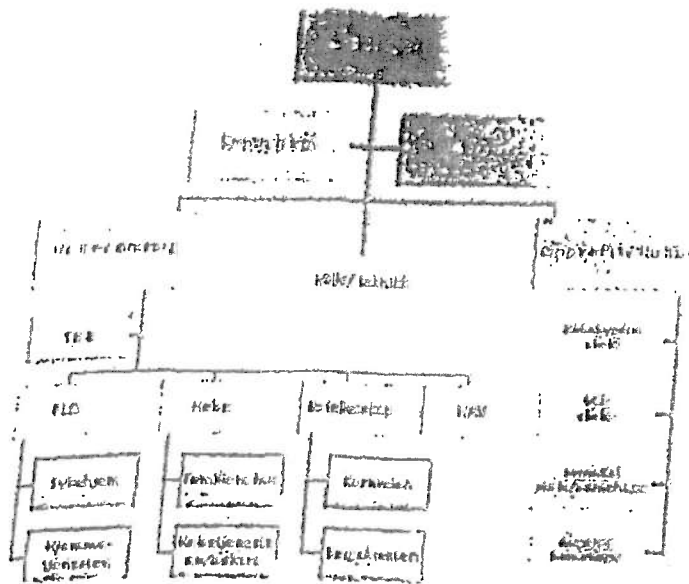
KLP:	Flytende rente	2%	Lån	4.031.125
------	----------------	----	-----	-----------

NOTE nr. 16 Organisering av kommunel virksomhet

1. Kommunens organisering er slik:

2. Styringsprinsipper:

Kommunen har en modifisert trenivåmodell

3. Tjenester som løses i egne selskaper/foretak

Felling, renovasjon, avløp, brann, legesekt, kriserenter, ankludepot

4. Tjenester løst av andre

Vann

Note 19 – Anleggsmidler

Kommunen følger inndelingen av anleggsmidler og avskrivingsplan i hh. Til regnskapsforskriftens §8. Forutsetningen som er lagt til grunn for nedskrivningen, herunder årsak til nedskrivning og hvordan virkelig verdi er fastsatt.

Kommunen har følgende anleggsmiddelgrupper med tilhørende avskrivingsplan:

Anleggsmiddelgruppe	Avskrivingsplan	Eiendeler
Gruppe 1	5 år	EDB-utstyr, kontormaskiner ol.
Gruppe 2	10 år	Anleggsmaskiner, maskiner, inventar og utstyr, verktøy og transportmidler
Gruppe 3	20 år	Brannbiler, parkeringsplasser, trafikklys, tekniske anlegg var, renseanlegg, pumpestasjoner, forbrenningsanlegg ol.
Gruppe 4	40 år	Boliger, skoler, barnehager, idrettshaller, veier, ledningsnett ol.
Gruppe 5	50 år	Forretningsbygg, lager bygg, adm.bygg, Sykehjem og andre institusjoner, kulturbygg, brannstasjoner ol.

Anlegg med 5 og 10 års avskrivning Inng.balanse	Årets tilgang	Årets avskrivning	Utgående balanse
3.988.454,40	243.952,68	908.504,61	3.323.902,47

Eiendommer uten avskrivning	Årets tilgang	Årets salg	Utgående balanse
5.790.112,12	0	0	5790.112,12

Eiendommer med 20,40 og 50 års avskrivning Inng.balanse	Årets tilgang	Årets avskrivning	Utgående balanse
351.850.705,39	50.539.460,58	13.589.519,11	388.800.646,86

Note nr. 20

Regnskapsprinsipper

All tilgang og bruk av midler i løpet av året som vedrører kommunens virksomhet fremgår av driftsregnskapet eller investeringsregnskapet. Regnskapsføring av tilgang og bruk av midler bare i balanseregnskapet gjøres ikke.

Alle utgifter, utbetalinger, inntekter og innbetalinger er regnskapsført brutto. Dette gjelder også interne finansieringstransaksjoner. Alle kjente utgifter, utbetalinger, inntekter og innbetalinger i året er tatt med i årsregnskapet, enten de er betalt eller ikke. For lån er kun den delen av lånet som faktisk er brukt i løpet av året ført i investeringsregnskapet. Den delen av lånet som ikke er brukt, er registrert som memoriapost.

I den grad enkelte utgifter, utbetalinger, inntekter eller innbetalinger ikke kan fastsettes eksakt ved tidspunktet for regnskapsavleggelsen, registreres et anslått beløp i årsregnskapet.

Note 22 Spesifikasjon av vesentlige poster og transaksjoner i regnskapet

Våler kommune kjøper tjenester fra Uloba vedr. ressurskrevende brukere.

Kommunen har da ikke arbeidsgiveransvaret for de som arbeider der.

Våler kommune har i 2017 avvist en faktura i forbindelse med et investeringsprosjekt.

Fakturaen var på ca. 2. mill.

Det ble inngått forlik i 2019 og Våler kommune har betalt 1.025.000

Note 23 Markedsbaserte finansielle omløpsmidler

Navn	Kjøpspris	Verdi 31-12-19
DNB SMB	1.000.000	1.864.991,69
DNB Miljøinvest	1.000.000	1.724.261,79
DNB Telecom	1.000.000	2.701.262,94
DNB Navigator	1.000.000	631.194,78

ÅRSBERETNING 2019

VÅLER KOMMUNE

SAMMENDRAG

Våler kommune redegjør årlig for økonomi, tjenesteutvikling og måloppnåelse i året som har gått. Dette gjøres på bakgrunn av regnskapsresultat, analyser, statistikk og rapportering fra virksomhetene på tjenesteutvikling og oppnådde resultater. Årsberetningen skal gi en beskrivelse av hva man har oppnådd, men viser også til utviklingsarbeid og nødvendige satsinger for året vi nå er inne i. Innhold og bakgrunnsmateriale som ligger til grunn for årsberetningen er under utvikling. Det jobbes for at rapporten skal gi økt nytteverdi for leseren.

Våler, 31. mars 2020 (korrigert 16. april 2020)

Harald Hammer
Konst. rådmann

Innhold

RÅDMANNENS VURDERING	5
Politisk organisering:	6
Administrativ organisering:	7
ØKONOMISK ANALYSE	8
Driftsregnskapet	8
Selvkostområder	10
Investeringsregnskapet.....	11
Balanseregnskapet	12
Finans- og gjeldsforvaltning	13
RÅDMANNENS STAB.....	15
Økonomi	15
Kommunikasjon	15
Beredskap.....	15
Planarbeid.....	15
Næringsutvikling	16
SENTRALADMINISTRASJONEN	16
Økonomi	16
Øvrige resultater	17
Stab HR og administrasjon	17
Økonomi	17
Øvrige resultater	17
Likestilling og diskriminering.....	18
HMS – sykefravær.....	18
Etisk standard og kontroll	19
Stab IT, innovasjon og utvikling	19
Økonomi	19
IT og digitalisering	20
Internkontroll og informasjonssikkerhet.....	20
Utvikling	21
OPPVEKST OG KULTUR	21
Økonomi	21
Kommunalområde	21
Barn og unges medvirkning	21
Oppvekst og arbeidsflyt	21
Tilskudd til systematisk identifikasjon og oppfølging av utsatte barn 2019	22
Barnehage.....	22

Gjennomførte aktivitet innenfor barnehage:	23
Barnevern	24
Skole	25
Våler bibliotek 2019	29
Sentrale arbeidsoppgaver	29
Arrangement, utstillinger og tjenester 2019.....	30
Kultur - Aktivitet / utvikling	30
HELSE OG VELFERD	33
Økonomi	33
Pleie og omsorg:	34
NAV:.....	34
Friskliv:	35
Habilitering og rehabilitering:	35
Åpen barnehage:	35
Psykisk helse og rus:.....	36
Helsestasjon og skolehelsetjenesten/tjenester til asylsøkere:.....	36
Bofellesskap:	36
Tilsyn i 2019:	36
Utvikling helse og velferd.....	37
MILJØ OG TEKNIKK	38
Økonomi	38
Øvrige resultater	38
VARF (vann, avløp, renovasjon og feiing).....	39
Skogbruk	42
Viltforvaltning	43
Jordbruk	43
Kart- og oppmåling, GIS (geografiske informasjonssystemer) og matrikkelføring	44
Utvikling miljø og teknikk.....	44

RÅDMANNENS VURDERING

Våler kommune fikk et negativt netto driftsresultat på 9,4 mill. Det er minus 2,1 % av sum driftsinntekter. Dette er historiens svakeste regnskapsresultat for Våler kommune. Om vi i tillegg korrejerer for et ikke budsjettet positivt premieavvik på pensjon med 8,8 mill. ville resultatet blitt riktig stygt – hele minus 4,1 %.

Driftsresultatet viser at kommunen har et for høyt kostnadsnivå sett i forhold til inntektene. Dette er andre året på rad hvor kommunen får et negativt netto driftsresultat. Det er over tid ikke bærekraftig. Våler er en minsteinntektskommune og må drifte billigere enn mange sammenlignbare kommuner. Dette blir krevende i en situasjon hvor innbyggerne har stadig større forventninger til kommunale tjenester, både hva gjelder omfang og kvalitet.

På den positive siden viser regnskapet et mindreforbruk sammenlignet med vedtatt regulert budsjett med 16,5 mill. Årsaken ligger blant annet i lavere netto finansutgifter og lavere utgifter til pensjon. Deler av mindreforbruket kan avsettes til disposisjonsfond i 2020, og således bidra til å minske svekkelsen av dette. Svekkelsen var 17,7 mill. i 2019.

2018 og 2019 har vært år med flere langsiktige satsinger. Det har vært flere vedtak om nye budsjettbelastende tiltak gjennom året. Samlet sett har budsjettprioriteringene som ble gjort i løpet av 2019 ført til at prognosene for netto driftsresultatet ville bli svakere enn foregående år.

Årsregnskapet – sammenholdt med økonomiske analyser som er gjennomført i 2019 - viser både tilfredsstillende resultater og områder som må forbedres og effektiviseres. Det må settes økt fokus på økonomistyring. I november vedtok kommunestyret en ny økonomistyringsmodell som også inneholder dialog og rapportering til kommunestyret. Det er planlagt å bruke året 2020 for å implementere modellen i Våler kommune.

Rådmannen opplever at Våler kommune i 2019 har gitt innbyggerne gode tjenester. Det er mye takket den store innsatsen til våre dedikerte medarbeidere.

Når det gjelder fremtiden vil rådmannen uttrykke bekymring for kommuneøkonomien. Våler kommune står foran store investeringer. Arbeidet med å planlegge ny Kirkebygden skole fortsetter og ferdigstilling av ny gymsal i Svinndal innen desember 2020.

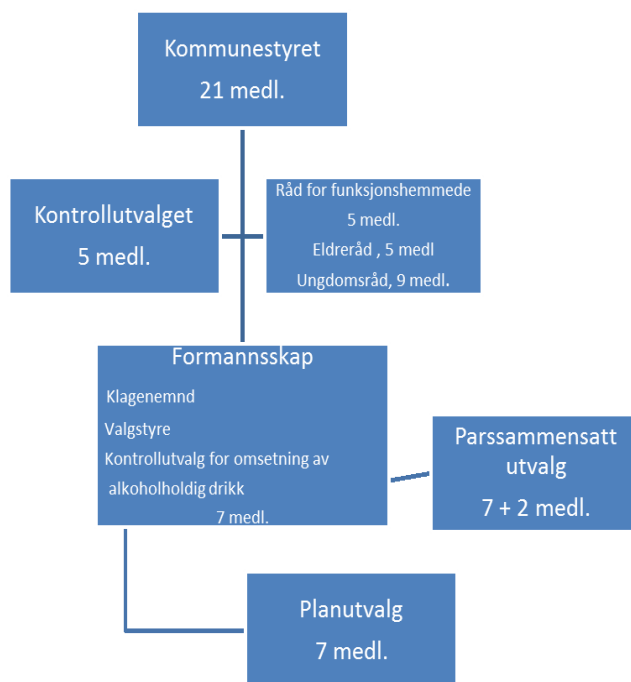
Vedtatt økonomiplan 2020-2023 har negative netto driftsresultat i to av fire år. Og her er ikke investeringen med tilhørende renter og avdrag til Kirkebygden skole lagt inn.

I tillegg står vi i skrivende stund i første fase i pandemien med korona-viruset. Arbeidet med bekjempelsen av viruset er svært ressurskrevende for kommunen. De økonomiske konsekvensene for landet er allerede svært store, og hvilken effekt dette vil få for kommuneøkonomien fremover er høyst usikker.

Harald Hammer
Konst. rådmann

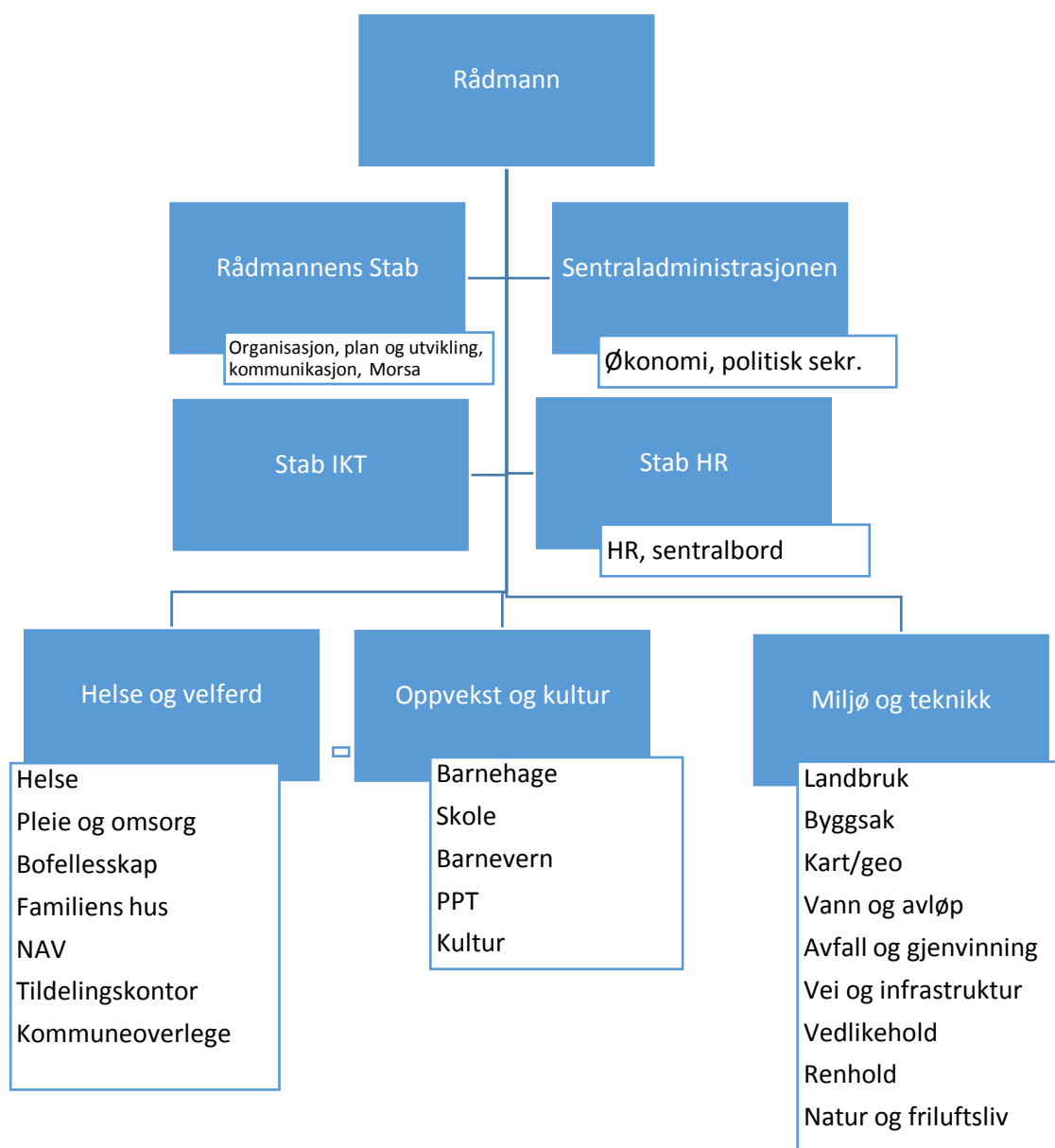
Politisk organisering:

Våler kommune er politisk organisert etter formannskapsmodellen. Kommunestyret er øverste politiske organ, og fattet vedtak på vegne av kommunen, så langt ikke annet følger av lov eller delegeringsvedtak (reglement).

Administrativ organisering:

Våler kommune var i 2019 administrativt organisert med tre beslutningsnivåer: Rådmann, kommunalsjefer og virksomhetsleder.

ØKONOMISK ANALYSE

Økonomisk handlingsrom er avgjørende for å kunne opprettholde og videreutvikle tjenestetilbudet til kommunens innbyggere. God økonomistyring og vedtatte handlingsregler for driftsbudsjett, investeringer og finans-forvaltning skal sikre et godt økonomisk handlingsrom og en bærekraftig økonomi. Dette innebærer at vi skal:

- Tilpasse driften til de økonomiske rammebetingelsene, budsjett og mål for netto driftsresultat
- Tilpasse investeringsnivået til aktuelt handlingsrom for investeringer
- Styre belastning av lånegjeld, rente- og avdragsbelastning
- Avsette eller holde tilstrekkelige midler til bufferkapital for å kunne ta svingninger i finansmarkedet.

I kommentarer i kommunestyret til tidligere års resultater, har det vært framført at man ønsker at administrasjonen må planlegge og styre mindre «konservativt» (les: forsiktig). Rådmannen forstår innspillene, men vil først og fremst fokusere på å forbedre økonomiprosessene. Det er viktig at budsjettprosessen blir så god som mulig. Det er der grunnlaget legges i vurderinger av forventede (skatte)inntekter, det defineres mål for drift og utvikling, og den operative og finansielle risikoen besluttet. Det er et mål for administrasjonen å sette både kommunal-områdene og de folkevalgte i bedre stand til å styre effektivt gjennom året. Dette må skje ved at behov, planer, oversikter, analyser, prognoser, alternative veivalg og resultater blir fulgt opp tettere og mer presis. En effektiv sentral økonomifunksjon, sammen med et effektivt samspill ut i alle virksomhetene er en forutsetning.

Driftsregnskapet

Våler kommunes regnskap for 2019 viser som regnskapene for de siste årene et mindreforbruk. I 2019 ble mindreforbruket på 16,5 mill. sammenlignet med regulert budsjett. Mindreforbruket ble bedre enn prognosen i 2. tertialrapport.

Som det fremkommer nedenfor, viser regnskapet vesentlige ulikheter (mindre-/merforbruk) internt mellom stab/sentraladministrasjonen og miljø og teknikk, samt helse og velferd. Aktivitetsnivået i stab/sentraladministrasjonen ble bremsset på slutten av året for å bøte på merforbruk i de to nevnte sektorene.

Både effektiviseringstiltak og strategisk prioritering av ressurser til sentrale funksjoner må fortsette i 2020 og framover, slik at organisasjonen blir i stand til å lede og utvikle kommunens tjenesteproduksjon og omstille for å møte utfordringer (for eksempel økt antall eldre + investeringsbehov) - omtalt blant annet i forbindelse med budsjettprosessen høsten 2019. Analyser og budsjettarbeid framover blir viktige instrumenter for å lykkes.

Skjema 1A viser det regnskapsmessige mindreforbruket:

REGNSKAPSSKJEMA 1 A - DRIFTSREGNSKAPET				
	Regnskap år 2019	Regulert budsjett år 2019	Oppr.budsj år 2019	Regnskap år 2018
SUM FRIE DISPONIBLE INNTEKTER	-335 509	-326 952	-326 952	-321 335
NETTO FINANSINNTEKTER/-UTGIFTER	10 778	16 089	16 089	13 538
NETTO AVSETNINGER	-25 954	-35 009	-4 149	-11 877
Overført til investeringsregnskapet	0	0	0	633
TIL FORDELING DRIFT	-350 684	-345 872	-315 012	-319 041
Sum fordelt til drift (fra skjema 1B)	334 150	345 872	315 012	309 468
MINDREFORBRUK	-16 534	0	0	-9 573

REGNSKAPSSKJEMA 1 B - DRIFTSREGNSKAPET				
	Regnskap år 2019	Regulert budsjett år 2019	Oppr.budsj år 2019	Regnskap år 2018
TIL FORDELING DRIFT (fra regnskapsskjema 1A)	-350 883	-345 872	-315 012	-319 041
Rammeområde Sentraladministrasjon				
Netto driftsramme	6 536	8 408	8 093	14 204
Rammeområdet Stab				
Netto driftsramme	5 228	5 523	5 623	9 102
Stab HR				
Netto driftsramme	5 422	5 225	5 225	
Stab IKT				
Netto driftsramme	5 976	10 523	9 723	
Rammeområdet Oppvekst og kultur				
Netto driftsramme	163 129	166 532	148 532	142 596
Rammeområde helse og velferd				
Netto driftsramme	116 698	113 689	113 689	112 178
Rammeområdet Miljø og teknikk				
Netto driftsramme	27 434	22 801	22 801	25 461
Sum inntekter og utgifter fra avstemming	3 726	13 172	1 327	5 927
Sum bevilgninger drift, netto	334 150	345 872	315 012	309 468

Fullstendige regnskapsskjemaer og økonomiske oversikter er å finne i regnskapsdokumentet.

Sum frie disponible inntekter ble ca. 8,6 mill. høyere enn justert budsjett. Skatteinntektene ble ca. 4,9 mill. lavere enn justert budsjett, mens rammetilskuddet ble ca. 5,9 mill. høyere. Eiendomsskatten ble 0,7 mill. høyere enn justert budsjettet.

Netto finansinntekter-/utgifter ble ca. 5,3 mill. lavere enn justert budsjett. Renter og avdrag på lån ble ca. 1,3 mill. lavere. Dette skyldes lavere avdragsutgifter enn budsjettet. Videre at renteinntekter og utbytte ble ca. 2,3 mill. høyere enn budsjett, utbytte fra Østfold Energi AS utgjorde 1,86 mill.

Sum avsetninger ble 6,7 mill. høyere enn regulert budsjett. Avviket skyldes i det alt vesentligste avsetninger til bundne fond på rammeområdene som ikke var budsjettet (øremerkede statstilskudd som helt eller delvis ikke var disponert). Sum bruk av avsetninger ble 2,4 mill. lavere enn regulert budsjett.

HOVEDOVERSIKT DRIFT

	Regnskap år 2019	Regulert budsjett år 2019	Oppr.budsj år 2019	Regnskap år 2018
SUM DRIFTSINNTEKTER	-439 500	-402 909	-402 909	-418 267
SUM DRIFTSUTGIFTER	452 876	430 163	399 303	419 796
BRUTTO DRIFTSRESULTAT	13 376	27 254	-3 606	1 529
RESULTAT EKSTERNE FINANSTRANSAKSJONER	10 542	16 089	16 089	13 686
MOTPOST AVSKRIVNINGER	-14 498	-8 334	-8 334	-13 543
NETTO DRIFTSRESULTAT	9 419	35 009	4 149	1 672
SUM BRUK AV AVSETNINGER	-42 521	-44 882	-4 449	-37 590
SUM AVSETNINGER	16 567	9 873	300	26 345
REGNSKAPSMESSIG MINDREFORBRUK	-16 534	0	0	-9 573

Hovedoversikt drift viser at driftsinntektene økte mer enn driftsutgiftene. Dette er nærmere forklart over. Netto driftsresultat ble minus 9,4 mill.

I resultatet ligger premieavviket mellom faktisk betalt pensjonspremie og den aktuar-beregnete normalpremie. Avviket er positivt med 8,8 mill. Dette har redusert de regnskapsførte utgiftene til pensjon og arbeidsgiveravgift og bedrer regnskapsresultatet. Dette er ikke reelle penger og bør som tidligere år nulles ut gjennom budsjettjustering. I 2020 skjer dette gjennom bruk av regnskapsmessig mindreforbruk eller bruk av disposisjonsfond.

Netto driftsresultat utgjør minus 2,1 % av sum driftsinntekter (netto resultatgrad). Teknisk beregningsutvalgs anbefaling for en sunn kommuneøkonomi er et resultat på minimum 1,75 %. Jf. kommentarer under rådmannens vurdering (over).

Selvkostområder

Avløp og rensing: Gebyrregnskapet viser en kostnadsdekning på 110 %. Selvkostfondet er fortsatt negativt med 0,6 mill. Dette må dekkes inn av innbyggerne gjennom høyere årsgebyr de kommende årene.

Feiing: Gebyrregnskapet viser en kostnadsdekning på 114 % Selvkostfondet er positivt med 172 000,-

Plansaker: Gebyrregnskapet viser en kostnadsdekning på kun 6 %. Kommunestyret har ikke vedtatt selvkost på dette gebyrområdet.

Bygge- og eierseksjoneringssaker: Gebyrregnskapet viser en kostnadsdekning på 49 %. Kommunestyret har ikke vedtatt selvkost på dette gebyrområdet.

Investeringsregnskapet

REGNSKAPSSKJEMA 2 A - INVESTERINGSREGNSKAPET

	Regnskap år 2019	Regulert budsjett år 2019	Oppr.budsj år 2019	Regnskap år 2018
Investering i anleggsmidler	51 019	77 637	27 988	44 638
Utlån og forskutteringer	6 486	14 000	0	5 359
Kjøp av aksjer og andeler	850	1 030	1 030	912
Avdrag på lån	971	600	600	890
Dekn. av tidl.års udekket	0	0	0	0
Avsetninger	289	0	0	669
Sum investeringsutgifter	59 614	93 267	29 618	52 468
Finansiert slik:				
Bruk av lånemidler	-37 368	-61 359	-21 300	-28 337
Inntekter fra salg av anleggsmidler	0	0	0	0
Tilskudd til investeringer	-384	-8 520	0	-1 828
Kompensasjon for merverdiavgift	-8 395	-13 802	-4 538	-7 557
Mottatte avdrag på utlån og refusjoner	-11 721	-4 291	-600	-2 251
Andre inntekter	-13	0	0	0
Sum ekstern finansiering	-57 880	-87 972	-26 438	-39 973
Overføring fra driftsregnskapet	0	0	0	-633
Bruk av tidl. års udisponert	0	0	0	0
Bruk av avsetninger	-1 734	-5 295	-3 180	-11 863
Sum finansiering	-59 614	-93 267	-29 618	-52 468
Udekket/udisponert = 0	0	0	0	0

Regnskapsskjema 2B med detaljerte regnskapstall for de enkelte prosjekter er å finne i regnskapsdokumentet.

Skjema 2A viser at det ble investert 26,6 mill. mindre enn budsjettet. Flere budsjetterte prosjekter er forsinket og prosjektene fortsetter i 2020.

Utlån og forskutteringer er regnskapsført med drøye 6,5 mill. Dette gjelder innvilgelse av startlån (Husbanken) kommunen har gitt i 2019. Gjenværende Husbankmidler pr 31/12-2019 er ca. 7,5 mill.

Balanseregnskapet

Lånegjeld per 31.12.2019					i hele tusen
	2015	2016	2017	2018	2019
Investeringslån (eks. selvkost)	132 668	177 837	210 405	198 602	223 667
Selvkostlån	36 850	35 571	33 888	32 575	38 752
Formidlingslån	12 365	18 604	19 325	19 580	35 912
Sum lån	181 883	232 012	263 618	250 757	298 331
Ubrukte lånemidler	2 333	24 952	49 045	20 708	43 829
Netto lånegjeld i % av sum driftsinntekter (gjeldsgrad)	50,3 %	53,6 %	52,9 %	47,5 %	51,0 %

Gjeldsgraden viser størrelsen på kommunens brutto lånegjeld sett i forhold til driftsinntektene. Da det er driftsinntektene som skal betjene gjelden, er det nyttig å se hvordan lånegjelden utvikler seg i forhold til driftsinntektene.

Ikke all lånegjeld tas med i beregningen av gjeldsgraden. Dette gjelder lån for å finansiere investeringer til avløp (finanskostnadene på dette dekkes av avløpsgebyret), lån i Husbanken til videreutlånsordningen (en selvfinansierende ordning hvor kommunens lånetagere er forutsatt å betale det samme til kommunen som det kommunen må betale til Husbanken).

Kommunens lånegjeld som skal dekkes av driftsinntektene er ca. 224,0 mill. For noe av lånegjelden dekkes finanskostnader delvis av gebyrinntekter, rentekompensasjon fra staten og innbetaling av renter og avdrag fra private (utlån av Startlån).

Netto lånegjeld i prosent av driftsinntektene (gjeldsgraden) var i 2019 noe høyere enn i 2018.

Fond						i hele tusen
	2015	2016	2017	2018	2019	
Disposisjonsfond	31 098	51 199	63 823	61 990	44 267	
Bunde driftsfond	8 088	12 802	14 118	13 638	13 972	
Ubundne investeringsfond	540	240	1 981	1 981	1 254	
Bundne investeringsfond	7 525	7 603	4 640	5 309	5 598	
Sum fond	47 251	71 844	84 562	82 918	65 092	
Disposisjonsfond i % av sum driftsinntekter	9,0 %	13,0 %	16,0 %	15,0 %	10,0 %	

Disposisjonsfondet kan fritt brukes til dekning av utgifter i både drifts- og investeringsregnskapet. Ubundne investeringsfond kan fritt brukes til å dekke utgifter i investeringsregnskapet, mens de bundne fondene per definisjon er midler som er pliktig avsatt til bestemte øremerkede formål i drifts- og/eller investeringsregnskapet. Ettersom fondsbeholdningen gjelder pr. 31.12 i regnskapsåret, er ikke-bevilget bruk av fond i budsjettet for 2020 fratrasket.

Premieavviket som må finansieres i 2020 er heller ikke hensyntatt.

Det er brukt 27,3 mill. av disposisjonsfondet i 2019. Det er mer enn det avsatte overskuddet for 2018 (9,6 mill.). Det er viktig at kommunen fortsetter å jobbe for å skape inntekter, og gjennomføre tiltak for å gi økt handlingsrom innenfor gjeldende rammer. Dette arbeidet pågår.

Arbeidskapitalens driftsdel					i hele tusen
	2015	2016	2017	2018	2019
Omløpsmidler	112 002	168 500	211 276	167 949	187 423
(-) Kortsiktig gjeld	-43 047	-47 624	-53 446	-51 953	-59 172
(-) Ubrukte lånemidler	-2 333	-24 952	-49 045	-20 708	-23 121
(-) Premieavvik	-693	-3 222	-2 303	-3 742	-7 712
(-) Fond ekskl. disp.fond	-16 153	-20 645	-20 739	-20 928	-20 825
Arbeidskapitalens driftsdel	49 776	72 057	85 743	70 618	76 593
Arbeidskapitalens driftsdel i % av driftsinntekter	14,0 %	18,7 %	21,2 %	16,9 %	17,4 %

Arbeidskapitalen er et vanlig brukt begrep for å uttrykke om det er tilstrekkelige midler til å dekke løpende forpliktelser. Den defineres som omløpsmidler minus kortsiktig gjeld. Problemet med arbeidskapitalen som uttrykk for kommunens likviditet, er at en del av omløpsmidlene er øremerket på en eller annen måte. Disse midlene er bundet opp, og kan derfor ikke benyttes fritt etter kommunens eget ønske. Dette gjelder for eksempel ubenyttede lånemidler og ulike bundne fondsmidler. Slike midler bør trekkes fra når arbeidskapitalen blir analysert. Den resterende «frie» delen av arbeidskapitalen er det vanlig å kalle arbeidskapitalens driftsdel eller grunnlikviditeten.

Kommunens likviditet varierer mye i løpet av året, og avhenger blant annet av hvor mye kommunen har innestående, samt inn- og utbetalingstidspunktene for inntekter og utgifter. Likviditeten er normalt best mot slutten av året og normalt dårligst i mai/juni, noe som i stor grad henger sammen med lav skatteinngang og utbetaling av feriepenger. Det er ikke vurdert hvor stor arbeidskapitalens driftsdel bør være.

Likviditeten viser en liten bedring i forhold til 2018. Kommunens likviditet er tilfredsstillende, og det er således ikke behov for særskilte tiltak.

Finans- og gjeldsforvaltning

Våler kommunes reglement for finans- og gjeldsforvaltning ble sist vedtatt av kommunestyret 15.6.2017.

Forvaltning av ledig likviditet og andre midler beregnet for driftsformål per 31.12.2019:

- Innskudd i kommunens hovedbankforbindelse DnB 106,5 mill.
- Innskudd i KLP- banken med 0,04 mill.
- Innskudd i Sparebank 1 Østfold – Akershus med 0,1 mill.
- Renten på bankinnskudd per 31.12.2019 var hhv. 1,36 %, 0,5 % og 0,2 %.

Forvaltning av kommunens langsiktige finansielle aktiva:

- Pengemarkedsfond (Pluss likviditet II) hos Fondsforvaltning med verdi per 31.12.2019 på 14,9 mill. (14,64 mill. i 2018).

- Fire aksjefond kjøpt for tilsammen 4,0 mill. i november 2007. Markedsverdi per 31.12.2019 var 6,92 mill. (5,42 mill. i 2018).
- Avkastning fra pengemarkedsfondet var 1,71 % (1,65 % i 2018).
- Avkastningen på aksjefondene var netto 28,0 % (minus 8,4 % i 2018).

Finansforvaltningens resultat skal etter finansreglementet vurderes opp mot 3 måneders Nibor rente. Årsgjennomsnittet for 3 mnd. Nibor i 2019 var 1,84 %. Kommunens avkastning var bedre enn referanseindeksen.

Våler kommune hadde 298,3 mill. i lån per 31.12.2019 med slik fordeling:

- Kommunalbanken med 262,4 mill. (gjenværende løpetid 4 -40 år).
- KLP- banken med 2,879 mill. (gjenværende løpetid 3 år).
- Husbanken med 33,03 mill. (gjenværende løpetid 5 -30 år).

Renten på lånene per 31.12.2019 varierte fra 1,65 % til 2,4 % på flytende og fra 2,29 % til 2,4 % på fast. Andel innlån med fast rente var ca. 16,02 %. Finansreglementet sier minimum 25,0 %. Dette er å betrakte som et avvik. I 2019 ble det tatt opp 46,5 mill. i Kommunalbanken etter vedtak i Kommunestyret og det ble tatt opp 14,0 mill. i Husbanken til videre utlån. Signalene fra Norges bank er svakt stigende rentenivå, men fortsatt lavt i tiden som kommer.

RÅDMANNENS STAB

Økonomi

i hele tusen				
Netto ramme	Regnskap 2019	Regulert budsjett 2019	Avvik	Opprinnelig budsjett
	5 228	5 523	- 814	5 623

Resultatet viser et mindreforbruk på 0,3 mill. i forhold til regulert budsjett. Årsaken til dette er i hovedsak, mindreinntekter gebyr på plansaker med 0,3 mill. som skyldes vesentlig færre private reguleringsplaner enn budsjettet. Mindreutgifter til lønn i staben med 0,6 mill. da juristen og kommunikasjonsrådgiveren sluttet midt i året uten å bli erstattet.

Kommunikasjon

Også i 2019 har fokus vært knyttet til å profesjonalisere kommunikasjonsarbeidet og oppnå et økt positivt omdømme for kommunen. Forbedring av informasjonsflyten fra kommunen til innbyggerne har blant annet skjedd ved innføring av TV-sendinger fra kommunestyremøtene.

Beredskap

For å styrke beredskapsarbeidet er det opprettet en stilling i 50 % som beredskapskoordinator. Våler kommune står foran arbeider med egen ros-analyse, revidere beredskapsplanen og gjennomføre øvelser.

Planarbeid

Kommuneplanens samfunnsdel ble vedtatt i kommunestyret 26. september 2019. Planen inneholder målsettinger og strategier innenfor områdene Levekår og folkehelse, Klima, miljø og energi, Verdiskaping og kompetanse og Samfunnssikkerhet. Planen har blitt godt mottatt og anses å danne et godt grunnlag for videre, underordnet planarbeid.

Arbeidet med kommuneplanens arealdel har foregått i 2019 og planen lå ute til offentlig ettersyn gjennom sommeren. Etter omfanget med innsigelser og øvrige merknader til planen, vedtok kommunestyret utsatt frist for ferdigstilling av planen til juni 2020.

Av private reguleringsplaner har det vært jobbet med grunneiere og forslagsstillere for flere eksisterende planområder i Svinndal. Her har det delvis blitt satt i gang samarbeid mellom utbygger, Våler vannverk og kommunen om vanntilførsel. Med den problemstillingen løst, kan det forventes høyere aktivitet på omregulering av gamle planområder.

Detaljregulering for Våler næringspark, felt 2 ble vedtatt i september. Samme måned ble også plan for vedlikeholdsprosjekt langs fylkesvei 115 vedtatt.

Detaljregulering for voller ved Fjell skytebane lå ute til offentlig ettersyn om høsten. Planen ble møtt med innsigelse og det jobbes videre med planen for å imøtekomme Statens vegvesens krav.

I oktober ble det gjennomført et arbeidsverksted for utvikling av sentrum i Kirkebygden. Tematikken ble møtt med stor entusiasme blant de fremmøtte og det jobbes videre med å se på hvordan innspillene fra arbeidsverkstedet kan konkretiseres.

Næringsutvikling

Arbeidet med tilrettelegging for etablering av datasenter har pågått i hele 2019.

Det har vært flere møter i styrings- og prosjektgruppe for fellesprosjektet mellom Sarpsborg og Våler. Etter anbudsrunde, ble det i september inngått kontrakt med konsulentfirmaet Cowi om utarbeidelse av reguleringsplan. Det har blitt gjennomført noen møter med grunneiere der det har blitt delt informasjon og drøftet framdrift og ulike problemstillinger fra grunneiernes og kommunens ståsted.

Arbeidet med tilrettelegging for store datasenter vil fortsette. Framdriften for arbeidet har blitt noe forsinket og foreløpig framdriftsplan for reguleringsarbeidet må forventes forskjøvet.

Det finnes nå flere ferdig regulerede områder i Våler næringspark med mulighet for etablering av både småskala- og storskala næring.

Det er det en målsetting å komme tettere på næringslivet i kommunen og som ett av flere mulige virkemidler for dialog og samskaping med næringslivet, vil det bli arrangert næringsfrokoster i samarbeid med MNU utover i 2020.

I desember arrangerte Våler møte i Regionrådet for Mosseregionen. I dette møtet ble det besluttet at Mosseregionen næringsutvikling (MNU), i samarbeid med kommunene skal utarbeide en strategisk næringsplan for regionen. Dette arbeidet vil pågå i 2020.

SENTRALADMINISTRASJONEN

Økonomi

i hele tusen

Netto ramme	Regnskap 2019	Regulert budsjett 2019	Avvik	Opprinnelig budsjett 2019
	6 536	8 408	1 872	8 093

Regnskapet viser et mindreforbruk på 1,9 mill. Årsaken er blant annet:

Til politisk styring og kontroll er det et mindreforbruk på 0,4 mill. Det skyldes vesentlig lavere utgifter til møtegodtgjøring, men også noe lavere utgifter til revisjon.

Samlet for økonomikontor er det et mindreforbruk på drøye 1,4 mill. og skyldes:

- Lavere lønnsoppgjør og vesentlig lavere pensjonsutgifter enn forventet utgjør drøye 0,4 mill.
- Oppgjør fra når kontoordningen i Norsk kommunalt forsikringssamarbeid opphørte ble inntektsført med nærmere 0,4 mill.

Øvrige resultater

De ordinære driftsoppgavene i 2019 er i stort håndtert tilfredsstillende. Regnskapet for 2018 ble avlagt innen frist, og revisjonsberetningen var ren.

For å styrke ressursene på økonomiområdet er det opprettet en stilling som økonomisjef. Ny økonomisjef begynte i august.

Fylkesting- og kommunestyrevalget ble gjennomført uten feil.

Den politiske styringsstrukturen ble vedtatt endret med virkning fra det konstituerende kommunestyremøtet. Helse- og velferdsutvalget og Oppvekst- og kulturutvalget ble nedlagt. Nytt planutvalg ble opprettet.

Stab HR og administrasjon

Økonomi

i hele tusen

Netto ramme	Regnskap 2019	Regulert budsjett 2019	Avvik	Opprinnelig budsjett 2019
	5 422	5 225	- 200	5 225

Resultatet viser et merforbruk på 0,2 mill. Årsaken er i hovedsak utgifter til rekrutteringer som ikke var budsjettert.

Øvrige resultater

I 2019 fortsatte vi arbeidet med digitalisering og effektivisering. HR har videreført arbeidet med å etablere systemer og løsninger for å bedre medarbeidernes arbeidshverdag. Vi har hatt fokus på å redusere sykefraværet, og har i samarbeid med virksomhetslederne gjennomført opplæring og jobbet med NED (med fraværet). Vi har startet planleggingen av virksomhetsorganisering av sykefraværsarbeidet i samarbeid med NAV.

Organisasjonsutvikling og rekruttering inn i nye nøkkelposisjoner har vært prioritert. Dette er viktige grep for evnen til å omstille og fornye. Arbeidet med stillingsgrupper og lønnsnivåer, samt tiltak for å rekruttere sykepleiere og helsefagarbeidere har også vært fokusområde i 2019. Vi erfarer at det er utfordringer på enkelte stillingstyper, og vi er i tøff konkurranse med andre kommuner i regionen. Derfor må dette ha stor fokus også framover. Kommunen har jobbet med å få ned vikarbruken og har hatt fokus på heltidskultur.

Oppsummering av viktige resultater i 2019:

- Videreutviklet Easycruit/ESA, dvs. automatisk overføring av annonsering og rekrutteringsdokumenter inn til arkivsystemet vårt.
- Rekruttering av mange nye medarbeidere i sentrale stillinger
- Utvikling og endring av det digitale arbeidet med refusjonsarbeidet og digital sykefraværsoppfølging
- Etablert ny resepsjon og servicedisk.
- Mye endringer i organisasjonen har medført mye arbeid i HR avdelingen
- Arbeid med digitalisering av arkivet for å bli fullelektroniske (ferdigstilles i 2020)
- Deltatt i prosjektgruppen Visma timeplan

Likestilling og diskriminering

Ved utgangen av 2019 hadde totalt 540 personer, 431 kvinner og 119 menn et ansettelsesforhold til Våler kommune. Dette utgjør 386 årsverk.

Kvinneandelen blant kommunenes ansatte er 78 %. Menn er underrepresentert i alle sektorer med unntak av administrasjonen. Denne kjønnsfordelingen er velkjent i ”kommune-Norge”. Mange av yrkene i kommunal sektor er allerede fra utdanningssituasjonen yrker som tiltrekker flest kvinner. Det ansees som positivt for ethvert arbeidsmiljø at det er både kvinner og menn på en arbeidsplass. Det er derfor ønskelig med en økning i andelen mannlige ansatte både innenfor helse, barnehager og skoler.

Kommunens ledelse (to nivåer; rådmannens ledergruppe + virksomhetsledere) bestod i 2019 av 15 kvinner og 5 menn.

Det er fremdeles slik at lønnsnivået for fast- og timelønnte i Våler kommune viser at menn har en bedre månedsfortjeneste enn kvinner, mens endring i grunnlønn er tilnærmet lik. Dette har også sammenheng med at det er flere kvinner som arbeider i lønnsstigen for assistenter og fagarbeidere. Dermed blir gjennomsnittslønnen for kvinner lavere enn for menn. Det gis imidlertid lik lønn innenfor de ulike stillingsgruppene.

Våler kommune har totalt 5 lærlinger ved årsskiftet.

HMS – sykefravær

Sykefraværet for 2019 var på 8,3 %. Det er en stigning fra 2018 på 0,5 prosentpoeng. Sykefraværet kan i all hovedsak knyttes til langtidsfravær da egenmeldt fravær er 1,3 %.

Sykefravær kvinner 8,6 %, sykefravær menn 5,0 %. Sykefraværet varierer i de ulike virksomhetene. Hovedårsakene til sykefraværet skyldes hovedsakelig muskel/skjelett plager (35 – 38,7 %) og lettere psykiske lidelser (13,2 – 20,2 %) Årsakene til sykefravær skyldes hovedsakelig forhold utenfor arbeidsplassen og er i liten grad arbeidsrelatert.

SYKEFRAVÆR 2018 og 2019								
	2018				2019			
Virksomhet	Ant. Pers.	Kvinner %	Menn %	Totalt %	Ant. Pers.	Kvinner %	Menn %	Totalt %
Staber/sentraladministrasjon	16	1,3	0,6	0,9	15	0,6	2,5	1,6
Stab helse og omsorg	23	11,3	0	7,8	19	7,6	5,2	7,1
Bofellesskap	65	13,1	5,5	11,8	58	10,9	6,0	10
Pleie og omsorg	111	9,4	6,8	9,0	120	14,1	8,0	13,2
Virksomhet helse	32	3,9	0	3,7	39	6,0	13,1	6,2
Nav (Kom. ansatte)	12	4,5	0,6	2,9	13	5,5	3,2	4,5
Stab oppvekst kultur	35	7,9	0,9	5,8	36	7,1	0,5	5,0
Augerød Barnehage	36	9,3	3,2	9,0	30	14,5	7,9	14
Kirkebygden barnehage	23	6,0	0	6,0	28	9,1	1,1	9

	2018				2019			
Virksomhet	Ant. Pers.	Kvinner %	Menn %	Totalt %	Ant. Pers.	Kvinner %	Menn %	Totalt %
Svinndal skole /SFO/BHG	45	9,8	8,0	9,3	44	14,1	9,5	13,1
Våk skole / SFO	51	8,2	9,7	8,7	53	6,0	5,4	5,8
Kirkebygden skole /SFO	89	8,2	8,7	8,3	109	5,5	3,9	5,3
Miljø/teknikk	55	8,0	4,0	5,7	53	8,8	2,7	5,4
Totalt Våler Kommune	614	8,5	5,0	7,7	629	9,4	4,5	8,3

Etisk standard og kontroll

Våler kommune utarbeidet i 2016 nye etiske retningslinjer. Disse ble vedtatt av kommunestyret i mars 2017. Etiske retningslinjer omfatter både ansatte og folkevalgte og skal opp til ny evaluering i 2020.

Etiske retningslinjer har til formål å sikre en etisk praksis og definere felles standarder for ansatte og folkevalgte i Våler kommune. Ansatte og folkevalgte i Våler kommune skal arbeide for felleskapets beste i tråd med lover, regler, kommunens verdigrunnlag og politiske vedtak.

Våler kommune har som mål å ha en høy etisk standard og et godt omdømme, en kommune innbyggere kan ha tillit til. Etiske retningslinjer skal være godt kjent blant ansatte og folkevalgte og implementeres som en del av introduksjonen for nyansatte. Våler kommunes ledere har et spesielt ansvar for å utvikle holdninger, og følge opp at medarbeiderne er godt kjent med, og etterlever kommunens etiske retningslinjer, og hva de i praksis betyr.

Våler kommune har utarbeidet HMS-håndbok og avvikssystem. Vi vil jobbe videre med å sikre god etterlevelse av internkontroll og oppfølgingen av avvik i årene som kommer. Våler kommune ønsker en kultur hvor kritikkverdige forhold skal avdekkes og rettes opp. Våler kommune har utarbeidet rutiner for varsling i samsvar med AML § 3 – 6. Kursing og trening i avvikssystemet har fokus framover.

Stab IT, innovasjon og utvikling

Økonomi

i hele tusen

Netto ramme	Regnskap 2019	Regulert budsjett 2019	Avvik	Opprinnelig budsjett 2019
	5 976	10 523	4 547	9 723

Regnskapet viser et positivt avvik på 4,5 mill. og skyldes i hovedsak følgende forhold:

- Det er gjennomført en opprydding i konsulentbruk, og ekstern driftsbistand. Kostnadene knyttet til konsulenter er derfor betydelig lavere enn budsjettet.
- Staben har gjennomgått all lisensiering og ryddet i feilregistreringer

2019 har vært benyttet til en grundig gjennomgang av IT som fagområde. Gjennomgang har avdekket at det er betydelig behov for innføring av internkontroll, rutiner knyttet til informasjonssikkerhet og teknisk utvikling. Våler kommune har videre et stort investeringsbehov når det gjelder både utstyr og digitale løsninger, programvare etc. Etterslepet på ansattes arbeidsverktøy (pc-er og tekniske løsninger) er betydelig og utgjør en sikkerhetsmessig risiko. Det var satt av midler til dette arbeidet i 2019 som ikke er benyttet, fordi det var nødvendig å gjennomgå både infrastruktur og internkontroll knyttet til IT før nødvendige løsninger kan implementeres.

Ettersom både oppdatert teknisk infrastruktur, sikkerhet og internkontroll etableres første halvdel 2020, vil investeringsmidlene som er forslått avsatt til digitaliseringsprosjekter benyttes og nye løsninger komme på plass. Det er avsatt investeringsmidler som ikke er brukt i 2019 vil bli foreslått rebevilget i 2020. Dette gjelder midler til blant nytt sak-arkivsystem, ny telefoniløsning, innføring av Office 365 og flere andre digitale løsninger knyttet til kommunens arbeidsprosesser.

IT og digitalisering

Det har som nevnt vært stort fokus på utviklingsarbeid innenfor IT og digitalisering i året som har gått. Vi har svakheter og usikkerheter på den tekniske siden, på prosjektstyring og på brukersiden. Kompleksiteten i leveransene tydeliggjorde behovet for sterkere strategisk styring og rolleavklaringer i organisasjonen. For å ta grep om dette ble det etablert en egen stab for IT, innovasjon og utvikling med egen leder fra 1.1.2019.

Det er igangsatt flere prosjekter som skal bidra til en grunnleggende og omfattende fornyingsprosess. Vi sikter mot en helt ny IT struktur, i stor grad skybasert, med økt sikkerhet og med redusert operativ sårbarhet som viktige målekriterier. Dette skal gi medarbeiderne bedre arbeidsforhold, og vi skal hente ut gevinster ved å eliminere tidstyver og ved å øke mulighetsrommet for videre valg av løsninger. Med dette som basis vektlegger vi hvilke konkrete valg IT-avdelingen må gjøre mht. arkitektur, teknologi, løsninger, organisering, og sourcing.

Internkontroll og informasjonssikkerhet

Mangel på skriftlige rutiner kan medføre risiko for at arbeidet knyttet til kommunens IT-systemer blir personavhengig, samt at risiko for feil og mangler øker. Staben har derfor igangsatt et større kvalitetsarbeid som innebærer å utarbeide skriftlige rutiner som dekker alle sentrale arbeidsprosesser for styring av IT-funksjonen. Med bakgrunn i dette er det identifisert og definert en rekke mål og prosesser for IT-funksjonen.

Videre er det vesentlig å sikre personopplysninger og ha system for ivaretagelse av informasjonssikkerhet. Staben har startet arbeidet med å etablere dette, da gjennomgangen i 2019 har avdekket at dette ikke har vært tilstrekkelig prioritert tidligere. Det forventes at arbeidet vil pågå utover i 2020. Ved innføring av internkontroll må kommunen først identifisere hvilke personopplysninger som behandles, for deretter å utarbeide en risikovurdering, og dette arbeidet er påbegynt. Personvernforordningen stiller krav til tilstrekkelig informasjonssikkerhet ved innføring av egnede tekniske og organisatoriske tiltak. Våler kommune planlegger å følge anerkjente standarder som beskriver styringssystem for informasjonssikkerhet, "ISO/IEC 27001– Ledelsessystem for informasjonssikkerhet" i det pågående arbeidet.

Utvikling

Våler kommune har gjennom 2019 deltatt aktivt i etableringen av Digi Viken. Våler kommune er medansvarlig for koordineringen av samarbeidet. 13 kommuner i Østfold og Østfold/Viken fylkeskommune har jobbet med å etablere et regionalt samarbeid om digitalisering. Samarbeidet er etablert for å styrke de involverte partenes kompetanse og gjennomføringskraft innen digitalisering. Formålet med det regionale samarbeidet er bedre tjenester for innbyggere og næringslivet, styrking av lokale og regionale kompetansemiljøer, FUI (forskning, utvikling og innovasjon) og nærings- og arbeidsplassutvikling, utvikling av mer enhetlig forvaltningspraksis, likeverdige tjenester samt mer effektiv og stabil drift av kommunen. Arbeidet organiseres gjennom et felles prosjekt der Sarpsborg kommune oppnevnes som administrasjonskommune.

Våler kommune er en av få kommuner som er plukket ut til å delta i KS's storsatsing «Partnerskap for radikal innovasjon». Partnerskapet skal jobbe med å realisere konkrete innovasjonsprosjekter i samarbeid med KS's medlemmer og andre sentrale parter, som statlige aktører, forskningsmiljøer, privat næringsliv og frivillig sektor. Fylkesrådmann i Agder, Tine Sundtoft leder rådet, som med utgangspunkt i et utvalg av prioriterte samfunnsutfordringer skal bygge opp en portefølje av innovasjonsprosjekter. Disse vil komme Våler kommune til gode etter hvert som de etableres. Våler er aktive i koordineringen av arbeidet, og både påvirker og utvikler porteføljen av prosjekter.

OPPVEKST OG KULTUR

Økonomi

i hele tusen

Netto ramme	Regnskap 2019	Regulert budsjett 2019	Avvik	Opprinnelig budsjett 2019
	163 129	166 532	3 403	148 532

Regnskapet viser et mindreforbruk på 3,4 mill. i forhold til regulert budsjett. Årsaken er i hovedsak høyere inntekter som skyldes refusjon gjesteelever.

Kommunalområde

Et godt oppvekstmiljø er viktig for at barn og unge skal kjenne seg trygge og oppleve mestring. Kommunen har virkemidler for å skape gode miljø i barnehagen, skolen og lokalsamfunnet.

Barn og unges medvirkning

Samhandling med barn og unge er avgjørende for å skape gode tjenester. Våler kommune vil styrke barns medvirkning blant annet gjennom elevrådene ved skolene og nyopprettelse av Ungdomsråd for første gang i Våler kommune. Ungdomsskolen gjennomført ungdataundersøkelsen våren 2019

Oppvekst og arbeidsflyt

Arbeidet med å forenkle og sikre den elektroniske arbeidsflyten i og mellom virksomhetene oppvekst og kultur er videreført i 2019. Barnehagene har innført fagsystemet Visma flyt barnehage.

Videreføring av digitaliseringsprosesser innen saksbehandling og dokumentasjon som en del av papirløs saksbehandling videreføres i dag. I hovedsak oppbevares papirbaserte elev- og barnemapper digitalt og kan brukes på tvers av skoler, barnehager, PPT og aktuelle fagavdelinger i tråd med lov- og regelverk.

Tilskudd til systematisk identifikasjon og oppfølging av utsatte barn 2019

Gjennom tilskuddordning fra BUDIR, vil Våler kommune motta en mill. i en prosjektperiode på to år. Kommune vil gjennom prosjektperioden utvikle og iverksette en kommunal modell for systematisk og kunnskapsbasert identifikasjon og oppfølging av utsatte barn i Våler kommune. Arbeidet og oppstart med prosjektet vil igangsettes våren 2020.

Barnehage

Nøkkeltall og barnehagefakta finnes på <https://barnehagefakta.no/kommune/3018/valer>

Barnehager i Våler kommune:

Kommunale:

Augerød barnehage: 94 barn, 1-5 år

Kirkebygden barnehage: 86 barn, 1-5 år

Svinndal barnehage: 46 barn, 1-5 år

Svinndal familiebarnehage: 6 barn, 1-2 år

Våler åpen barnehage: åpen barnehage der ikke er en fast gruppe

Private:

Læringsverkstedet barnehage avd. Doremi Våler: 65 barn, 1-5 år

Norsk Luthers Misjonssamband (NLM) Barnehagene AS, avd. Våk barnehage: 54 barn, 1-5 år

Sperbund Gård og familiebarnehage: 8 barn, 1-2 år

Bruker undersøkelser i barnehagen - foreldreundersøkelsen:

- Foreldreundersøkelsen gjennomføres hver høst og er frivillig for barnehagen å gjennomføre.
- Både private og kommunale barnehager kan gjennomføre Foreldreundersøkelsen. Gjennom Foreldreundersøkelsen kan foreldre si sin mening om barnehagetilbudet, deriblant barnas trivsel og samarbeidet mellom hjem og barnehage.
- Undersøkelsen gjennomgås i samarbeidsutvalget. Foreldrene gir gode tilbakemeldinger på hva som er bra, og hva som kan bli bedre.

Foreldretilfredshet viser til barnehagens snittscore for spørsmålet «Totalt sett, hvor fornøyd eller misfornøyd er du med din barnehage?».

Barnehage	Foreldre-tilfredshet	Foreldre-tilfredshet Nasjonalt Gjns.	Ansattes utdanning Våler:	Barn per barnehagelærer Nasjonalt	Barn per barnehagelærer Våler
<i>Augerød</i>	4,2	4,5	40,9 % barnehagelærere 45,5 % barne- og ungdomsarb. 13. 6 % annen bakgr.	14	14,2
<i>Kirkebygden</i>	4,6	4,5	33,3 % barnehagelærer 4,8 % tilsv. barnehagelærer 4,6 % annen høyere utd. 4,8 % annen fagarbeiderutd. 28,6 % annen bakgrunn	15,8	14,2
<i>Lærings- verkstedet Avd. Doremi</i>	4,7	4,5	46,1 % barnehagelærer 19,8 % barne- og ungdomsarb. 34,1 % annen bakgrunn	13,0	14,2
<i>Nlm avd. Våk</i>	4,5	4,5	41,3 % barnehagelærer 23,1 % barn- og ungdomsarb. 35,5 % annen bakgrunn	14	14,2
<i>Sperbund Gård og familie bhg.</i>	4,5	4,5	Ingen nøkkel- tall å vise	Ingen nøkkel- tall å vise	14,2
<i>Svinndal bhg.</i>	4,4	4,5	40 % barnehagelærere 10 % annen ped. utd. 40 % barne- og ungdomsarb. 10 % annen bakgrunn	14	14,2
<i>Svinndal familie bhg.</i>	Ingen nøkkel- tall å vise	4,5	Ingen nøkkel- tall å vise	Ingen nøkkel- tall å vise	
<i>Våler Åpen bhg</i>	Ingen nøkkel- tall å vise	4,5	Ingen nøkkel- tall å vise	Ingen nøkkel- tall å vise	

Gjennomførte aktivitet innenfor barnehage:

- Opplæring av barnehageansatte i IKT og praktisk bruk av iPad og apper gjennom kursing av ekstern aktør RIKT. kursing i apper som brukes sammen med barn og for personalets pedagogiske planarbeid
- Barnehagene i Våler (private og kommunale) deltok i «Regional kompetanseutvikling i barnehagene 2019» i samarbeid med høgskolen i Østfold? Kompetanseheving med tema «Barnehagen som pedagogisk virksomhet».
- Gjennomført kurs i Office 365. Nye e-postadresser for barnehagens ansatte er innført og tatt i bruk.
- Alle barnehageplassene ble fylt opp i løpet av høsten.

- Oppstart av ny småbarnsavdeling. En av de aldersblandede gruppene ble gjort om til småbarnsavdeling. Dette for å kunne gi et tilbud til de barna som hadde krav på plass ved hovedopptaket.
- Budsjettvedtak lekeapparater: Midlene ble brukt på nytt klatrestativ til de yngste barna, samt støtmatter under huskene og rundt sklia. Dette i samarbeid med foreldrerepresentantene i SU.
- Tilskudd til «Barn med minoritetsspråklig bakgrunn» ble tildelt, for å styrke den norskspråklige utviklingen, gjennom å styrke voksen tetthet og bemanning. Barnehagene har jobbet med den norskspråklige utviklingen på avdelingene og i språkgrupper. Barnehagen har forholdsvis mange barn med minoritetsspråklig bakgrunn.

Barnevern

Barn som har eller har vært i kontakt med barneverntjenesten er en særlig sårbar gruppe. Ny barnevernreform så vil Våler kommune få et større ansvar for tilbudet. Det er igangsatt en kompetansestrategi som skal gi et kompetanseløft i det lokale barnevernet. Gjennom mer kunnskap skal barneverntjenesten gi et bedre barnevern for barn og familier og tryggere medarbeidere.

Barneverntjenesten deltar i et læringsnettverk med SMART kommunen i Østfold. Et treårig prosjekt ble startet høsten 2019 (med Skiptvet, Marker, Råde, Aremark, Hvaler og Våler) med støtte fra Fylkesmannen til å iverksette læringsnettverk for alle ansatte. Høyskolen i Østfold drifter nettverkene og målet er å utvikle kompetanse samt og beholde gode fagfolk i tjenestene. I tillegg til dette har en av våre ansatte deltatt et kompetansehevingsprosjekt iverksatt av BUFDIR og gjennomført av Oslo MET. BVT har også tatt i bruk «Veilederen». Dette er et digitalt veilednings- og kompetanseverktøy som bidrar til å øke hver enkelt saksbehandlers kompetanse innen feltet.

I 2019 har barneverntjenesten mottatt og behandlet 97 bekymringsmeldinger (24 nye meldinger bare i november måned), ca. 90 % av sakene førte til undersøkelse. BVT har ført saker i fylkesnemnda 8 ganger med forberedelser og saksbehandling. Generelt er antall bekymringsmeldinger jevnt høyt i forhold til befolkning og man ser en økning av antall meldinger som bekymring med «vold i nære relasjoner». Dette handler trolig om at temaet har hatt et nasjonalt stort fokus.

Våler kommune ved barneverntjenesten, har omsorgen for 12 barn og har gjennomført lovpålagt tilsyn med fosterbarn plassert i egen kommune. Ca. 40 barn har fått tiltak i hjemmet. Barneverntjenesten ble heldigitale i 2019. Dette betyr at tjenesten ikke benytter oss av papir i den daglige saksbehandlingen. Arkiv er digitalisert og all post blir sendt og mottatt digitalt (i den grad avsender benytter seg av denne muligheten). Man har innført mobilt barnevern noe som gir oss mulighet til å gjennomføre den mest elementære saksbehandling der barnet oppholder seg.

IKT interkommunalt ressursteam Moss, Rygge og Våler ble avsluttet da nye Moss ønsket å organisere tjenestene sin på nye måter. Ressurs til tidligere tiltaksarbeider i 90 % stilling ble tilbakeført som ressurs til Våler kommune og barnevernstjenesten. Dette har bidratt til å videreutvikle systematisk tiltaksarbeid.

Barneverntjenesten har brukt 2,2 mill. over budsjett i 2019. Det er i hovedsak tre grunner til dette;

- Ca. 0,5 mill. på grunn av behov for økt personalresurs, grunnet økning i antall bekymringsmeldinger og generell behov for styrking av saksbehandling.
- Ca. 0,6 mill. på grunn av økte advokatutgifter som igjen handler om flere krevende saker som behandles av fylkesnemnd og rettssystemet.
- Ca. 1,0 mill. på grunn av økte utgifter til institusjonsplasser til barn. Det handler om at Våler kommune har omsorg for barn som ikke kan ivaretas innenfor rammene til et vanlig hjem eller fosterhjem.

Man ser at sammenslåingen av kommunene Moss og Rygge fra 1.1. 2020 fører til endringer i samarbeidsprosjekter man har hatt med «gamle» Moss og Rygge. Foreløpig gjelder dette interkommunalt ressursteam og Home start. Begge disse tiltakene er utviklet for å kunne bidra til å øke barnefamiliers evne til å ivareta tilstrekkelig omsorg for barn. Begge tiltakene faller bort i sin nåværende form, noe som har konsekvenser for den mest sårbare gruppen av barn og familier i Våler. Dette tar vi tak i for å finne nye løsninger.

Barneverntjenesten har også tatt i bruk «Veilederen». Dette er et digitalt veilednings- og kompetanseverktøy som bidrar til å øke hver enkelt saksbehandlers kompetanse innen feltet. Barneverntjenesten gjennomfører lovpålagt oppfølging av fosterbarna, har også gjennomført lovpålagte tilsyn med fosterbarn plassert i egen kommune. Dette gjelder ca. 20 barn.

Skole

Det å mestre skolen, er viktig for å mestre livet senere. Tidlig innsats (se stortingsmelding) i skolen er viktig for å sikre et læringsmiljø og skolemiljø som fremmer helse, trivsel og læring for alle elever.

Skolen har arbeidet med sentrale utviklingsområder som;

- Arbeid med fagfornyelsen etter utdanningsdirektoratet oppsatte progresjon gjennom kompetansepakkene til skolens pedagogiske personale
- PALS (*Positiv Atferd, støttende læringsmiljø og samhandling*) – der skolene jobber kontinuerlig og systematisk for å forebygge mobbing, for å fremme helse, trivsel og læring for elevene.
- Bruk og implementering av digitale flater som av Ipad og pc for elevene i Vålerskolene

Våren 2019 søkte skoleeier som en del av kvalitetsutviklingen ved skolene, å delta i DEKOMP (desentralisert kompetanseheving). I løpet av 2019 har ordningen satt i gang kvalitetsforbedrende tiltak med støtte, lederutvikling og et samarbeid med høyskolen i Østfold gjennom;

- Kompetanseutviklingen er innenfor lese- og skriveopplæring på digital flate. Det er sendt ny søknad om videreføring av DEKOMP – midler hos Fylkesmannen i Oslo og Viken, og søknaden henger godt sammen med samarbeid rundt videreutvikling av Vålers barnehagene og skolens digitale satsning.

Høsten 2019 implementerte skolene Teams i O365. All kommunikasjon, samarbeid og informasjon innenfor barnehage og skole foregår der. Teams er en plattform som øker samhandling, erfaringsdeling og samskriving, i tråd med forventninger i Fagfornyelsen som iverksettes til skolestart høsten 2020. De andre tjenestene vil ta i bruk teams våren 2020.

- Arbeidet med PALS (Positiv Atferd, støttende læringsmiljø og samhandling) startet høsten 2019. PALS er en skoleomfattende innsatsmodell. Den består av systematiske

og effektive forebyggingstiltak som retter positiv oppmerksomhet mot alle skolens elever. Alle ansatte legger vekt på positiv involvering og oppmuntring, og de gir forutsigbare reaksjoner på negativ atferd. Tiltakene bidrar til godt skole- og læringsmiljø gjennom å redusere antall elever med atferdsproblemer og fremmer god sosial og skolefaglig læring.

- Ved skolestart gjennomførte skolene felles fagdag med tema PALS, der Frode Heiestad fra NUBU (Nasjonalt utviklingssenter for barn og unge) var kursleder. To av kommunens ansatte er under opplæring til å bli PALS-veiledere. Alle skolene deltar i opplæringsmøter slik at implementering av PALS sikres.

Resultater fra kommende tilstandsrapport, samt funn og eventuelle anbefalinger fra arbeidet med to bestillinger fra kommunestyret (18. desember 2018) vil danne grunnlaget for andre prioriterte tiltak i 2019 og framover. Det er planlagt dialogkonferanse 6. mai 2020 for dette.

Elevtall i Vålerskolen

Tall på elever	2015-16	2016-17	2017-18	2017-18	2019-20
Våler kommune alle	676	667	693	701	748
Kirkebygden barne- og ungdomsskole	380	382	385	381	428
Svinndal skole	105	108	110	104	101
Våk skole	191	177	198	216	219

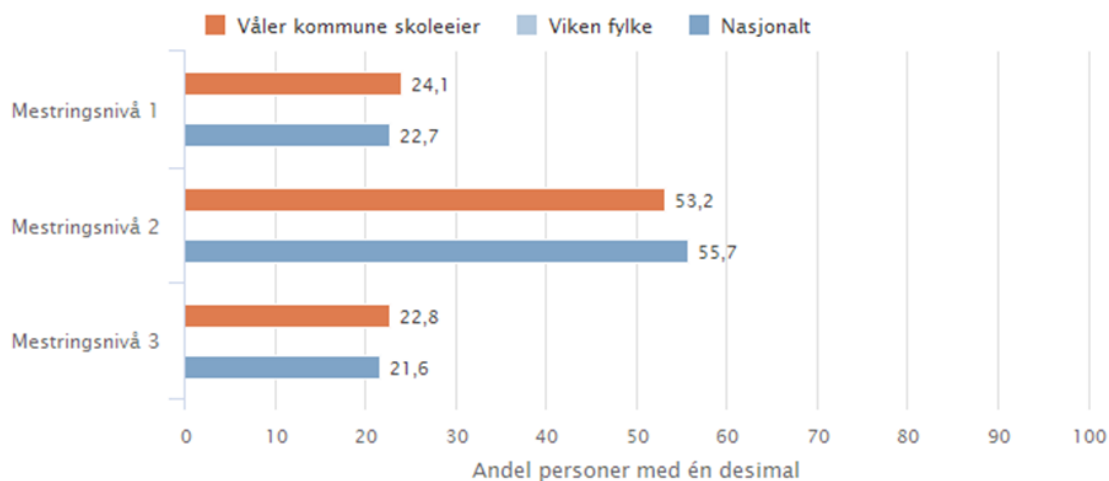
(kilde: UDIR 2020)

Nasjonale prøver i 5. trinn i lesing

Alle skolene i Norge gjennomfører nasjonale prøver. Nasjonale prøver i lesing kartlegger i hvilken grad elevenes ferdigheter er i samsvar med mål for den grunnleggende ferdigheten lesing slik den er integrert i kompetansemålene i læreplaner for fag i LK06. De nasjonale prøvene i lesing omfatter tre aspekter og elevene skal vise at de kan:

- finne informasjon
- forstå og tolke
- reflektere over og vurdere tekstens form og innhold

Resultatet høst 2019 ble:

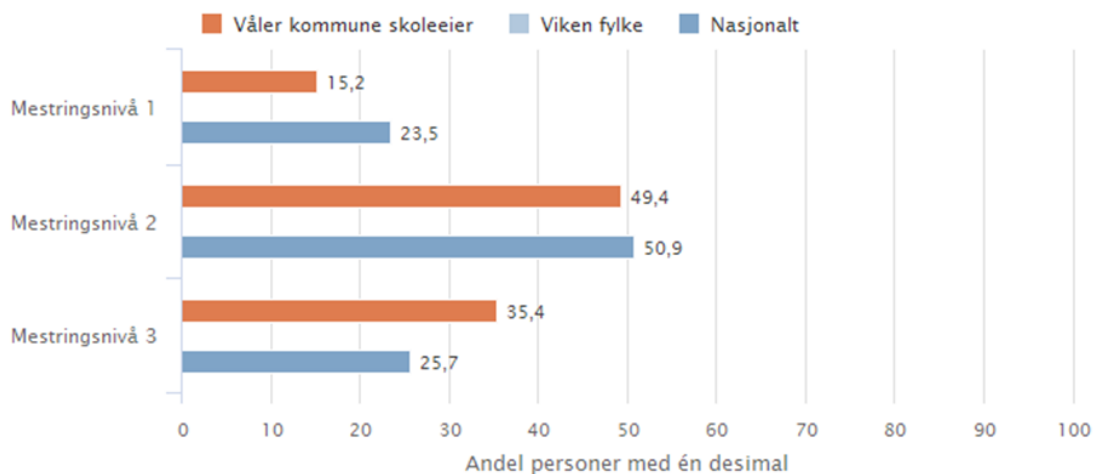

Våler kommune skoleeier, Grunnskole, Nasjonale prøver 5. trinn, Lesing, Offentlig, 2019–2020, Trinn 5, Begge kjønn

Prøvene i regning tar utgangspunkt i hvordan elevene anvender regning i ulike faglige og dagligdagse sammenhenger. Dette innebærer at elevene forstår hvordan de:

- kan løse en gitt utfordring
- kan løse problemet ved hjelp av regneoperasjoner
- kan vurdere om svarene er rimelige
- kan ha effektive strategier for enkel tallregning

Resultatet høst 2019 ble:

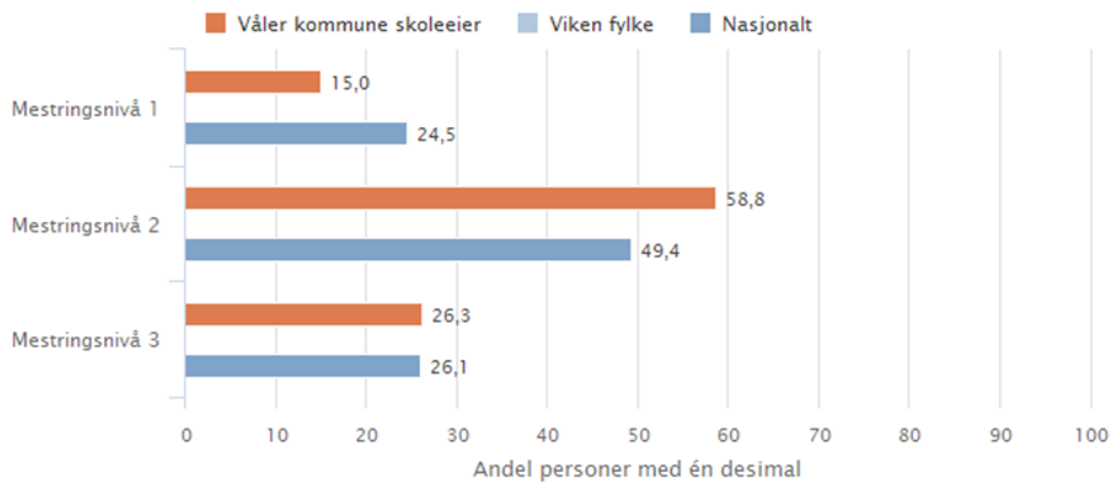
Våler kommune skoleeier, Grunnskole, Nasjonale prøver 5. trinn, Regning, Offentlig, 2019–2020, Trinn 5, Begge kjønn

Prøvene tar utgangspunkt i kompetansemål i ett fag – engelsk. Oppgavene (på 5. trinn) er knyttet til disse ferdighetene:

- finne informasjon
- forstå hovedinnholdet i enkle tekster
- forstå vanlige ord og uttrykk knyttet til dagligliv og fritid
- forstå betydningen av ord og uttrykk ut fra sammenhengen de er brukt i

- bruke vanlige grammatiske strukturer, småord og enkle setningsmønstre

Resultatet høst 2019 ble:

Våler kommune skoleeier, Grunnskole, Nasjonale prøver 5. trinn, Engelsk, Offentlig, 2019–2020, Trinn 5, Begge kjønn

Helsefremmende skole

Våren 2019 ble Våk skole godkjent som helsefremmende skole. Dette ble markert i september 2019. Kantinedrift for alle på Våk skole en gang i uka, har fortsatt vært et viktig fokusområde for oss. Frokostgrøt tilbys alle elever to ganger i uka, og det har blitt servert grøt til sfo barn hver morgen på.

Fokus gjennom året har også vært å dele gode pedagogiske praksiser vi har i klasserommet, med blant annet I-pad som verktøy. Undervisningen består av kombinasjonen av bruk av det digitale verktøyet og bruk av andre læremidler. Balansen etterstreber vi til enhver tid å finne, samt som sagt å dele de gode eksemplene.

Som RØRE skole sendte vi også inn en søknad i fjerde og siste runde. Her fikk vi kroner 30.000,- som vi brukte på skolegårdsmerking. Dette var på plass fra høsten 2019.

Vinter 2019 kom også ny klatrepyramide på plass, etter at gammel "kommunal" lekeplass ble stengt og tatt ned. I tillegg til klatrepyramide fikk vi ny stor sandkasse og balanseballer. Med denne lekeplassen har vi to gode lekeplasser som populære lekeområder for barn på skolen og i nærmiljøet.

Frokost i Ungdomsskolen – RØRE midler Kirkebygden barne- og ungdomsskole

Kirkebygden barne- og ungdomsskole fikk Røre-midler til tre områder for skoleåret 2019/2020. På ungdomsskolen fikk vi penger til å kjøpe utstyr til å drifte frokost. Elevene har helt siden skolestart i august hver dag fått tilbud om frokost etter "grab and go"- metoden. De går inn hovedinngangen, tar med seg mat i hånda og går videre ut i skolegården. Det serveres variert mat, som for eksempel havregrøt, ostesmørbrød, påsmurte rundstykker og frukt. Dette er et populært tilbud som vi satser på å videreføre også neste skoleår.

På barneskolen har vi fått penger til å kjøpe inn aktivitetskasser. Det er kasser fylt med mye forskjellig utstyr til bruk i undervisningen. Tanken er at elevene skal lære gjennom bevegelse

i alle fag og vi jobber med å bli flinkere til å legge til rette for dette.

Til sist fikk vi penger til å frikjøpe en ansatt noe fra tid med elevene. Vedkommende er en såkalt Røre-kontakt og er kontakt mellom Røre-fondet og skolen. Hun har vært på kurs og er med på å stimulere til mer bevegelse i skolehverdagen.

I februar hadde vi besøk av en Røreambassadør som hadde kurs for lærerne. På kvelden holdt hun foredrag for foresatte fra 1.-7. trinn hvor temaet var kosthold, søvn og bevegelse.

Vi har fått tildelt kommunale penger til oppgradering av skolegården dette skoleåret. Grunnarbeidet er nå i gang og vi gleder oss til å få på plass et nytt klatrestativ, sklie og husker. Ungdomsskolen får nye benker som har stått på ønskelisten i mange år.

Vi jobber også med psykisk helse og har innført et kurs som heter "Psykologisk førstehjelp" på 2, 5 og 8 trinn. Kommunens helsesykepleiere holder kurs for lærere, elever og foreldre på disse trinnene.

I uke seks har alle trinnene fra 1 til 10 trinn hatt fokus på følelser, kropp og seksualitet og også her samarbeider vi tett med våre helsesykepleiere. I år inviterte elevrådet på ungdomsskolen Gisle Gjevestad Agledahl fra NRKserien "Jævla homo" til å holde foredrag. Vi fikk låne festsalen på Herredshuset og Gisle snakket til et svært lydhørt publikum.

Våler voksenopplæring

Kommunen har plikt til å gi opplæring i norsk og samfunnskunnskap for innvandrere. Våler voksenopplæring ble etablert høsten 2018 og har tilsatt to lærere i 100 % stilling. Ved oppstart av virksomheten var elevtallet i overkant av 20 elever. Våren 2020 har elevtallet sunket til 9 elever. I perioden voksenopplæringen har vært etablert i Våler kommune har det vært undervist i norsk. Samfunnskunnskapstimer og grunnskoleopplæring har blitt kjøpt av Delta Askim eller Moss Voks.

Det utbetales tilskuddet med varierende beløp til gjennomføring av undervisning. Tilskuddsordningen har de siste 2 årene ikke vært nok til å dekke kostnadene ved å ha vår egen voksenopplæring.

Våler bibliotek 2019

Våler bibliotek er et folkebibliotek ved Kirkebygden barne- og ungdomsskole og med samme inngang som Vålerhallen.

Sentrale arbeidsoppgaver:

- Skolebibliotek
- Folkebibliotek
- Møtested
- Utlån av bøker og medier
- Fjernlån
- Referansearbeid
- Litteraturformidling
- Samlingsutvikling
- Utstillinger
- Brukeropplæring

Åpningstider:

Folkebibliotekets åpningstider er:

- mandag, tirsdag og onsdag 8.30 – 20.00,
- torsdag 8.30 – 15.00 og fredag 8.30 – 11.30.

I skolens ferier har biblioteket reduserte åpningstider. Skolebiblioteket følger skoletiden mandag - torsdag 8.30 – 14.35, unntatt fredag 8.30 - 11.30.

Arrangement, utstillinger og tjenester 2019

- «Sommerles», nasjonal digital sommerlesekampanje for alle fra 1. til 7. trinn, fra 1. juni til 31. august.
- Høytlesingsstund for småskolen i forbindelse med Nordisk Litteraturuke, 12. november, «Pippi har fødselsdag»
- Stand. Presentasjon av bibliotekets tjenester i forbindelse med «Bli kjent med Vålerdagen», lørdag 16. mars.
- Stand. Presentasjon av bibliotekets tjenester i forbindelse med «Bygdedagen», søndag 16. juni.
- Plakatutstilling «Bokåret 2019», de første trykte bøkens 500-årsjubileum, Nasjonalbiblioteket
- Bokloppemarked, 16. – 27. september (ut året). Salg av kasserte bøker og tidsskrifter.
- Harry Potter-utstilling, 20 årsjubileum for den norske oversettelsen av «Harry Potter og de vises stein».
- Utstilling av bøker og elevarbeid, konkurranse med premier, 18. til 22. november.
- Boken kommer-tjeneste.
- Bok til alle-bibliotek.

Formidling av utstillinger og diverse markeringer på Facebook, Instagram og bibliotekets hjemmeside.

Tjenester og tilbud i regi av Frivilligsentralen:

- Dataverkstedet «Data-drop in», tirsdager
- «Digital festival», 19. september
- «Hjertegave», juleaksjon til inntekt for Home-Start Våler.
- «Bli med å bygge Pepperkakeby», utstilling med trekning av premie, 2. til 23. desember.

Kurs/Møter 2019

- Fagdag for skolebibliotekarer, Sarpsborg, 16.10.

Kultur - Aktivitet / utvikling

Allment kulturarbeid: Det er gitt:

- Driftsstøtte til 17 og annen støtte til 9 lag og foreninger/enkeltpersoner, etter regler og retningslinjer.
- Tilbud til barn gjennom Kulturskolen og fritidsklubben. Fritidsklubben «Posse» har lokaler på «Våkhuset». Åpent for junior klubb (5-7 trinn) én dag pr. uke. De eldste (13 – 18 år) har klubb annen hver fredag. Det har vært tradisjonelle fritidsklubbaktiviteter. Besøket har vært jevnt bra.

- Kulturskolen hadde følgende elevtall fra Våler sesong 18/19 med 62 i høst-terminen og 64 i vårterminen.
- Økonomisk tilskudd og bistand til avvikling av 17. mai arrangement på Kirkebygden skole. Musikkorpset Ljom spilte. Svinndal skole har eget arrangement. Det var også eget arrangement på Våk skole etter fellesarrangementet på Kirkebygden.
- Bygdedagen arrangeres annet hvert år. Det ble arrangert tradisjonell bygdedag på Bergtunet søndag 16. juni 2019. Det var meget godt oppmøte.

Dagen startet med barnedåp og gudstjeneste på «plattingen» før bygdedagen åpnet kl. 12:00. Det var stands/utstillinger med i alt 29 lag og foreninger samt noen enkeltpersoner. Utstilling av racerbiler /amcarbiler, konkurranser med premier, bl.a. stor quiz-konkurranse med spørsmål om Våler kommune og foto fra Instagram konkurranse fra Våler, foto hengt opp rundt på ulike vegger.

Det var skole på «gamle-måten» i Gamle skolestua, Hjemmefront-museet holdt åpent, aktiviteter, dyr, hesteridning etc. Matservering, rømmegrøt m.m.

Tildeling av innsatspriser innen kultur og idrett samt byggeskikkpris v/ ordfører. Underholdning fra scenen; Våler Seniordans, Musikkorpset Ljom, Wild Horse Line Dancers, Marte Hagen sang opera.

- Kulturminnedag med fokus på kulturminner en søndag i september 2019. Arrangementet var for alle aldre. Tur til Svinndal Varde, løype på skogsti. Folk hadde med mat, kaffe og sitteunderlag. Arrangementet var i samarbeid med Våler og Svinndal Historielag. Leder av historielaget, Einar Pedersen m. fl. fortalte om Svinndal Varde og andre historier fra husmannsplasser. Det var satt opp gamle fotografier fra krigens dager på en liten hytte ved varden. Egil Lundem fra historielaget var kjentmann på stiene. Vi gikk til flere husmanns-plasser etterpå og folk som var med kunne fortelle historier fra husmannsplassene.
- Arrangement og julegrantenning v/ Herredshuset i desember, ved Våler kirke og på Våk ved bl.a. Frivilligsentralen.
- Den kulturelle skolesekken; jevnlig kulturtilbud til alle skolene med store turneringer i regi av Østfold Kulturutvikling, noe færre turneringer enn før. Dette p.g.a avvikling av gammel fylkeskommune og opprettelse av nye Viken fylkeskommune fra årsskiftet 2020. Den lokale kulturelle skolesekken hadde også arrangement tilknyttet mer lokale prosjekter med ulike kunst/kulturuttrykk på de enkelte skolene. Alt i følge 3-årig lokal plan for «Den lokale kulturelle skolesekken».
- Kulturelle spaserstokken/arrangement for eldre: I april 2019 ble det arrangert konsert med visesanger Kari Svendsen; «Banjo-Kari» Det ble underholdt med banjospill og sang/allsang. Arrangementet var i samarbeid med Våler og Svinndal Pensjonistforening. Det var full sal og god stemning. I november 2019 ble det arrangert underholdning/konsert med julemusikk med den profesjonelle forestillingen «Swingende Jul» av Underholdningsvogna. Det ble servert julelunsj, kaker og kaffe. Arrangementet var i samarbeid med Frivilligsentralen. De eldre satte pris på arrangementet og vi fikk gode tilbakemeldinger.
- Kulturskolen; Moss, Rygge og Våler. Antall elever holder seg ganske stabilt for Vålers vedkommende, se antall deltagere i egen liste. Ny kulturskolerektor.
- Fortsatt salg av bygdeboka «Se Våler !» av Ivar J. Hauge. Hans datter fullførte manuskriptet og Våler kommune eier salgsrettighetene. Opplag på 1000 bøker. Det har vært godt salg av boka. Bøkene selges fra Oppvekst og kultur, biblioteket, Frivillig-sentralen samt 3 bokhandlere i nærmiljøet.

- Salg til jul, halv pris på hele settet av de fem bygdebøkene om Svinndal og Våler forfattet av Einar Pedersen.
- Fortsatt salg av bygdefilmen «Våler og Svinndal i helg og hverdag i årene 1959 – 63». (Begrenset opplag på gjenstående ca. 26 filmer pr. dags dato februar 2020).

Spillemidler – Det var ingen innkomne spillemiddelsøknader i 2019. Klubbhuset/servicehuset til V/S IL på kunstgressbanen v/ Kirkebygden skole fikk utbetalt spillemidler og servicehuset sto ferdig i 2019.

Unionsleden

Arbeid med prosjektet Unionsleden – EU-prosjekt; sykkel-led mellom Moss og Karlstad. Jevnlige samlinger mellom kontaktpersonene i de berørte kommunene i Norge og Sverige. Åpning var planlagt i september 2019, men er nå bestemt til 4. juni 2020.

Kommunens satsing på folkehelse, fysisk aktivitet, friluftsliv og frivillig arbeid skal koordineres og ses på i et helhetlig lys og sammenheng. Medarrangør til Verdensdagen for psykisk helse var i oktober. Arrangementet var i Vålerhallen.

Vålerhallen:

Det er fast utleietid i Vålerhallen hver eneste dag. Vansjø/Svinndal IL med sine ulike idrettslag leier mesteparten av tiden. I tillegg var det tre andre faste lag, samt en gruppe (fredagsgruppa – fotball) som fikk låne hallen hver fredag kveld. En av gruppene fortsatte ikke i høstsemesteret.

Det er jevnlig håndballturneringer (regionserien) på søndager. Det var flere store enkeltarrangementer i helger; bl.a. fotballturnering, bowls etc. Egen avtale med VS/IL om tilsyn av hallen er videreført siden 2012. V/S IL har redusert pris for fast leie. Noe økt leiepris for enkeltleie sesong 2019/2020 for alle lag- og foreninger for øvrig. Det ble åpnet for utvidet leie av Vålerhallen, som en prøve-ordning. Dette gjelder stort sett V/S IL som starter trening 3 uker før skolen starter sitt semester samt i vinter/høstferie.

Middagsåsen skisenter:

I tråd med kommunestyrets årlige budsjettvedtak fra 2012 ble det i 2019 bevilget kr 84.000,- til heiskort til middagsåsen Sportssenter AS.

Svømmehallen:

Svømmehallen på Kirkebygden er åpen for publikum hver onsdag kveld fra kl. 17:00 – 21:00. Stengt i skolens ferier.

Museer/ bygdetun/ kulturminnevern:

- På bygdetunet har det vært fast møtevirksomhet flere kvelder per uke, samt noe på dagtid.
- Lag og foreninger låner rom gratis mot vask/rydding etter turnusliste. Bergtunet har også vært brukt til enkeltarrangement. Uteområdet brukes også noe av lag og foreninger til sommeravslutninger m.m. Bergtunet blir også alltid brukt på bygdedagen samt ofte på kulturminnedag(er). Bruk av Bergtunet må balanseres mot at det er et museum og har krav på kulturvern mot slitasje av for mye «publikumbruk».

- Faste avtaler videreføres om støtte til grunneier for ettersyn og vedlikehold av turstier og merking av bygdeborgen Bergeråsen. Godt samarbeid med DNT Vansjø som har merket flere turstier i Våler.
- Digitalisering av kulturminner er gjennomført og arbeid med kulturminnekart. Kulturminnearbeid/vern/formidling – noe samarbeid med fylkeskommunen. Arbeid med egen kulturminneplan og planprogram for Våler kommune 2020 – 2032 ble startet.

År: (kr i hele tusen)		2019
Tilskudd til org. antall	Driftsstøtte	17
Tilskudd til org.		118700*
Tilskudd til andre trossamf.		319 872
Spillemiddel tilskudd		0
Elever ved kulturskolen		62/64
Bibliotek, utlån alle medier		10711
Totale driftsutgifter bibl.		*
Møtevirksomhet Bergtunet		96

*1 Kun ordinære driftsstøtte-beløp er tatt med her. Se tilleggsopplysninger under.

*2 Viser til egen årsmelding for biblioteket, ingen tall er opplyst.

Det ble utbetalt driftsstøtte på til sammen kr. 118.700,- til 17 lokale kultur/idrettslag og foreninger samt 9 enkelt-utbetalinger til ulike kulturarrangement/prosjekter pålydende i alt kr. 43.000,-. Utgifter i forbindelse med egne arrangementer (f.eks. bygdedag/kulturelle spaserstokken/ kulturminnedager etc. er ikke medregnet).

*Tilskudd fra kommune = 0. Ingen spillemiddelsøknader og heller ingen søknader om støtte fra kommunen i denne sammenhengen.

Det ble utbetalt kr. 319 872,- til i alt 67 tros- og livssynssamfunn med tilsammen 672 medlemmer utenfor Den norske kirke. Denne overføringen har i de siste årene generelt steget som følge av økt andel av befolkningen som ikke er medlemmer av Den norske kirke.

Det ble tilbakebetalt kr. 96.315,- til kommunen fra Oslo Katolske bispedømme (OKB). Gjelder for mye utbetalt støtte (jfr. rettsak) for en del foregående år med hensyn til uriktig opplysninger om antall medlemmer i OKB.

HELSE OG VELFERD

Økonomi

i hele tusen

Netto ramme	Regnskap 2019	Regulert budsjett 2019	Avvik	Opprinnelig budsjett
	116 698	113 689	-3.009	113 689

Regnskapet viser et merforbruk på 3,0 mill. i 2019 i forhold til budsjett.

Årsaken er i hovedsak:

- Ekstraordinære utgifter til ressurskrevende brukere som ikke var budsjettet
- Overtid og utgifter til innleie av sykepleierressurser pga. høyt sykefravær og vakanse

Pleie og omsorg:

Pleie og omsorg fikk ny ledergruppe i løpet av 2019. Noen prosesser drar derfor ut, blant annet iverksettelse i forhold til Agenda Kaupang. Det var forventet reduksjon av en vakt på natt ved å ta i bruk velferdsteknologiske løsninger. Det er gjennomført en risiko og sårbarhetsanalyse for dette og er funnet uforsvarlig. Med kun tre ansatte i natt-teamet kan kommunen komme i en situasjon der kun en ansatt er igjen på bygget og brannalarmen går. Dette tiltaket iverksettes derfor ikke.

Sykefraværet i PLO er høyt, men dagsenter og praktisk bistand utpeker seg med svært lavt sykefravær. Det jobbes systematisk med sykefraværsoppfølging og er satt på agendaen til treparts møter i 2020 for sammen å jobbe for å redusere dette.

Våler kommune er med i Nasjonalt velferdsteknologiprogram sammen med kommunene Råde, Hvaler og Fredrikstad. Dette er et godt samarbeid og en god pådriver. I 2019 er det gjort anskaffelse på nye digitale trygghetsalarmer med og uten to-veis tale, digitale medisindispensere. Videre skal det anskaffes sensorer og GPS-alarmer.

Det er vedtatt å etablere en vikarpool, der det er en ansatt på alle dag- og kveldsvakter uken igjennom. Dette finansieres ved midler til vikar og overtid. 2019 har gitt store overtids-utbetalinger særlig på natt på grunn av manglende sykepleier. Omorganisering av natt-teamet er derfor også iverksatt, for å få på plass 2 sykepleiere hver natt i grunnturnus.

Det er mange flotte frivillige i Våler som bidrar stort på helse- og sosialsenteret. Cafeen driftes man-lør, bingo, sang og musikk med stor oppslutning og mye glede og hygge for de som bor på helse- og sosialsenteret og andre steder i kommunen.

Institusjon:

Sykehjemmet og omsorgsboligene på helse- og sosialsenteret er tilknyttet NESK pasientvarslingsanlegg. Dette oppleves utfordrende. Det har vært jobbet med å rette feil uten hell. I 2020 må det tas stilling til om anlegget skal skiftes ut.

Det har vært revisjon av BDO med kvaliteten i sykehjem og det er gledelig at denne gjennomgående oppleves som god. Imidlertid påpekes det mangler som forventet i forhold til kvalitetssystemer og mangel på medarbeiderundersøkelser og brukerundersøkelser. Det er iverksatt arbeid for å få dette på plass i 2020.

Hjemmetjenester:

Pasientene som skrives ut til hjemmet er mer komplekse, krever mer kompetanse og tettere oppfølging. De skrives raskt ut og det betales overliggedøgn fra dag en der vi ikke kan ta imot umiddelbart. Det er gjort grep for å avstemme vedtak- og tiltakstid slik at vi gjennom Gericar kan følge utviklingen på tjenesten og sikre rett bemanning i forhold til utvikling. Det er et mål at flere pasienter skal kunne bo lengst mulig i eget hjem.

NAV:

Grunnet opplæring av nye medarbeidere i forbindelse med foreldrepermisjoner, medarbeidere som har vært opptatt med utdanning, samt 40 % reduksjon i stillingsstørrelser i forhold til seniorpolitiske tiltak både i stat og kommune, har det vært utfordrende å innfri på alle målene som ble satt i 2019. I tillegg har veilederne måttet sette seg inn i veldig mye nytt i forhold til digitalisering og endringer i NAV.

NAV Våler har ikke kunnet redusere åpningstiden i publikumsmottaket slik andre kontor har kunnet. Vi har derfor ikke fått den gevinstrealiseringen som andre kontor har hatt til å jobbe med tettere oppfølging av brukere og arbeidsgivere. Det medfører også at vi ikke har kunnet få den uttellingen som var forutsetningen for de målene vi satte oss. Dette planlegges gjennomført i 2020.

Av de tiltak som er gjennomført med godt resultat:

- NAV Våler har hatt en næringslivslunsj for arbeidsgivere i 2019. Det satses på 2 i 2020.
- Det har vært gjennomført jobbmesser der NAV Våler har vært en del av markedsteamet som har vært med å arrangere.
- Målet om at 20 % av ungdom med nedsatt arbeidsevne skulle ut i utdanning eller arbeid er nådd i 2019
- Det samme gjelder målet om at 40 % av innvandrere utenfor EØS og som er ferdig med introduksjonsprogrammet har kommet i utdanning eller arbeid
- NAV Våler har hatt høy grad av formidling av jobber.
- Arbeidet med KF8 – oppfølging av sykemeldte etter 8 uker med tanke på aktivitetsplikten er gjennomført og videreføres i 2020
- Lederutviklingsprogrammet er gjennomført og ble avsluttet våren 2019
- Leder og veiledere har gjennomført E-læringsmoduler i forhold til sikkerhet, etikk osv.
- Veiledere som jobber opp mot arbeidsrettet oppfølging har gjennomført kurs og E-læringsprogrammer
- Sosialtjenesten fulgte innføringen av DigiSos, og håper å kunne innføre dette i 2020. Dette vil lette arbeidet for veilederne, og bidrar til at de som søker om sosialhjelp kan søke via nettet. Det vil bety en døgnåpen forvaltning. Søknadene blir bedre fordi det gis klar informasjon om hva som må ligge ved søknaden.

Friskliv:

Det er god oppslutning om gruppetreningene, fagdage og kurstilbudene. Nytt kurs i depresjonsmestring høsten 2019 kunne vise til gode resultater for deltagerne. Det planlegges «Kom i gang»-kurs fra 2020. En studietur til Stangehjelpa ga inspirasjon til å sette i gang dette. Her kan de som ønsker det komme og lære mer om psykisk helse gjennom 4 temaer (søvn, nedstemthet, selvhevdelse og engstelse). Første kursrekke starter i mars 2020. Dette er et samarbeidstiltak mellom friskliv, psykiske helse tjenester og Bofellesskap for psykisk helse og rus

Habilitering og rehabilitering:

Kommunen har mange barn med nedsatt funksjonsevne og en 50 % hjemmel ble gjort om for å jobbe med barn og unge fra 2019. Hjemmelen ble besatt 01. april 2019. Turnusfysioterapeut ble gjort om til en fast kommunal fysioterapistilling for å øke stabiliteten i tjenesten. Hjelpemiddelformidlingen av korttidsutlån (kommunalt lager) og utkjøring av hjelpemidler fra Hjelpemiddelsentralen i Østfold ble lagt ut på anbud. Personalpartner fikk anbudet, og fortsetter for alle 3 kommunene i Mossregionen.

Åpen barnehage:

Mange nyinnflyttede familier, og mødre og fedre i foreldrepermisjon, benytter tilbudet. Det er et viktig sosialt møtested med mulighet til lek for barna og samtaler mellom foreldre og

ansatte i barnehagen. Folkehelseprofilen viser at kommunen mangler møteplasser, og nyetablerte familier uten særlig nettverk er spesielt sårbare og viktige å gi et slikt tilbud til.

Psykisk helse og rus:

De som søker om denne tjenesten har i varierende grad utfordringer med livets og hverdagens utfordringer. Mange har store somatiske plager og de kan lett bli misforstått eller havne mellom tjenester uten å få god nok hjelp. Helseplagene gir også ofte problemer med både økonomi, jobb, bolig og familie/ nettverk. Dette viser seg tydelig i Brukerplan-kartleggingen som gjøres årlig.

Boliger for de som har rusproblemer har skapt flere utfordringer i 2019. Det er vanskelig å gi oppfølgingstjenester når botilbud mangler. Flere brukere har også barn de har omsorg for. Voksne og barn som pårørende trenger ofte støtte og dette må vi utvikle mer fra 2020. Det har ikke vært mulig å igangsette ønsket tilbakemeldingssystem fra brukerne (FIT) eller å benytte mottatt tilskudd til å etablere stilling som erfaringskonsulent i 2019. Tjenesten har vært underbemannet på grunn av et langtidsfravær i 2019.

Helsestasjon og skolehelsetjenesten/tjenester til asylsøkere:

I mai fikk vi beskjed om reåpning av Kasper transittmottak. UDI gir ikke lengre tilbud om egne helseavtaler og tjenestene ble etablert inn i ordinær drift ved helsestasjonen, og hos en av fastlegene på Folkestad. Helsesykepleier har noe tilstedetid i mottaket.

2019 har vært noe preget av oppstart av Kasper transittmottak for å finne andre ordninger for helsetjenester enn vi har hatt tidligere. Fra høsten ble det ansatt to nye sykepleiere for å øke kapasiteten både på Kasper og i skolehelsetjenesten. Begge to søker videreutdanning for å bli helsesykepleiere. En annen ansatt sykepleier har søkt og kommet inn på videreutdanning fra januar 2020.

Nytt i 2019 var tilbudet om foreldreveiledningskurs i Trygghetssirkelen (COS-p). Kursene har vært fulltegnet fra starten og vil bli kjørt flere ganger i året også i 2020. De viser seg å være effektfulle og lette å forstå og bruke i foreldrerollen.

Denne tjenesten opplever at skolene trenger mye hjelp til å forstå og håndtere barn som strever. Vi ser derfor fram til å få etablert en god PP-tjeneste for kommunen som helsesykepleiere og kommunepsykolog kan samarbeide med. Det vil gi foreldre og ansatte i barnehager og skoler bedre mulighet til å hjelpe barn som strever.

Bofellesskap:

Begge bofellesskapene har jobbet godt med kvalitetssikring, rutiner og kompetanseheving dette året. Det er laget gode oversikter over e-læringskurs som de ansatte er i gang med å ta. 10 ansatte har deltatt på «mitt livs ABC» perm 1 dette året. Det fortsettes med en gruppe med perm 2 fra høsten 2020. Det planlegges også deltakelse i «velferdsteknologiens ABC» Bofellesskapet for psykiatri og ruslidelser opprettet en korttidsplass i 2019. Hovedsakelig for å kunne ta imot de som skrives ut til kommunen. Plassen er også blitt brukt til å kartlegge bistandsbehov. Bofellesskapet fikk tilskudd til halv stilling fra fylkesmannen i 2019.

Tilsyn i 2019:

- Åpen barnehage hadde tilsyn fra Miljørettet helsevern – ingen avvik.

- Psykisk helse og rustjeneste hadde tilsyn fra Arbeidstilsynet om vold og trusler mot ansatte. Tjenesten manglet en handlingsplan for å avverge vold og trusler. Handlingsplan ble utarbeidet og avvirket er lukket.
- Bofellesskap har hatt tilsyn fra fylkesmannen etter helse og omsorgstjenesteloven kap. 9 tvang og makt. Tilsynet ble gjennomført som egentilsyn med vekt på intervjuer av ansatte.

Utvikling helse og velferd

Vi står i en tid med nye utfordringer i kommunens helse- og velferdstjenester. Fremtidens utfordringer som knapphet på arbeidskraft og endret befolkningssammensetning, kan ikke løses av kommunens helse og velferdstjenester alene. Vi må, sammen med innbyggerne, andre kommuner, statlige etater og private kompetansemiljøer finne nye måter å utvikle faglige og økonomisk bærekraftige tjenester på.

Implementering av gode tiltak og prosjekter innen trygghets- og sikkerhetsteknologi er meget sentralt for å oppnå gode resultater.

Strategiske satsingsområder for den digitale utviklingen i helse og velferd er:

- Infrastruktur, IKT-utstyr og programvare
- Digitalisering av arbeidsprosesser
- Trygghets- og sikkerhetsteknologi
- Kompetanse og samhandling
- Informasjonssikkerhet og personvern

Pleie- og velferdstjenesten i Våler kommune må fortsette å vri innsats fra institusjon som en topptung tjeneste, til hjemmebaserte tjenester, i tråd med Helse og omsorgsplan 2013-2026 og Økonomi- og handlingsplan 2020-2023. Vi vil fortsette å omprioritere ressurser for å gi brukere som er i et stort hjelpebehov økte tjenester i tett samarbeid med andre faggrupper. Vi ønsker med dette å oppnå at brukere med kortvarig, alvorlige tjenestebehov raskere gjenvinner helse, og at brukerne med langvarige omfattende behov får en opplevelse av å få nok hjelp i hjemmet slik at de i større grad mestrer egen hverdag. Det vil derfor være viktig med godt tverrfaglig samarbeid i forhold til god rehabilitering av pasienter.

Tverrfaglig samarbeid er avgjørende for å kunne gi befolkningen helhetlige tjenester. Dette gjelder ikke minst i arbeidet med barn og familier. En god og trygg oppvekst danner grunnlaget for folks helse gjennom hele livet. Helsetjenester, skoler, barnehager og barnevern må utvikle en kultur for tverrfaglig samarbeid. I 2020 vil vi, etter politisk bestilling, vurdere mulighetene for samarbeid gjennom Familiens hus-modellen.

Helse og velferd deltar i «TryggEst» – et opplegg for vern mot vold for risikoutsatte voksne, i regi av Krisesenteret og nasjonalt prosjekt». Dette videreføres i 2020. NAV har satt fokus på boligsosialt arbeid og fattigdomsproblematikk gjennom deltagelse i husbankens kurs/seminarer der det har vært fokus på bistand til familier med dårlig råd. Det skal utarbeides en fattigdomsplan i samarbeid mellom virksomhetene i kommunen. I tillegg skal boligsosialplan rulleres.

Ergoterapitilbudet og hjelpemiddelformidlingen ble spesielt styrket gjennom et engasjement i 50 % stilling i forbindelse med utarbeidelse av Plan for habilitering og rehabilitering i 2019. Tilskuddet varer ut 1. halvår 2020 og det er behov for fortsatt styrking av ergoterapistilling.

Tiltaket er ett av flere i handlingsplanen som vil bli framlagt våren 2020. Ansvar for hørselshjelpemidler og oppfølging av barn og unge med funksjonsnedsettelse er lagt til engasjementsstillingen

MILJØ OG TEKNIKK

Økonomi

i hele tusen

Netto ramme	Regnskap 2019	Regulert budsjett 2019	Avvik	Opprinnelig budsjett
	31 227	27 886	- 3 341	27 886
Selvkost (selvfinansierende)	- 3 793	- 5 085	- 1 292	- 5 085

2019 har vært et svært krevende år for seksjon Miljø og teknikk driftsmessig. Tross et mindre forbruk på 0,6 mill. i lønnskostnader (inkl. sykelønnsrefusjoner og sett bort i fra selvkostområdene, unntatt kart og oppmåling samt byggesak), går seksjonen utenom de viktigste selvkostområdene med et betydelig merforbruk i 2019.

Dette skyldes følgende:

- Salgsinntekter oppmåling og byggesak: Mindreinntekt på 0,9 mill. Dette er vanskelig å gjøre noe med, avhenger jo av antall byggesaker og oppmålingssaker kommunen får inn.
- Merforbruk på strøing, brøyting og feiing av kommunale veier og plasser: 0,8 mill.
- Resten av merforbruket skyldes i all hovedsak Kirkebygden barne- og ungdomsskole. Merutgiftene til drift av denne skolen var i 2019 på 1,4 mill. Den gamle delen av denne skolen er svært dyr i drift: Høye energikostnader samt hele tiden små og store «må tiltak» som må utføres om skolen skal fungere sånn noenlunde.

Øvrige resultater

Energispareprosjektet (EPC) er ca. 90 % fullført ved utgangen av 2019. Her har kommunen gått med på en utsettelse av fristen for overtaking, som følge av flere forhold, til 26. mars 2020. Sparegarantien på 38,7 % gjelder fra 1. januar 2020. Opprinnelig ferdigstillelse og overtagelse var 1. desember 2019.

Prosjekt ny Kirkebygden barne- og ungdomsskole pågår. Anbud prosjektledelse er gjennomført. Arbeidet med anbudskonkurranse i forhold til arkitekt påbegynnes i februar 2020.

Prosjekt ny gymsal Svinndal skole pågår. Prosjektet forventes ferdig i desember 2020.

Ny gang- og sykkelvei samt vann- og avløp fra Moss og Våler Næringspark til avkjøringen til Middagsåsen har gått etter planen. Asfaltering og lyssetting skjer i juni 2020.

Arbeidet med å få på plass løsningen som sikrer måling av strømforbruket av gatelysene langs kommunale veier og plasser har pågått også i 2019. Noe arbeid gjenstår før man har alt på

plass. Dette arbeidet fullføres i 2020. Måling av dette strømforbruket er nå et lovkrav. Forbruket har tidligere kun blitt estimert.

Samtidig som dette arbeidet har pågått, skifter vi fortløpende også ut gamle armaturer og installerer LED-pærer.

VARF (vann, avløp, renovasjon og feiing).

Generelt:

Våre driftsoperatører på Svinndal renseanlegg, pumpestasjoner og ledningsnett har lagt inn en god innsats på våre anlegg i 2019. I tillegg til Svinndal renseanlegg består dette av 23 pumpestasjoner samt 80 km med spill- og overvannsledninger. Vi fikk i tillegg oppdrag fra Hobøl kommune om drift av Ringvoll renseanlegg (Ringvoll RA) fra 01. mars 2019 og frem til 28. november 2019. Dette dekket vi med egne ansatte i en 30 % stilling på Ringvoll RA.

Overvåkningssystemet har vært operativt i 2019, men skal oppgraderes i 2020.

Vaktordning for renseanlegget, pumpestasjoner og ledningsnett har vært operativt med 8 personer (2 driftsoperatører og 6 driftsteknikere) som rullerer.

Gemini portal inkluderer skydrift av våre anleggsdata.

I 2019, bestilte vi Powel Varsling for å nå innbyggere på en effektiv måte. Powel varsling kan brukes for å varsle om vedlikeholdsarbeid på ledningsnettet, vei og beredskap, m.m.

Jevnlige vedlikehold på renseanlegget og pumpestasjonen er nødvendig for å sikre en stabil og sikker drift av et avløpsanlegg. Slik forhindrer vi unødvendige pumpestopper og vi begrenser at avløpsvann går i overløp og forurenser vassdrag. Dette er også med på å redusere antall alarmer som går til vakttelefon.

Det kan nevnes,

- rengjøring av pumpestasjoner innvendig
- rengjøring av pumpesumper, der filler og fett stopper anlegg
- spyling av ledningsstrekke med dårlig fall

VA-teamet har gjort en stor innsats på vedlikehold av ledningsnettet. Lekkasjesøk foregår kontinuerlig igjennom året

Svinndal renseanlegg, ledningsnett og pumpestasjoner:

Renseresultat for Svinndal renseanlegg:

- Svinndal renseanlegg har også i 2019 vist til gode renseresultater og ligger godt innenfor kravene. Kravet til total fosfor er 90 %, Svinndal RA hadde en rensegrad på 97 % for fosfor.
- Vått slam blir kjørt til MOVAR for behandling. Totalt 430 m³ ble kjørt til MOVAR i 2019.
- Renseanlegget mottok 63 876 m³ med avløpsvann, som ble behandlet i renseanlegget.

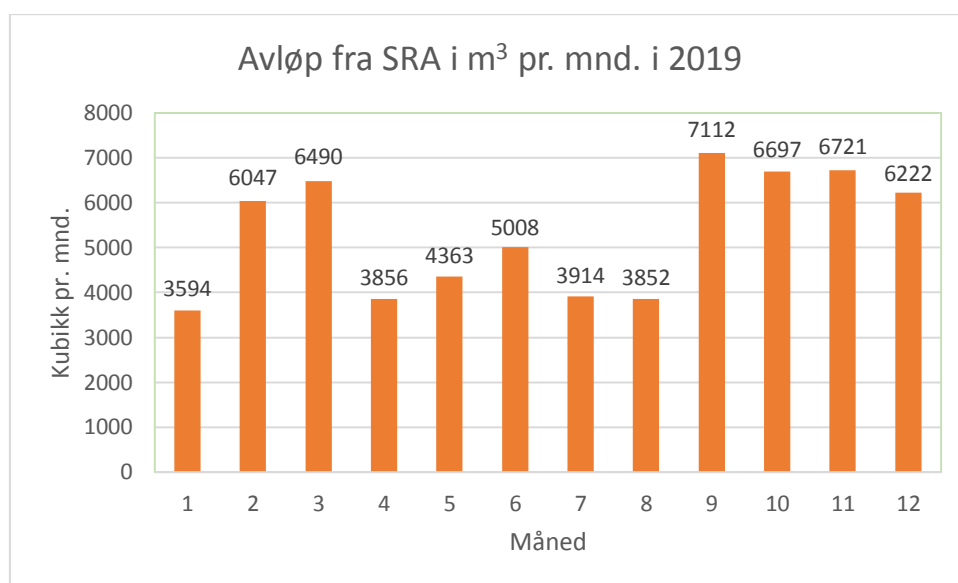
Ledningsnett:

Det er fremdeles mye fremmedvann som kommer inn i avløpsanleggene våre og blir pumpet til renseanleggene, Svinndal RA og Kambo RA. Vi har i 2019 funnet flere punkter som er satt på agendaen, som vi skal utbedre i 2020, slik at vi slipper å rense fremmedvann (overvann).

Vi har startet et feilsøkingprosjekt angående fremmedvann med vannmålere koblet til internett. Prosjektet er i samarbeid med Driftsassistansen i Østfold (Viken) og Ecolink Vann og Miljø AS.

Nytt VA-anlegg fra gang- og sykkelveiprosjektet langs Fv120 er installert og testet med trykk. VA-anlegget er 2,5 km langt. Den nye spillvannsledningen tas i bruk om 3-5 år.

Totalt mottok Kambo renseanlegg 318.215 m³ avløpsvann i 2019 mot 258.803 m³ i 2018. Pris per kubikkmeter er kr. 6,80. I tillegg kommer utgifter til pumping (strøm pluss unødige slitasje på pumper).

Pumpestasjoner:

- Fjell pst: Nytt skap montert i mars 2019
- Folkestad pst: Overhald begge pumper pga. filler +++
- Ingulstad pst: Lagt inn strømpe i eksisterende selvfalls-ledning ca. 250 m. opp til skolelassen.
- Kirkeelva pst: Oppgradering av innløps kum av gategutta. Separert overvann og spillvann fra Herredshuset, samt satt ned pumper og styring i Herredshuset, Herredshuset har også fått strømpe innvendig i bunnledninger.
- Rødsund pst: Stasjonen bør prioriteres for rehabilitering /utskiftning. Overhald pumpe igjen pga. mye filler i avløpet. Dårlig stand.
- Vestland pst: Fortsatt problemer med råttent slam. Prøver ut nye måter å løse det på, mekanisk omrøring av sump med luft.
- Nordby pst: Ny pumpe i 2019.
- Langli pst: Ny pumpe.
- Vensåsen pst: To nye pumper.
- Fossveien har også fått 70 m. strømpe i eksisterende betong rør.
- Sperrebotn pst: Oppgradering av innløps kum, tetting av kum vegger. Ny vask med varmt vann i uren sone montert.

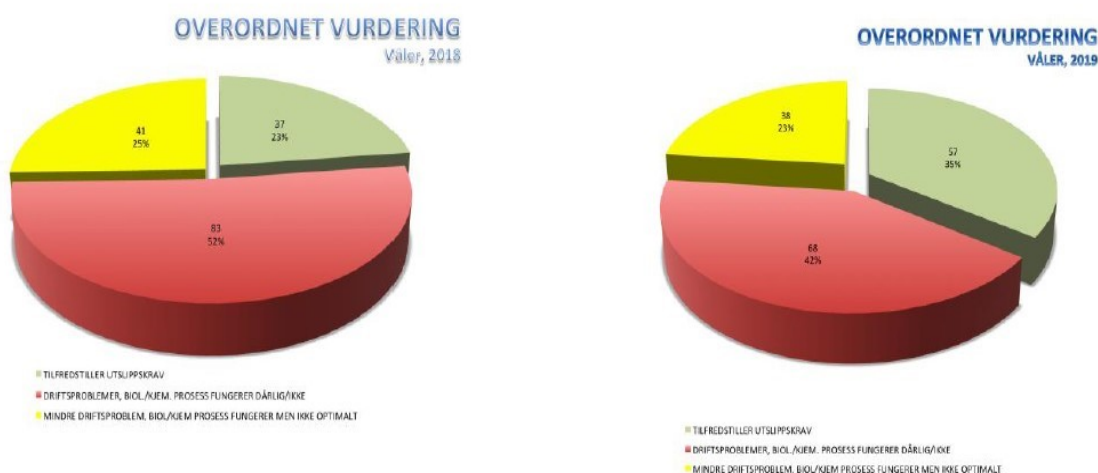
Spredt avløp:

Det er registrert ca. 400 ulike renseanlegg i Våler kommune. Dette skal gi oss et klart bedre vannmiljø i lokale bekker og i Vansjø. Men det er dessverre mange anlegg som ikke kan vise til tilfredsstillende renseresultater.

Vi har fått en avtale om ny praktikant i regi av Norsk Vann som kan bistå VA-teamet i den sammenheng. Dette blir prioritert i september 2020.

Driftsassistansen i Østfold utførte i 2019 en tilsynsrunde. Iht. oppdraget fra Våler kommune ble 204 anlegg kontrollert. Det er fortsatt en stor del av anleggene som faller i den røde gruppen i 2019 (i alt 42 %). Det som imidlertid er interessant å observere er at resultatene i 2019 er bedre enn i 2018 og sammenliknbare med 2016 og 2011. Gjennomsnittlig fjerning av Tot-P er høyest siden 2011.

Av følgende diagram ser vi vurderingen som er kommet frem fra de siste kontrollrundene i 2019 og 2018,

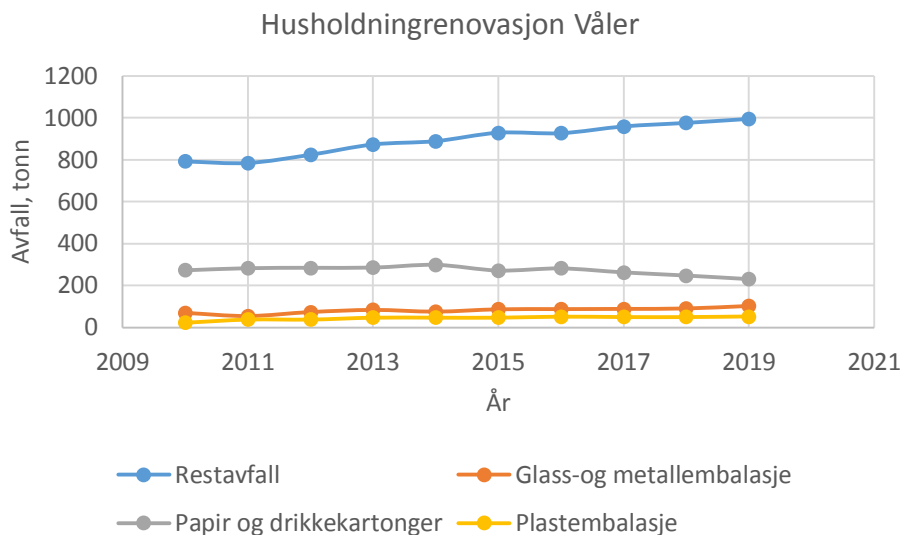
Miljø og teknikk har ikke hatt kapasitet til å starte kontroll av de private renseanleggene som krever en oppfølging.

Oppfølging av hytter har ikke vært prioritert i 2019 pga. av ressursmangel. Dette vil bli prioritert i 2020 og 2021.

Renovasjon:

MOVAR har rapportert følgende tall for husholdningsrenovasjon for Våler:

År	2019	2018	2017	2016
Restavfall (tonn)	994	975	958	926
Glass- og metallemballasje (tonn)	102	90	88	87
Papp, papir og drikkekartonger (tonn)	239	247	262	281
Plastemballasje (tonn)	52	49	49	51

Historikken av husholdningsrenovasjon kan man se på følgende tabellen (tonn for hver avfallsfraksjon),

	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019
Restavfall	791	784	823	872	888	928	926	958	975	994
Glass- og metallembalasje	69	54	73	83	75	86	87	88	90	102
Papp/papir og drikkekartonger	272	282	284	285	298	271	281	262	247	230
Plastembalasje	22	37	37	46	46	46	51	49	49	52

MOVAR IKS har sammen med FREVAR KF og IØR IKS blitt enige om å danne et nytt IKS lokalisert i Fredrikstad, som skal ta hånd om kildesortering ved bruk av et etter - sorteringsanlegg ved bruk av avfallsposer med ulike farger.

Slam fra private avløpsanlegg:

MOVAR IKS har tømt 360 anlegg i 2019, av disse var det 22 anlegg som trengte to tømninger. Totalt ble det utført 303 tømninger på slam i 2018. Mengde slam fra disse anleggene har Miljø og teknikk ikke mottatt.

Antallet tømninger er noe høyere enn i 2018 fordi det har vært en økning i avløpsanlegg i kommunen.

Skogbruk

Det har vært stor hogstaktivitet i flere år nå. Det ble satt ny avvirkningsrekord både i 2016, 2017 og 2018. Det var nesten like høy avvirkning i 2019 som i rekordåret 2018. Det ble i 2018 hogd 81.500 m³. Avvirkningen i 2019 ble 77.773 m³ til en verdi av 33,4 mill. Totalt innestående skogfond er 18,4 mill. Disse private midlene er låst til reinvestering i skogen.

Det ble ikke utført foryngelseshogst i kommuneskogen i 2019. Det ble levert 85 kubikkmeter til en verdi av ca. 35 000,- kr. Dette virket var fra opprydding i friområder, langs vei og gangstier, mm.

Til nærings og miljøtiltak i skogbruket (NMSK) fikk kommunen innvilget kr. 200 000,-. Denne tildelingen var ikke tilstrekkelig. Kommunen fikk tilleggsbevilgning på kr. 123.000,- fra andre kommuner som ikke hadde brukt sin pott. Hoveddelen ble brukt på ungskogpleie hvor skogeierne har brukt ca. kr. 818 000,- av sine skogfond og staten har bidratt med ca. kr. 286 000,-. Det ble utført ungskogpleie på 1572 daa. I tillegg ble det gjort forhåndsrydding på 865 daa. Det ble plantet ut 190 500 planter, hvorav 31 500 var supplering i eldre plantefelt.

Skogsveier:

Det har vært stor interesse de siste årene for ombygging og nybygging av skogsveier. Dette har nok mye med milde vintre å gjøre. Det er i kommunen bygget noen veier som er gode eksempler for andre skogeiere. Det er en viss "smitteeffekt". Det forventes at aktiviteten fortsetter. Ved årets slutt var det 8 veier under bygging. 3 var ferdigbygde i løpet av fjoråret. Det ble bevilget kr. 513 500,- i tilskudd til veiformål.

Viltforvaltning

Fellingskvoten for elg var på 75 dyr. Det ble felt 72 dyr som gir en fellingsprosent på 96 %. Rådyrbestanden er god og antall felte dyr øker. Frem mot årsskiftet virket det som ulvereviret i kommunen gikk i oppløsning. Etter Statens Naturoppsyns siste oversikter har Våler ikke lenger et revirhevdende par. Kommunen mister da mulighetene til å søke statlig midler som vertskommune for ulv. Våler fikk 1,05 mill. i 2018/2019. Det er en betydelig ubrukt del som overføres neste år.

Jordbruk

RMP (regionalt miljøprogram) er en tilskuddsordning med miljøprofil som forvaltes av Fylkesmannen, men hvor kommunen fatter vedtak. Våler kommune har i 2019 innvilget 89 søknader. Dette er 4 søknader flere enn året før. Samlet sum for utbetaling var ca. 4,0 mill. Etter SMIL (spesielle miljøtiltak i jordbruket) forskriften er det innvilget 12 søknader innrettet mot forurensning og 1 søknad innvilget til kulturlandskap og biologisk mangfold. Våler kommune har i 2019 innvilget ca. 0,5 mill. i SMIL-tilskudd. Det er en nedgang i antall søknader med 4 og en nedgang i innvilget tilskudd med ca. 0,1 mill. Forurensningstiltak er innvilget med ca. 0,45 mill. og til kulturlandskap og biologisk mangfold er det innvilget kr. 50 000,-.

For 2019 har kommunen bevilget tilskudd til drenering av tidligere drenert landbruksjord med ca. kr. 570 000,- til 9 søkere.

Produksjonstilskudd i jordbruket

For søknadsomgangen 15. mars 2019 mottok Våler kommune 30 søknader. Dette er søknader fra brukere med husdyrproduksjon. Antall husdyr-produsenter er ganske stabilt og her vil både antall og bevilget tilskudd variere lite. Størst variasjon i tilskudd er pga. endring i satser.

For søknadsomgangen pr. 15. oktober mottok kommunen 90 søknader. Godkjent og attestert tilskudd for 2019 er rett i underkant av 16,0 mill.

Erstatning for avlingsskade

Det er ikke mottatt søknader om erstatning for avlingsskade for vekstsesongen 2019 i Våler kommune.

Kart- og oppmåling, GIS (geografiske informasjonssystemer) og matrikkelføring

Den gamle kartportalen er nå stengt, og vi har kommet i gang med den nye. Det nye kartgrunnlaget er allerede tilgjengelig via våre hjemmesider.

Vi har vært igjennom en stor prosess ved årsskiftet til 2020, som følge av regionsreformen. Vi har blant annet skiftet ut det gamle kommunenummeret 0137 til det nye 3018. Dette har ført til en litt større feilrettingsprosess som Kartverket har styrt, og som vi har utført.

Vi har utført en stor jobb med å kvalitetsheve eiendomsdata i matrikkelen. Dette vil gjøre at flere hjemmefra vil få tilgang på gode og mer oppdaterte eiendomsdata fra sofakroken.

Vi har innført program som ”Min eiendom”, hvor slike data er gjort tilgjengelig. Mange hjemmelshavere vil pr.idag få tilgang på enten en skylddeling, et målebrev eller et matrikkelbrev via portalen ”Min eiendom”. (Unntaket er gamle eiendommer / landbruks-eiendommer, der dataene er av dårlig kvalitet.)

Vi har fått innført e-torg som er kart og deling, bygg og plan sin ”butikk-løsning” for tilgang på elektroniske data hjemmefra, så langt som kommunen har dette tilgjengelig digitalt.

Vi startet opp arbeidet med å få tilgjengeliggjort også bygningsdata fra sofakroken, som f.eks. bygningstegninger og ferdigattester. Denne jobben vil intensiveres i 2020.

Det var kun 10 nye oppmålingssaker i 2019, noe som er svært lavt i forhold til hva som har vært de seinere årene. Svinndal Øst kom helt på tampen av året, og vi fikk målt inn hovedfeltene.

Vi har i løpet av 2019 avsluttet 35 tomter på Augerød og 25 tomter på Sæby med endelig oppmåling og grensebolter i marka.

Vi har behandlet ca. 85 egenerklæringer om konsesjonsfrihet elektronisk.

Vi har hatt ca.. 120 saker til meglere (Infoland).

Utvikling miljø og teknikk

I årene som kommer vil en av utfordringene være å få på plass nødvendig/tilstrekkelig infrastruktur for å kunne håndtere den befolkningsveksten som prognosene tilsier, da spesielt vann- og avløp.

Ellers er det fortsatt nødvendig og løpende oppdatere/lage gode planer for å håndtere vedlikehold på kommunale bygg og veier. Dette er planer som er viktige å ha med seg i budsjettarbeidet.

Kommunalseksjonen må løpende ha fokus på å ta i bruk ny teknologi, både for å effektivisere og forbedre egen drift/saksbehandling, og for å få på plass bedre selvbetjeningsløsninger for våre innbyggere.

Klimatiltak, bl.a. innen landbruk, og for veitrafikk er et satsingsområde som vil være nødvendig å ha fokus på i årene som kommer. Ny klima- og energiplan vil bli utarbeidet i 2020.

Muligheter for tiltak på grønn energi, og andre bærekraftstiltak innen utviklings- og byggeprosjekter skal ha fokus. Her vil samarbeid med andre kommuner og eksterne kompetansemiljøer, ikke minst Klima Østfold (Viken) være viktig.

Miljø og teknikk er opptatt av kunnskapsbygging gjennom å delta i konferanser, kurs og seminarer. Teknologiske endringer skjer hurtig og Våler skal være så mye i forkant av konkrete veivalg som vi er i stand til.

Miljø og teknikk har svært mange oppgaver innenfor et bredt fagfelt og vi får ikke gjort alt som vi skulle ønske vi kunne få gjort. Dette skyldes enten økonomi eller kapasitetsproblemer personellmessig. Slik vil det alltid være, men for Miljø og teknikk er det da hele tiden et overordnet mål å prioritere oppgaver så godt vi kan og til enhver tid ha fokus på å optimalisere og utnytte den kompetansen som seksjonen besitter.

Saksnr.: 2020/2212
Dokumentnr.: 5
Løpenr.: 84643/2020
Klassering: 3018/186
Saksbehandler: Bjørn Gulbrandsen

Møtebok

Behandlet av	Møtedato	Utvalgssaksnr.
Kontrollutvalget Våler	29.04.2020	20/14

Nummerert revisjonsbrev 1/2020 - kontrollutvalgets oppfølging

Kontrollutvalgssekretariatets innstilling

Sekretariatet anbefaler kontrollutvalget å fatte slikt vedtak:

1. nummerert brev nr. 1/2020, tas til etterretning
2. Rådmann bes fremlegge skriftlig redegjørelse til neste møte for hvordan forholdet revisor har omtalt i nummerert brev nr. 1/2020, best vil bli fulgt opp.

Fredrikstad, 19.04.2020

Indre Østfold kontrollutvalgssekretariat IKS

Vedlegg

1. Nummerert brev nr. 1/2020, datert 16.04 2020

Andre saksdokumenter (ikke vedlagt)

Ingen

Saksopplysninger

Sekretariatet har den 16.04 2020 mottatt nummerert brev nr. 1/2020 fra revisjonen til kontrollutvalget i Våler.

Rådmann og økonomisjef er kopimottakere av nummerert brev nr. 1/2020.

I henhold til kommuneloven § 24-7 skal revisjonen gi skriftlige meldinger/brev om et eller flere av følgende forhold oppstår:

- a) *vesentlige feil som kan føre til at årsregnskapet ikke gir riktig informasjon*
- b) *vesentlige mangler ved registrering og dokumentasjon av regnskapsopplysninger*
- c) *vesentlige mangler ved den økonomiske internkontrollen*
- d) *manglende eller mangelfull redegjørelse i årsberetningen for vesentlige budsjettavvik*
- e) *enhver mislighet*
- f) *hvorfor han eller hun ikke har skrevet under på oppgaver som kommunen eller fylkeskommunen skal sende til offentlige myndigheter, og som revisor etter lov eller forskrift skal bekrefte*
- g) *hvorfor han eller hun sier fra seg revisjonsoppdraget*

Meldinger som nevnt i første ledd skal sendes i nummerte brev til kontrollutvalget, med kopi til kommunedirektøren.

Kontrollutvalget skal etter sin egen forskrift (*forskrift om kontrollutvalg og revisjon*) § 3 gjøre følgende:

«Kontrollutvalget skal påse at regnskapsrevisorens påpekinger etter kommuneloven § 24-7 til § 24-9 blir rettet eller fulgt opp. Hvis påpekingene ikke blir rettet eller fulgt opp, skal kontrollutvalget rapportere det til kommunestyret eller fylkestinget.»

I nummerert brev 1/2020 redegjør revisor for følgende tre forhold:

- Årsbudsjettet er en bindende plan for anvendelsen av kommunens midler i budsjettåret ifølge kommuneloven § 46 nr. 1. Årsbudsjettet skal være realistisk og fastsettes på grunnlag av de inntekter og utgifter som kommunen kan forvente i det aktuelle budsjettår.

Revisjonen har tatt forbehold om avvik i budsjett i investeringsregnskapet. Det er brukt kr 26 618 250 mindre enn regulert budsjett. Avviket er forklart i Våler kommunes årsberetning.

- Det skal i note om selvkost opplyses om resultatene for gebyrfinansierte selvkosttjenester der kommunen fastsetter betalingen etter lov og forskrift, jf. KRS nr. 6 – noter og årsberetning. I følge H-3/14 Retningslinjer for beregning av selvkost, skal det, der kommunen har valgt å sette ut selvkosttjenester til et selskap, samarbeid eller foretak opplyses om organisasjonsform og resultat av selvkostområdet i noteopplysninger i kommunens regnskap.

Våler kommune organiserer renovasjon gjennom MOVAR IKS. Renovasjon er et lovpålagt selvkostområdet, jf Lov om vern mot forurensning og om avfall (forurensningsloven) av 13. mars 1981, § 34 og kommunestyret vedtar renovasjonsgebyrene. Note om selvkost inneholder ikke informasjon om renovasjonsområdet.

Organisering av vannforsyning gjennom Våler vannverk SA burde også vært omtalt i note.

- I følge kostraveilder skal pensjonsutgiften føres brutto, hvor bruk av premiefond føres på egen funksjon i regnskapet. Våler kommune fører pensjonsutgiftene netto og bruk av premiefond fremkommer ikke i kommunens regnskap.

Vurdering

Sekretariatet anbefaler for kontrollutvalget at nummerert brev nr. 1/2020, tas til etterretning. Vi anbefaler videre at kontrollutvalget ber rådmannen om en skriftlig redegjørelse for hvordan forholdet revisor påpeker i nummerert brev, vil bli fulgt opp. Det bør settes en frist for tilbakemelding til kontrollutvalget

Til kontrollutvalget i Våler kommune

Deres referanse

Vår referanse

2020/1591-6-83193/2020-INMAKA

Klassering

180/3018

Dato

16.04.2020

Nummerert brev nr. 1/2020

Vi har avsluttet revisjonen for Våler kommunens årsregnskap for 2019. I den forbindelse ønsker vi å kommentere forhold som revisjonen mener er vesentlig og bør følges opp. Etter kommuneloven § 23 nr. 2. skal «administrasjonssjefen sørge for at administrasjonen drives i samsvar med lover, forskrifter og overordnede instruksjer, og at den er gjenstand for betryggende kontroll».

- Årsbudsjettet er en bindende plan for anvendelsen av kommunens midler i budsjettåret ifølge kommuneloven § 46 nr. 1. Årsbudsjettet skal være realistisk og fastsettes på grunnlag av de inntekter og utgifter som kommunen kan forvente i det aktuelle budsjettår.

Revisjonen har tatt forbehold om avvik i budsjett i investeringsregnskapet. Det er brukt kr 26 618 250 mindre enn regulert budsjett. Avviket er forklart i Våler kommunes årsberetning.

- Det skal i note om selvkost opplyses om resultatene for gebyrfinansierte selvkosttjenester der kommunen fastsetter betalingen etter lov og forskrift, jf. KRS nr. 6 – noter og årsberetning. I følge H-3/14 Retningslinjer for beregning av selvkost, skal det, der kommunen har valgt å sette ut selvkosttjenester til et selskap, samarbeid eller foretak opplyses om organisasjonsform og resultat av selvkostområdet i noteopplysninger i kommunens regnskap.

Våler kommune organiserer renovasjon gjennom MOVAR IKS. Renovasjon er et lovpålagt selvkostområdet, jf Lov om vern mot forurensning og om avfall (forurensningsloven) av 13. mars 1981, § 34 og kommunestyret vedtar renovasjonsgebyrene. Note om selvkost inneholder ikke informasjon om renovasjonsområdet.

Organisering av vannforsyning gjennom Våler vannverk SA burde også vært omtalt i note.

- I følge kostraveilder skal pensjonsutgiften føres brutto, hvor bruk av premiefond føres på egen funksjon i regnskapet. Våler kommune fører pensjonsutgiftene netto og bruk av premiefond fremkommer ikke i kommunens regnskap.

Med hilsen

Pavel Makarov

oppdragsansvarlig revisor

Kopi til:

Rådmann

Økonomisjef

Saksnr.: 2020/2217
Dokumentnr.: 51
Løpenr.: 84649/2020
Klassering: 3018/191
Saksbehandler: Anita Dahl Aannerød

Møtebok

Behandlet av Kontrollutvalget Våler	Møtedato 29.04.2020	Utvalgssaksnr. 20/15
---	-------------------------------	--------------------------------

Referater og meldinger

Kontrollutvalgssekretariatets innstilling

Sekretariatet anbefaler kontrollutvalget å fatte slikt vedtak:

1. Kontrollutvalget tar referater og meldinger til orientering

Rakkestad, 19.04.2020

Indre Østfold kontrollutvalgssekretariat IKS

Vedlegg

- Protokoll fra kontrollutvalgets møte den 26.02 2020.

Andre saksdokumenter (ikke vedlagt)

Ingen.

Saksopplysninger

Protokoll fra kontrollutvalgets møte den 26.02 2020 ligger som vedlegg 1 i saken, til orientering.

Vurdering

Sekretariatet vurderer at kontrollutvalget kan ta referater og meldinger til orientering.

Møteprotokoll

Kontrollutvalget Våler

Møtedato: 26.02.2020,
Tidspunkt: fra kl. 09.00 til kl.10.15
Møtested: Rådhuset, møterom Kommunestyresalen
Fra – til saksnr.: 20/1- 20/10

Frammøteliste

Medlemmer	Møtt	Varamedlemmer
Tom André Brubakk	x	
Ronja Johansen	Ikke møtt	
Fredrik Bjerketvedt	Meldt forfall	Jan Dahler
Inger Marie Drillestad Standal	x	
Egil Holm	x	

Antall stemmeberettigede fremmøtte 4 av 5.

Møtende fra sekretariatet: Daglig leder Anita Dahl Aannerød og rådgiver Bjørn Gulbrandsen
Møtende fra revisjonen: Konst.daglig leder Jolanta Betker og forvaltningsrevisor Casper Støten.

Møtende fra administrasjonen: Konstituert rådmann Harald Hammer
Andre: Ordfører.

.....
(navn leder)

.....
(navn medlem)

Merknader

Daglig leder i ØKUS, Anita Dahl Aannerød, var inhabil i sak 20/4 og fratrådde derfor møtet i saken.

Sakliste

PS 20/1	Godkjenning av innkalling og sakliste
PS 20/2	Godkjenning av protokoll fra møte 13.11 2019
PS 20/3	Rutine for godkjenning av protokoll
PS 20/4	Forvaltningsrevisjonsrapport - Kvalitet i sykehjemstjenesten for Våler kommune
PS 20/5	Prinsippavklaringssak
PS 20/6	Informasjon fra rådmann angående tidligere budsjettoverskridelse i oppvekst og kultur
PS 20/7	Informasjonsaker fra rådmann
PS 20/8	Rutiner ved kontroll av selvkostområdet
PS 20/9	Kontrollutvalgets årsmelding for 2019
PS 20/10	Eventuelt

PS 20/1 Godkjenning av innkalling og sakliste

Kontrollutvalgssekretariatets innstilling

Sekretariatet anbefaler kontrollutvalget å fatte slikt vedtak:

1. (Saken legges frem uten forslag til vedtak)

Kontrollutvalget Vålers behandling 26.02.2020:

Kontrollutvalget godkjente innkalling og sakliste

Kontrollutvalget Vålers vedtak 26.02.2020:

Innkalling og sakliste godkjennes.

PS 20/2 Godkjenning av protokoll fra møte 13.11 2019

Kontrollutvalgssekretariatets innstilling

Sekretariatet anbefaler kontrollutvalget å fatte slikt vedtak:

1. Protokoll fra møte 13.11 2019, godkjennes

Kontrollutvalget Vålers behandling 26.02.2020:

Som innstilling.

Kontrollutvalget Vålers vedtak 26.02.2020:

1. Protokoll fra møte 13.11 2019, godkjennes.

PS 20/3 Rutine for godkjenning av protokoll

Kontrollutvalgssekretariatets innstilling

Sekretariatet anbefaler kontrollutvalget å fatte slikt vedtak:

1. Det settes opp en sak i hvert møte om «Valg av en representant til signering av protokoll», den som leder møtet skal alltid signere
2. Protokoll godkjennes elektronisk snarets mulig og signeres i påfølgende møte.
3. Protokoll sendes ut og publiseres på hjemmesiden så snart den er elektronisk godkjent

Kontrollutvalget Vålers behandling 26.02.2020:

Som innstilling. Egil Holm ble valgt til å signere protokoll sammen med kontrollutvalgsleder Tom André Brubak. Enstemmig.

Kontrollutvalget Vålers vedtak 26.02.2020:

1. Det settes opp en sak i hvert møte om «Valg av en representant til signering av protokoll», den som leder møtet skal alltid signere
2. Protokoll godkjennes elektronisk snarets mulig og signeres i påfølgende møte.
3. Protokoll sendes ut og publiseres på hjemmesiden så snart den er elektronisk godkjent.
4. Egil Holm velges til å signere dagens protokoll for dagens møte, sammen med Tom André Brubak.

PS 20/4 Forvaltningsrevisjonsrapport - Kvalitet i sykehjemstjenesten for Våler kommune

Sekretariatets innstilling

Sekretariatet anbefaler kontrollutvalget å fatte slikt vedtak:

1. Kontrollutvalget tar forvaltningsrevisjonsrapport «Kvalitet i sykehjemstjenesten for Våler kommune», samt rådmannens uttalelse til rapporten til etterretning, og slutter seg til revisjonens anbefalinger knyttet til problemstilling 1.

Kontrollutvalget anbefaler at kommunen vurderer konkrete tiltak for å tilrettelegge bedre for personer med demens og for å gi nødvendig tilpasset rehabilitering.

2. Kontrollutvalgets innstilling til kommunestyret:

1: Kommunestyret tar forvaltningsrevisjonsrapport «Kvalitet i sykehjemstjenesten for Våler kommune» til etterretning.

Kommunestyret merker seg at kvaliteten i tjenesten i hovedsak oppleves som god, men kommunen har et forbedringspotensial knyttet til systemer og rutiner for kvalitet i tjenesten.

2: Kommunestyret ber rådmannen om følge opp rapportens anbefalinger, samt anbefalingen fra kontrollutvalget:

- Kommunen bør, som ledd i arbeidet med å innføre elektronisk kvalitetssystem, gjennomgå prosedyrer og rutiner slik at kvalitetssystemet inneholder riktig informasjon.
- Kommunen bør innføre jevnlige bruker- og pårørendeundersøkelser for å systematisere brukermedvirkningen
- Kommunen bør vurdere konkrete tiltak for å tilrettelegge bedre for personer med demens og for å gi nødvendig tilpasset rehabilitering

3: Kommunestyret viser til kontrollutvalgets ansvar for å påse at kommunestyrets vedtak i forbindelse med forvaltningsrevisjon blir fulgt opp. Kommunestyret ber kontrollutvalget om å følge opp vedtaket med en oppfølgingsrapport fra revisjonen ett år etter kommunestyret behandling av saken. Denne oppfølgingsrapporten skal også sendes til kommunestyret.

Kontrollutvalget Vålers behandling 26.02.2020:

Enstemmig som innstilling.

Kontrollutvalget Vålers vedtak 26.02.2020:

Kontrollutvalget tar forvaltningsrevisjonsrapport «Kvalitet i sykehjemstjenesten for Våler kommune», samt rådmannens uttalelse til rapporten til etterretning, og slutter seg til revisjonens anbefalinger knyttet til problemstilling 1.

Kontrollutvalget anbefaler at kommunen vurderer konkrete tiltak for å tilrettelegge bedre for personer med demens og for å gi nødvendig tilpasset rehabilitering.

Kontrollutvalgets innstilling til kommunestyret:

1: Kommunestyret tar forvaltningsrevisjonsrapport «Kvalitet i sykehjemstjenesten for Våler kommune» til etterretning.

Kommunestyret merker seg at kvaliteten i tjenesten i hovedsak oppleves som god, men kommunen har et forbedringspotensial knyttet til systemer og rutiner for kvalitet i tjenesten.

2: Kommunestyret ber rådmannen om følge opp rapportens anbefalinger, samt anbefalingen fra kontrollutvalget:

- Kommunen bør, som ledd i arbeidet med å innføre elektronisk kvalitetssystem, gjennomgå prosedyrer og rutiner slik at kvalitetssystemet inneholder riktig informasjon.
- Kommunen bør innføre jevnlige bruker- og pårørendeundersøkelser for å systematisere brukermedvirkningen
- Kommunen bør vurdere konkrete tiltak for å tilrettelegge bedre for personer med demens og for å gi nødvendig tilpasset rehabilitering

3: Kommunestyret viser til kontrollutvalgets ansvar for å påse at kommunestyrets vedtak i forbindelse med forvaltningsrevisjon blir fulgt opp. Kommunestyret ber kontrollutvalget om å følge opp vedtaket med en oppfølgingsrapport fra revisjonen ett år etter kommunestyret behandling av saken. Denne oppfølgingsrapporten skal også sendes til kommunestyret.

PS 20/5 Prinsippavklaringssak

Kontrollutvalgssekretariatets innstilling

Sekretariatet anbefaler kontrollutvalget å fatte slikt vedtak:

1. Saken legges frem uten forslag til innstilling

Kontrollutvalget Vålers behandling 26.02.2020:

Kontrollutvalget drøftet saken og kom frem til at de ønsket at rådmannen skal bli invitert til enkeltsaker/enkeltmøter. Enstemmig.

Kontrollutvalget Vålers vedtak 26.02.2020:

Rådmann blir invitert til enkeltsaker/enkeltmøter.

PS 20/6 Informasjon fra rådmann angående tidligere budsjettoverskridelse i oppvekst og kultur

Sekretariatets innstilling

Sekretariatet anbefaler kontrollutvalget å fatte slikt vedtak:

1. Saken legges frem uten forslag til innstilling.

Kontrollutvalget Vålers behandling 26.02.2020:

Rådmann ga informasjon og svarte på følgende spørsmål:

1. Har rammeområdet, oppvekst og kultur, hatt budsjetterings- rapporterings-, og oppfølgingsrutiner som skiller seg fra de andre rammeområdene i kommunen? Hvis ja, hva er skilnadene og hva er grunnen til disse forskjellene med hensyn på budsjetterings-, rapporterings - og oppfølgingsrutiner?
Rådmannens svar: Rammeområdet oppvekst og kultur har samme oppfølgingsrutiner som de andre rammeområdene.
2. Hvordan har vedtatt delegeringsreglement blitt gjennomført og fulgt opp om det har vært brudd på lovfestet regelverk inkludert budsjettering og budsjettoppfølging?
Rådmannens svar: Rådmannen kjenner ikke til at det har vært brudd på reglement.
3. Grunnskolens informasjonssystem (GSI) brukes av forskere, journalister og andre som er interessert i utdanningsstatistikk på alle nivåer fra skolenivå til nasjonalt nivå. Skoleeier skal rapportere status i oktober hvert år. Er det sammenheng mellom tallene som framkommer i GSI og i budsjetteringen? Hvilke kilder brukes som grunnlag ved budsjettering?
Rådmannens svar: Det er ingen direkte sammenheng mellom GSI-tall og budsjettering. Det er elevtall og klassestørrelser som er styrende for budsjettprosessen.
4. Hvordan sikrer det nye budsjett- og økonomisystemet som innføres at budsjettprosessen, økonomioppfølging og rapportering er transparent og kontrollerbart, i tillegg til at avvik blir fulgt opp og lukket jevnlig og ofte nok?
Rådmannens svar: Dette er under utvikling. Det vil bli hyppigere rapporteringer til kommunestyret.
5. Kontrollutvalget ønsker også en redegjørelse for forventede eller opplevde konsekvenser for brukerne av tjenestene/ ansatte inkl. bemanning som følge av budsjettoverskridelsene.

Rådmannens svar: Det vil ikke medføre konsekvenser for brukerne av tjenester eller ansatte. Det er gjort en budsjettjustering av kommunestyret. Det er ikke i gang satt kostnadsreducerende tiltak.

Kontrollutvalget fikk mulighet til å stille spørsmål, som rådmannen besvarte. Kontrollutvalget valgte å ta informasjonen til orientering, men ber revisjonen følge opp saken i forbindelse med revisjon av årsregnskapet. Enstemmig.

Kontrollutvalget Vålers vedtak 26.02.2020:

Kontrollutvalget tar informasjonen i saken til orientering. Kontrollutvalget ber revisjonen følge opp saken i forbindelse med revisjon av årsregnskapet.

PS 20/7 Informasjonsaker fra rådmann

Sekretariatets innstilling

Sekretariatet anbefaler kontrollutvalget å fatte slikt vedtak:

1. Saken legges frem uten forslag til innstilling.

Kontrollutvalget Vålers behandling 26.02.2020:

Rådmann ga kontrollutvalget en orientering om følgende områder:

- Fremdrift ny skole Kirkebygden:
- Fremdrift Svinndal gymsal:
- Kommunens innkjøpsavtaler. Hvilke avtaler finnes, og hvordan etterfølges de.
- Tilstandsrapport for grunnskolen, hvordan det går med arbeidet og hvilke tiltak er gjennomført per dags dato.

Kontrollutvalget stilte spørsmål som ble besvart. Kontrollutvalget valgte å ta informasjonen til orientering. Enstemmig.

Kontrollutvalget Vålers vedtak 26.02.2020:

Kontrollutvalget tar informasjonen til orientering.

PS 20/8 Rutiner ved kontroll av selvkostområdet

Kontrollutvalgssekretariatets innstilling

Sekretariatet anbefaler kontrollutvalget å fatte slikt vedtak:

1. Informasjonen tas til orientering.

Kontrollutvalget Vålers behandling 26.02.2020:

Revisjonen orienterte om sin metodikk ved revisjon av selvkostområdet. Kontrollutvalget tok informasjonen til orientering. Kontrollutvalget ønsket at revisjonen skal gjennomføre en etterlevelserevisjon på området selvkost. Enstemmig.

Kontrollutvalget Vålers vedtak 26.02.2020:

1. Kontrollutvalget tar informasjonen fra revisjonen til orientering.
2. Kontrollutvalget ber revisjonen levere en etterlevelserevisjon på selvkostområdet.

PS 20/9 Kontrollutvalgets årsmelding for 2019

Kontrollutvalgssekretariatets innstilling

Sekretariatet anbefaler kontrollutvalget å fatte slikt vedtak:

1. Kontrollutvalgets årsmelding for 2019 godkjennes
2. Årsmeldingen oversendes kommunestyret med følgende forslag til vedtak:
Kontrollutvalgets årsmelding for 2019 tas til orientering

Kontrollutvalget Vålers behandling 26.02.2020:

Som innstilling. Enstemmig.

Kontrollutvalget Vålers vedtak 26.02.2020:

1. Kontrollutvalgets årsmelding for 2019 godkjennes
2. Årsmeldingen oversendes kommunestyret med følgende forslag til vedtak:
Kontrollutvalgets årsmelding for 2019 tas til orientering

PS 20/10 Eventuelt

Kontrollutvalget Vålers behandling 26.02.2020:

Kontrollutvalget gjennomførte en evaluering av dagens møte.

Saksnr.: 2020/2217
Dokumentnr.: 50
Løpenr.: 84648/2020
Klassering: 3018/191
Saksbehandler: Anita Dahl Aannerød

Møtebok

Behandlet av	Møtedato	Utvalgssaksnr.
Kontrollutvalget Våler	29.04.2020	20/16

Eventuelt